

ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ФАКУЛТЕТИ ФИЛОЛОГИЯ

ОШЁНИ
СУХАНШИНОСОН

ДУШАНБЕ – 2016

Ба истиқболи 25-умин солгарди
Истиқлолияти давлатии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

ОШЁНИ СУХАНШИНОСОН

**Зери назари академики Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
Имомзода Муҳаммадҷусуф Сайдалӣ**

**Муаллифи пешгуфтор: номзади илмҳои филология, дотсент
Сирочиддини Эмомалӣ**

Мураттибон: Сирочиддини Эмомалӣ, Бобомуродов Шухрат

Муҳаррири масъул: профессор Шарифов Худой

**Ҳайати таҳририя: профессорон Кӯчаров Аламхон,
Хочаев Давлатбек, дотсентон Зайниддинов Мухтадо ва
Низомов Мухриддин**

Ороиши компютерӣ: Ёров Меҳрдод Раҳматуллоевич

Китоб ба истикболи 25 - солагии ҷашни Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шуда, фаъолияти илмию омӯзгорӣ, таълимӣ ва ҷамъиятию роҳбарии устодони факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро дар бар мегирад.

Эргаш Шохзода

ДОРУЛФУНУН

Эй манбаи илми замон,
Ту ифтихори тоҷикон,
Шоистаи сад дoston,
Дорулфунун, дорулфунун.

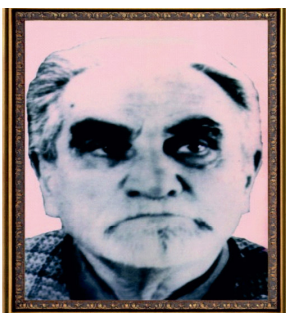
Рахшанда чун шамси мунир,
Баҳри ҳама барнову пир,
Ту раҳнамову дастгир,
Дорулфунун, дорулфунун.

Аз ҳар канори кишварем,
Чун хоҳарону додарем,
Меҳрат ба ҷон мепарварем,
Дорулфунун, дорулфунун.

Мо, ҷумла шогирдони ту,
Фархунда фарзандони ту
Шодон зи шаъну шони ту,
Дорулфунун, дорулфунун.

Дар рӯзи чашн аз мо дуруд,
Хонем мо шодон суруд,
Бо шеърӯ бо оҳанги худ,
Дорулфунун, дорулфунун.

**ДЕКАНҲОИ
ФАКУЛТАТИ ФИЛОЛОГИЯИ
ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН**

АРЗУМАНОВ С. Ч.
(1948-1949; 1953-1955)

ГРАНБЕРГ В. Г.
(1949-1953)

БУХОРИЗОДА А. Л.
(1955-1957)

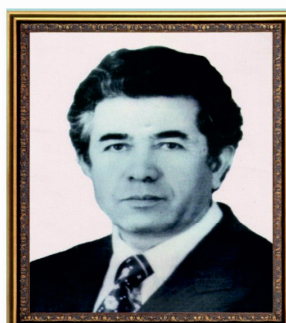
ТОЧИЕВ Д. Т.
(1957-1958; 1973-1974)

КАРИМОВ Т. Р.
(1958-1961)

НЕЪМАТЗОДА Т.
(1961-1965)

БОБОХОНОВ М. Б.
(1965-1966)

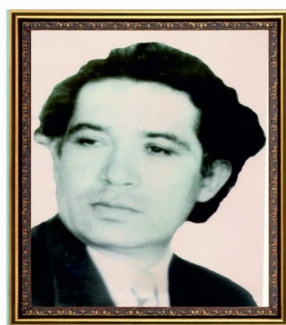
ҚОСИМОВА М. Н.
(1966-1968; 1974-1977)

АСРОРӢ В. М.
(1968-1973)

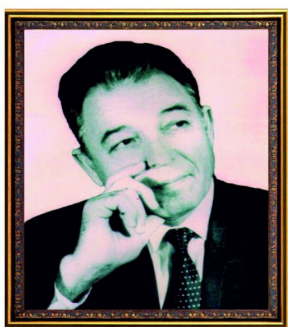
ДАВЛАТОВ М. Д.
(1977-1987)

УСМОНОВ И. Т.
(1987-1992)

ШАРИФОВ Х.
(1993-1996)

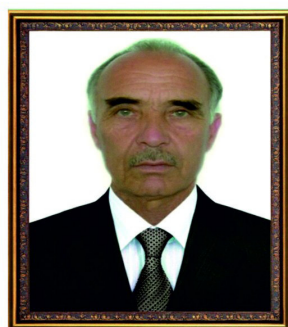
АСОЗОДА Х.
(1996-1999)

ИМОМЗОДА М. С.
(1999-2005)

ШАРИФОВ Б.
(2005 - 2007)

ХОҶАЕВ Д.
(2008 - 2009)

САЛОМОВ М. К.
(2009 - 2013)

МИСБОҲИДДИНИ Н.
(2013 - 2016)

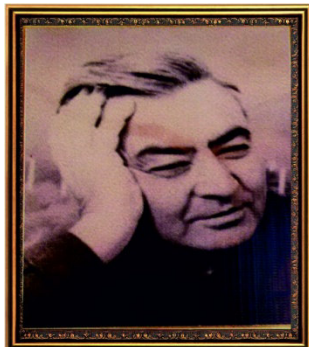

**СИРОЧИДДИНИ
ЭМОМАЛИ**
2016

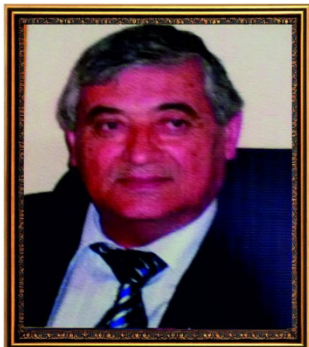

**МУДИРОНИ
КАФЕДРАҲОИ МАРБУТАИ ФАКУЛТЕТИ ФИЛОЛОГИЯИ
ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН**

**КАФЕДРАИ ТАЪРИХИ АДАБИЁТИ
ТОҶИК**

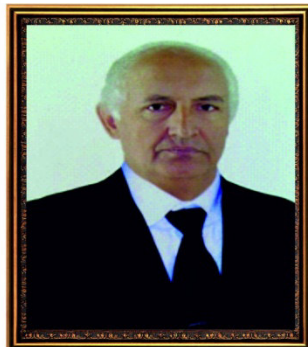
ШАРИФҶОН ҲУСЕЙНЗОДА

АБДУНАБӢ САТГОРЗОДА

ХУДОЙ ШАРИФ

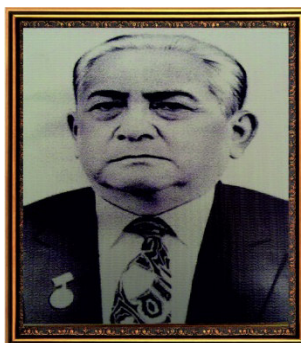

СОЛЕҶОВ МИРЗО

**МИСБОҲИДДИНИ
НАРЗИҚУЛ**

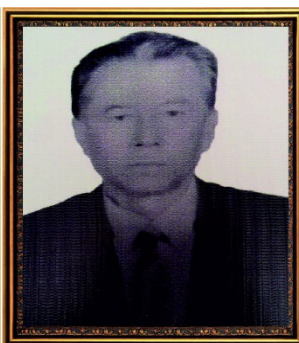
КАФЕДРАИ НАЗАРИЯ ВА АДАБИЁТИ НАВИНИ ФОРСИИ ТОҶИКӢ

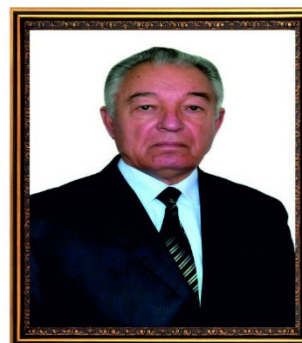
МИРЗОЕВ АБДУЛҒАНИ

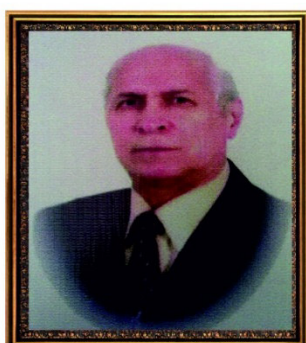
ТАБАРОВ СОҲИБ

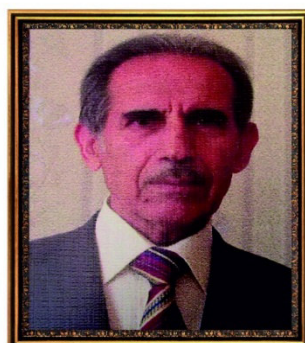
РАҲИМИ МУСУЛМОНИЁН

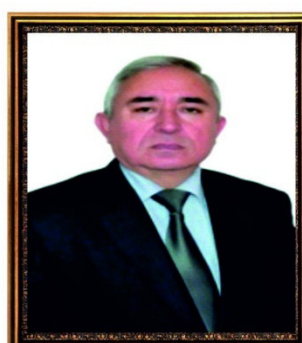
ХУДОЙНАЗАР АСОЗОДА

ҚҶРАХОН БАҚОЗОДА

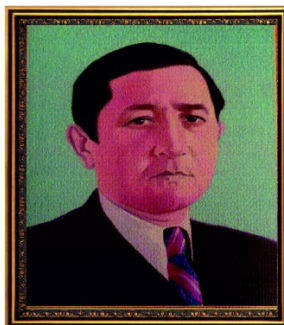
КҶЧАРОВ АЛАМХОН

ЗАЙНИДДИНОВ МУХТАДО

КАФЕДРАИ ТАЪРИХИ ЗАБОН ВА ТИПОЛОГИЯ

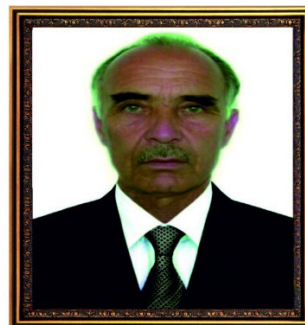
ТОЧИЕВ ДОДОЧОН

ҚОСИМОВА МУКАРРАМА

САЛОМОВ МАҲМАДОВУД

ХОҶАЕВ ДАВЛАТБЕК

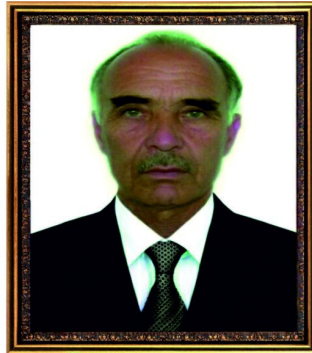

ГУЛНАЗАРОВА ЖИЛО

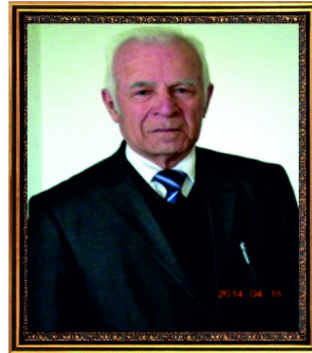
КАФЕДРАИ ЗАБОНИ АДАБИИ МУОСИРИ ТОЧИК

ХАСКАШОВ ТОЛИБ

ХОҶАЕВ ДАВЛАТБЕК

МАҶИДОВ ҲОМИД

**АБДУРАҲМОНОВА
МАСТУРА**

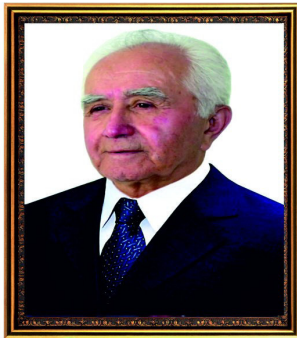

ДУСТОВ ҲАМРОХОН

КАФЕДРАИ ЗАБОНИ ТОҶИҚӢ ВА УСУЛИ
ТАЪЛИМИ ЗАБОН ВА АДАБИӢТИ
ТОҶИК

АРДАШЕР КАРИМОВ

**БАҲРИДИН
КАМОЛИДИНОВ**

КАБИРОВ ШАҲБОЗБЕК

КАРИМОВ НАЗРУЛЛО

**Илм хуршед асту олим нурпош,
Олимо, бар аҳли олам нур пош!**

Дар таърихи давлатдории халқи тоҷик санаҳое ҳастанд, ки бо гузашти солҳо на чун як падида медурахшанд, балки бо гузашти замон арзиши таърихии онҳо меафзояд. Яке аз ин падидаҳои муҳимми таърихӣ, ки дар ҳаёти сиёсӣ иҷтимоӣ ва фарҳангии ин мардуми куҳанбунёд тағйироти кулӣ ба вуҷуд овард, Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Мардуми Тоҷикистон имсол бисту панҷсолагии пирӯзии ин санаи тақдирсозро таҷлил менамоянд.

Истиқлолият барои мо воқеияти олии Ватану ватандорӣ, давлатдорӣ давлатсозӣ мебошад. Кору пайкорҳои бардавоми созандагӣ, азму талошҳои фидокоронаи нигоҳ доштани истиқлолияти сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангиро омӯзондан мароми мо буда, меъёрҳои ҷомеаи шаҳрвандиро таҳким бахшидан ва ҳамзамон ҳаёти озодонаи ҳар фард ва олитарин дараҷаи бахту саодати воқеии ҷомеаро таъмин намудан аст.

Дониши адабӣ дар таърихи илму фарҳанги тоҷикон ҷойгоҳи бисёр баланду пурифтихор дорад. Маҷмӯаи донишҳои филологӣ, ки дар гузашта бо мафҳуми “адабиёт” ёд мешуд, давра ба давра ташаккул ёфта, ҳамзамон бо пайдо шудани шоҳаҳои ҷадиди маърифати адабӣ теъдоди он афзоиш меёфт. Дар асрҳои миёна китобҳои доиратулмаориф мавҷуд буданд, ки дар онҳо улуми адабӣ дар радифи дигар шоҳаҳои илму дониш баррасӣ шудаанд. Илми адаб ё улуми адабӣ марҳилаи оғозии таълим буд. Рӯдакӣ ва Ибни Сино аввал адаб омӯхта буданд. Алоқамандони донишҳои филологӣ асосҳои дониши марбут ба улуми адабиро, қабл аз ҳама, аз фарҳангу донишномаҳо аз худ мекарданд. Дар зинаи болотар аз он ба манбаҳои асосӣ мурочиат менамуданд, ки аз мутуни манзуму мансур, девонҳо, тазкираҳо, маҷмӯаҳо, баёзҳо, чунгҳо, сафинаҳо, кашкӯлҳо ва дигар манобеи маохизи адабию таърихӣ иборат буд. Дар низоми таълими мадрасаҳо ҳам ба донишҳои адабӣ тавачҷуҳ мешуд. Донишомӯзон дар зинаи муайяни таҳсил ба сурати ҳатмӣ ба омӯзиши девонҳои шоирони машҳур, ба монанди Шайх Саъдӣ, Ҳоҷа Ҳофиз, Мирзо Бедил ва дигарон машғул мешуданд. Гузашта аз ин, тавачҷуҳ ба донишҳои филологӣ дар миёни мардуми тоҷик таърихи дерина дошта ва то кунун ҳам идома дорад. Дар асри бистум, замоне, ки таъсиси донишгоҳҳо ба расмият даромад, аз ҷумлаи нахустин факултетҳои навтаъсис факултети филология буд. Дар ҷумҳурии мо низ аввалин факултете, ки дар таркиби Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленин таъсис ёфт, факултети таъриху филология мебошад (1948).

Соли 1966 дар заминаи шӯъбаи филология факултети филология таъсис дода мешавад ва ба фаъолият шурӯъ менамояд. Дар он давра ташкили факултети филология дар сохтори донишгоҳ тақозои замон маҳсуб меёфт,

зеро барои муассисаҳои маорифу фарҳанги ҷумҳурӣ, матбуоту расонаҳои ахбори умум мутахассисони соҳибмаълумот хеле зарур буданд. Аз ин ҷиҳат аз замони таъсиси Донишгоҳ то имрӯз факултети филология таърихи шухратёр ва пурифтихореро аз сар гузаронида, барои пешрафти илму фарҳанг дар Тоҷикистон саҳми сазоворе гузоштааст.

Дар сохтори факултет ҳоло панҷ кафедра: кафедраи таърихи адабиёти тоҷик, кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ, кафедраи таърихи забон ва типология, кафедраи забони адабии муосири тоҷик ва кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷик мавҷуд аст, ки дар онҳо устодони варзида, муҳаққиқони шинохтаи ҷумҳурӣ ба таълиму тарбияи шогирдон ва таҳқиқи масъалаҳои муҳимми илми филология машғуланд.

КАФЕДРАИ ТАЪРИХИ АДАБИЁТИ ТОҶИК

Замони ташкили Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон соли 1948 дар ҳайати факултети таъриху филология кафедраи забон ва адабиёти тоҷик ташкил шуда буд. Баъдҳо ин кафедра ба ду ҷудо шуд: кафедраи забони тоҷикӣ (мудири кафедра Д.Т. Тоҷиев) ва кафедраи адабиёти тоҷик (мудири кафедра С.Ш. Табаров). Аз моҳи сентябри соли 1962 кафедраи адабиёти тоҷик ба ду кафедра ҷудо шуд: кафедраи таърихи адабиёти тоҷик, мудираш Ш. Хусейнзода ва кафедраи адабиёти советии тоҷик, мудири кафедра С.Ш. Табаров.

Аз соли 1948 то соли 1953 таълиму тадриси забон ва адабиёти тоҷик тавассути як кафедра роҳбарӣ ва назорат мешуд, ки он кафедраи забон ва адабиёти тоҷик ном дошта, сарвари онро академик Абдулғанӣ Муҳаммадович Мирзоев ба уҳда доштанд. Аз соли 1953 то соли 1962 кафедра ба ду кафедра алоҳида тақсим мешавад: кафедраи забони тоҷикӣ ва кафедраи адабиёти тоҷик ва мудири он узви вобастаи АИ Тоҷикистон С. Ш. Табаров буданд. Соли 1962 кафедраи адабиёти тоҷик ба ду кафедра тақсим шуд: кафедраи таърихи адабиёти тоҷик (мудир профессор Ш. Хусейнзода) ва кафедраи адабиёти шӯравии тоҷик (мудир С. Табаров). Аввалин мудири кафедраи таърихи адабиёти тоҷик шахсияти дар соҳаи маориф ва таълими мактаби олий ва илми адабиётшиносӣ маъруф, номзади илмҳои филология, профессор Шарифҷон Хусейнзода таъйин карда шуд. Аз соли 1985 то соли 1993 профессор А. Сатторзода вазифаи мудирии кафедра ба уҳда дошт. Дар муддати мусофирати ӯ ба Афғонистон як сол Т. Неъматзода ва як сол Х. Шарифов иҷроқунандаи вазифаи мудириро ба уҳда доштанд. Соли 1993 як сол ҳамин вазифаро С. Имронов ба ҷой овард. Аз соли 1994 то соли 2009 профессор Х. Шарифов дар симати мудири кафедраи таърихи адабиёти тоҷик ифои вазифа намуда, аз соли 2009 то моҳи март соли 2016 дотсент М. Солехов мудири кафедра буд ва аз моҳи март соли 2016 ин вазифа бар уҳдаи профессор Мисбоҳиддини Нарзиқул вогузор карда шуд.

КАФЕДРАИ НАЗАРИЯ ВА АДАБИЁТИ НАВИНИ ФОРСИИ ТОЧИКӢ

Кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ (номҳои пешинааш: забон ва адабиёти тоҷик – 1948-1953; адабиёти тоҷик – 1953-1962; адабиёти советии тоҷик – 1962-1988; то имрӯз – назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ) баробари таъсиси донишгоҳ арзи вучуд карда, аввалин мудир он, академик Абдулғанӣ Мирзоев буд. Номбурда дар ташаккули кафедра ва тайёр намудани мутахассисони варзидаи илмию омӯзгорӣ саҳми арзанда гузошт ва муносибати кафедра ба муассисаҳои алоҳидаи илмию таълимии собиқ Иттиҳоди шӯравӣ ва Шарқи хориҷӣ барқарор намуд.

Солҳои 1952-1980 сарвари кафедра шогирди академик А. Мирзоев узви вобастаи АИ Тоҷикистон С.Ш. Табаров буд. Дар ин муддат кафедра ба яке аз марказҳои бонуфузи илмӣ ва таълимии мактабҳои олии Тоҷикистон табдил ёфт. Профессор Раҳим Мусулмонқулов солҳои 1980-1992 ба сифати мудир кафедра фаъолият намуд. Дар ин айём иқтидори илмии кафедра боз ҳам мустаҳкам гардид.

Замони мудирии профессор Худойназар Асозода (солҳои 1993-1996) ба давраи аз нигоҳи сиёсату иҷтимоӣ душвори Тоҷикистон рост омад ва мавсуф тавонист, ки иқтидори илмии кафедра нигоҳ дошта, ба парокандашавии устодони соҳибунвони кафедра роҳ надиҳад. Дар ин давра дар назди кафедра кабинетҳои «Махзани адаб» таъсис ёфт, ки он осори нодири илмию адабӣ, рӯзномаву маҷаллаҳои адабиву фарҳангии дар Тоҷикистон ва хориҷи он ҷоп гардида ва аксҳои шахсиятҳои фарҳангии ҷумҳуриямонро дар бар мегирад. Солҳои 1996 - 2002 вазифаи мудирии кафедра ба зимаи узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, дотсент Ҷӯрахон Бақозода вогузор гардид.

Солҳои 2002–2010 мудирии кафедра ба уҳдаи профессор Аламхон Кӯчаров вогузор шуд.

Аз моҳи октябри соли 2010 то моҳи декабри соли 2012 вазифаи мудир кафедра дигарбора ба уҳдаи профессор Х. Асозода вогузор гардид. Аз оғози соли 2013 вазифаи мудирии кафедра дотсент М. Зайниддинов ба уҳда дорад.

КАФЕДРАИ ТАЪРИХИ ЗАБОН ВА ТИПОЛОГИЯ

Кафедраи таърихи забон ва типология маркази муҳимтарини таҳсилоти олии ва яке аз асоситарин марказҳои илмии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва ҷумҳурӣ дар соҳаи забоншиносии тоҷик ба ҳисоб меравад.

Бо тавачҷуҳ ба зарурати омода кардани мутахассисони соҳаи филология ҳамзамон бо таъсиси Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленин (соли 1948 ҳоло ДМТ) факултети таъриху филология ва дар он кафедраи забону адабиёти тоҷикӣ фаъолияти худро оғоз намуда, дар заминаи ин кафедра соли 1953 кафедраҳои забони тоҷикӣ ва адабиёти тоҷикӣ таъсис дода мешаванд. Сарвари нахустини кафедраи забони

точикиро доктори илмҳои филология, профессор Д. Т. Тоҷиев ба дӯш дошта, то соли 1981 ба ин вазифаи пурмасъулият фаъолият карданд. Аз соли 1981 то соли 1995 профессор М. Н. Қосимова сарвари кафедраи забони тоҷикиро бар уҳда доштанд. Моҳи феввали соли 1995 бинобар сабаби васеъ шудани самтҳои таҳқиқ дар заминаи кафедраи забони тоҷикӣ нахуст кафедраҳои забони адабии муосири тоҷикӣ, таърихи забону типология таъсис меёбанд.

Кафедраи таърихи забон ва типологияро бисёр чехраҳои машҳур, донишмандони маъруфи тоҷик сарварӣ кардаанд. Сарвари нахустини кафедраи забони тоҷикиро, тавре дар боло зикраш рафт, доктори илмҳои филология, профессор Д. Т. Тоҷиев ба дӯш дошта, то соли 1981 ба ин вазифаи пурмасъулият роҳбарӣ карданд. Аз соли 1981 то соли 1995 профессор М. Н. Қосимова сарвари кафедраи забони тоҷикиро бар уҳда доштанд. Аз моҳи феввали соли 1995 чун дар пояи кафедраи забони тоҷикӣ таърихи забон ва типология таъсис меёбад, сарвари нахустини онро профессор М. Н. Қосимова бар дӯш мегиранд ва солҳои 1995-2001 ин вазифаи пурмасъулиятро идома медиҳанд. Пас аз профессор М. Н. Қосимова сарвари кафедра дотсент М. Саломов интихоб мегардад (солҳои 2001 - 2008) ва профессор Д. Хоҷаев солҳои 2008 то 2012 сарвари кафедраро бар уҳда мегиранд. Аз моҳи марти соли 2012 сарвари кафедраро дотсент Ж. Б. Гулназарова бар уҳда дорад.

КАФЕДРАИ ЗАБОНИ АДАБИИ МУОСИРИ ТОҶИК

Кафедраи забони адабии муосири тоҷикӣ яке аз марказҳои муҳим ва асосӣ доир ба таҳқиқ ва омӯзиши масъалаҳои илми забоншиносии тоҷик дар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва ҷумҳурӣ ба ҳисоб меравад.

То имрӯз устодони кафедра дар таълиму тарбияи донишҷӯён ва мутахассисони хушсалиқаву варзида барои соҳаҳои мухталифи маориф, илм ва фарҳанги ҷумҳурӣ саҳми муҳим мегузоранд.

То соли 1953 таълиму тадриси забон ва адабиёти тоҷик аз тариқи як кафедра роҳбарӣ ва назорат карда мешуд ва кафедраи забон ва адабиёти тоҷик ном дошт, ки сарвари онро доктори илми филология, академик Абдулғанӣ Мирзоев ба уҳда дошт.

Соли 1953 бахши забони ин кафедраро ҷудо карда, кафедраи забони тоҷикиро таъсис доданд. Вазифаи мудирии ин кафедра ба дӯши Д.Т. Тоҷиев, ки дар он вақт ягона номзади илм дар кафедра буд, вогузор карда мешавад. Мавсуф дар тӯли зиёда аз сӣ сол ин вазифаро содиқона ва бо маҳорати баланди кордонӣ пеш мебарад.

Баъдтар дар заминаи ҳамин кафедра (соли 1994) кафедраи нав бо номи таърихи забон ва типология таъсис дода шуд ва кафедраи забони тоҷикӣ номи кафедраи забони адабии муосири тоҷикиро гирифт. Аз соли 1994 то 2001-ум роҳбарии кафедраро доктори улуми филологӣ, профессор Т. Хаскашев ба уҳда дошт. Солҳои 2001-2002- юм иҷрои вазифаи мудирӣ кафедра ба зимаи дотсент Д. Хоҷаев гузошта мешавад. Соли 2002-юм дар

асоси озмун ба ин вазифа профессор Ҳ. Мачидов интихоб шуда, то соли 2005-ум адои вазифа менамояд. Аз соли 2005 то соли 2007 – ум иҷрои ин вазифа аз нав ба души дотсент Д. Хоҷаев гузошта мешавад. Соли 2007-ум дар асоси озмун доктори илми филология, профессор Д. Хоҷаев ба вазифаи мудири кафедраи забони адабии муосири тоҷик интихоб мешавад. Аз соли 2007 иҷрокунандаи вазифаи мудири кафедра ба ӯҳдаи, дотсент М. Абдурахмонова гузошта шуд. Аз соли 2008-ум дар асоси озмун номзади илми филология, дотсент Мастура Абдурахмонова ба вазифаи мудири кафедраи забони муосири тоҷикӣ интихоб шуда, то моҳи июни соли 2016 роҳбарии кафедра ба зима дошт. Айни ҳол роҳбарии кафедра ба дӯши дотсент Ҳамроҳон Дӯстов вогузошта шудааст.

Дар замони истиқлолият кафедраи забони адабии муосири тоҷикӣ ба яке аз марказҳои асосии тарғибу ташвиқи забони миллӣ ва тадбиқи қонуни он дар кишвар мавқеи хоса пайдо кард. Дар давоми ин солҳо дар кафедра чандин мутахассисони ҷавон дар риштаҳои гуногуни илми забоншиносӣ ба фаъолият оғоз намуда, доир ба бахшҳои гуногуни илми забоншиносӣ қорҳои назаррас карданд ва карда истодаанд.

КАФЕДРАИ ЗАБОНИ ТОҶИКӢ ВА УСУЛИ ТАЪЛИМИ ЗАБОН ВА АДАБИӢТИ ТОҶИК

Кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷик соли 1989 бо ташаббуси собиқ декани факултети филологияи тоҷик, профессор И. К. Усмонов ба номи кафедраи забон ва адабиёти тоҷик чун кафедраи умумидонишгоҳӣ таъсис дода шуд ва ба сифати мудири он дотсент шодравон Каримов А. А. таъйин гардид. Баъд аз як сол ба асоси озмун профессор Б. Камолиддинов мудири кафедраи мазкур интихоб шуд. Чун баъди як сол профессор Б. Камолиддинов вазифаи муовини ректор оид ба таълимро ба уҳда гирифтанд, боз дуҷумбора мудирии кафедра ба уҳдаи шодравон Каримов А. А. вогузошта шуд ва ин масъулиятро то охири лаҳзаҳои ҳаёт – то моҳи майи соли 1996 иҷро намуданд. Аз соли 1996 то моҳи январӣ соли 2012 мудирии кафедра дотсент Ш. Кабиров ба уҳда доштанд. Аз моҳи феврал то моҳи октябри соли 2013 иҷрокунандаи вазифаи мудири кафедра ба уҳдаи дотсент Қурбонов С. вогузор шуд. Дар моҳи октябри соли 2013 дар асоси озмун дотсент Каримов Н.С. ба сифати мудири кафедра интихоб гардид ва то ҳол дар ин вазифа фаъолият дорад. Кафедра соли 1995 ба сохтори факултаи филология ворид карда шуд ва он кафедраи хат ва матни форсии тоҷикӣ номгузорӣ гардид. Бо қарори Шӯрои олимони донишгоҳ соли 2006 номи кафедра ба кафедраи забони тоҷикӣ (барои факултетҳои ғайрифилологӣ) ва соли 2013 ба номи кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забону адабиёти тоҷик иваз карда шуд.

Дар факултет аз рӯи шаш ихтисос барои соҳаҳои гуногуни хоҷагии халқи ҷумҳурӣ мутахассисон тайёр карда мешаванд:

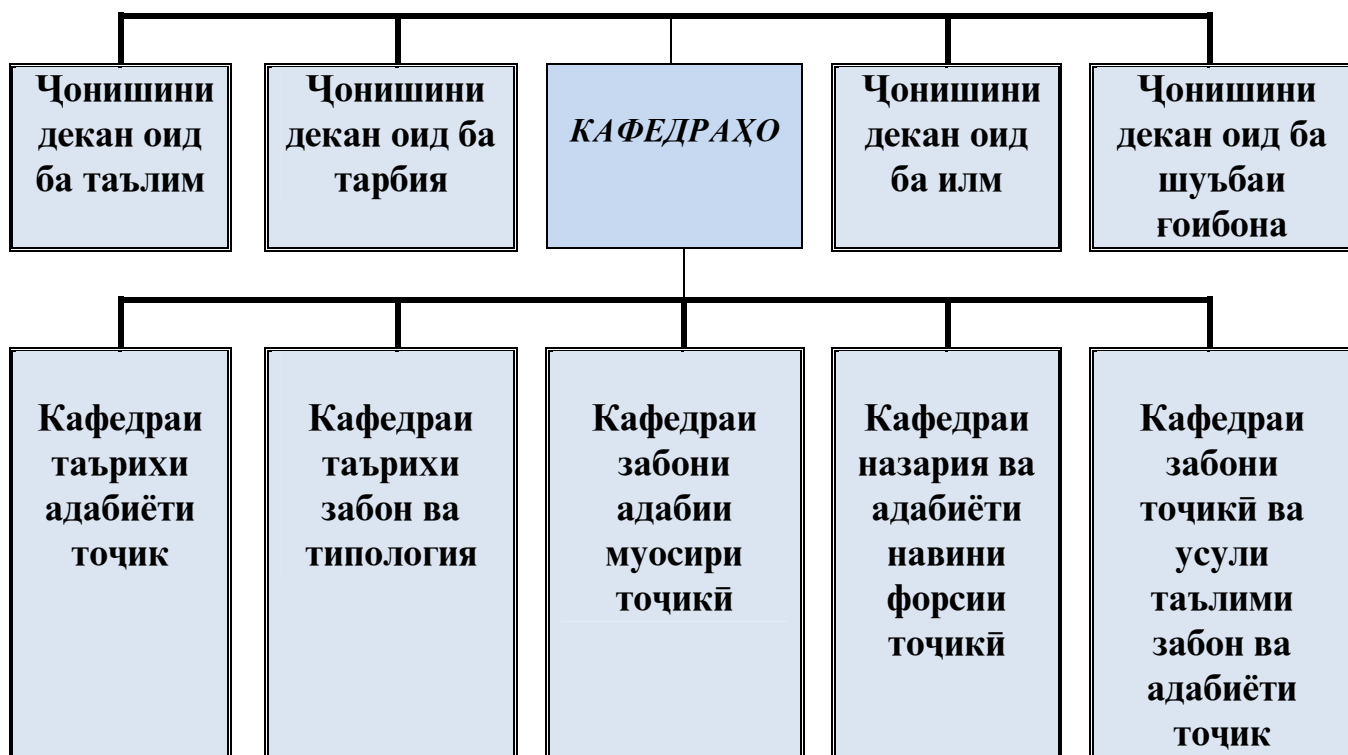
21050100	Забон ва адабиёти тоҷик
21050103	Забоншиносӣ ва технологияи нави иттилоотӣ
26020401	Ҳуҷҷатшиносӣ ва таъмини ҳуҷҷатии идора
2106010202	Тарҷумаи бадеӣ
02020400	Фарҳанги ҷаҳонӣ ва ватанӣ (фолклор)
25050110	Мероси хаттӣ

Дар сохтори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Маркази омӯзиши забонҳо амал мекунад, ки фаъолияти он асосан ба уҳдаи устодони факултети филология вогузор гардидааст. Дар ин марказ аз оғози таъсис то кунун даҳҳо нафар шаҳрвандони хориҷӣ ба омӯзиши забони тоҷикӣ ва дигар забонҳо машғул гардида, соҳиби сертификати донандаи забонҳо шудаанд. Инчунин, маркази мазкур дар тарғибу ташвиқи забони тоҷикӣ дар арсаи байналмилалӣ саҳми арзанда дорад.

Маркази омӯзиши забонҳо бо сазо кӯшиши узви вобастаи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, профессор М. Н. Қосимова ва профессор Ҳ. Мачидов фаъолиятро оғоз намудааст. Айни замон масъулияти роҳбарии марказро дотсент Д. Ҳомидов ба уҳда дорад.

Факултети филология пешомадҳои умедбахше дорад, зеро он яке аз манбаъҳои асосии тайёр кардани кадрҳои баландсифатии соҳаи филология дар дохили ҷумҳурӣ ва берун аз қаламрави он маҳсуб мешавад.

Ҳайати устодону кормандони факултет барои боз ҳам мустаҳкам гардонидани базаи таълимии шуъбаҳои навтаъсис талош доранд.

Бо таваччуҳ ба зарурати омода кардани мутахассисони соҳаи филология ҳамзамон бо таъсиси донишгоҳ (соли 1948) факултети таъриху филология таъсис меёбад.

Пӯшида нест, ки дар ташаккули илму фарҳанг ва маънавияти ҳар як халқу миллат забон ва адабиёти он мавқеи муҳим дорад. Зеро маҳз аҳли эҷод дар осори бадеии худ хулқу атвор, рафтору гуфтор, рӯҳу равон, хислату одоб ва расму русум барин унсурҳои муҳимми миллати хешро инъикос менамоянд, ки ин боиси мондагор гардидани онҳо дар таърихи инсоният мегардад. Шояд ба ҳамин далел бошад, ки соли 1966 шуъбаи филология аз факултети таъриху филология чун шуда, факултети мустақили филологияи тоҷик ташкил меёбад ва ба фаъолият шурӯъ менамояд. Факултети филология дар муддати мавҷудият ва фаъолияти худ дар тарбияи мутахассисони баландхаттисосу варзидаи соҳаи филология саҳми ниҳоят назаррас дорад.

Аз рӯзҳои аввали таъсисёбии факултет олимони машҳури соҳаи филология А. Мирзоев, А. А. Семенов, М. С. Андреев, М. Фозилов, Ш. Ҳусейнзода, Д. Тоҷиев, Ҳ. Каримов, В. Асрорӣ, С. Ш. Табаров, Б. Ниёзмухаммадов ба шогирдон дарс гуфта, дар тарбияи олимони ҷавони факултет ҳиссаи арзанда гузоштаанд.

Дар тӯли ин солҳо ҳаёти муаллимону профессорон аз ҳисоби хатмкардаҳои худ факултет мукамал гардид. Агар дар ибтидои соли 1948 дар шуъба ҳамагӣ 25-30 нафар донишҷӯ таҳсил мекарда бошанд, ҳоло дар шуъбаҳои гуногуни он зиёда аз ҳазор нафар донишҷӯ ба таҳсил фаро гирифта шудаанд. Ба донишҷӯёни факултет дар айни замон дар маҷмӯъ беш аз 70 нафар устодони варзидаи собикадору ҷавон дарс мегӯянд.

Як зумра чехраҳои маълуму машҳури илму фарҳанги ҷумҳурӣ, аз ҷумла, академикони Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон М. Диноршоев, Ҳ. Отахонова, А. Раҳмонзода, М. Имомзода, аъзои вобастаи АИ ҶТ С. Ш. Табаров, А. Маниёзов, М. Н. Қосимова, Д. Саймуддинов, Ҷ. Назриев, профессорон Ш. Ҳусейнзода, Д. Тоҷиев, В. Асрорӣ, Ҳ. Шарифов, Р. Мусулмониён, А. Сатторзода, Ҳ. Асозода, Т. Неъматзода, С. Воҳидов, С. Амиркулов, Б. Камолиддинов, Т. Н. Хаскашев, Ҳ. Мачидов, Д. Ҳоҷаев, У. Тоиров, И. К. Усмонов, Р. С. Комилов, М. Муллоаҳмадов, Қ. Восеъ, А. Кӯчаров, Ш. Кабиров, А. Маҳмадаминов, Р. Раҳмонӣ, Б. Мақсудов, А. Абдусатторов, М. Нарзикул, Ш. Исрофилниё, З. Мухторов, Ф. Шарифова ва Ш. Исмаиловзода дар ҳамин боргоҳи илму маърифат ба камол расидаанд. Хушбахтона, аксари ин донишмандон ҳоло дар факултет ба шогирдон дарс гуфта, ба аспирантону унвонҷӯён роҳбарӣ менамоянд.

Таъсису оғози фаъолияти ин кохи бегазанди посдорони сухан - факултети филология, ба номи олимони муътабари соҳа А. Мирзоев, Баҳром Сирус, А. А. Семенов, М. С. Андреев, Ш. Ҳусейнзода, С. Ш. Табаров, Д. Тоҷиев, Б. Ниёзмухаммадов, Ҳ. Каримов, Ҷ. Арзуманов, М. Фозилов, А. Л. Бухоризода ва бисёр дигарон саҳт алоқаманд мебошад. Ин донишмандони фарзона барои ба маҷрои муътадил равона гаштани ҷараёни таълиму тарбия дар факултет ва тайёр намудани мутахассисони варзидаи соҳаи филология, васеъ гардидани сохтори факултет ва муҳайё намудани базаи таълимӣ корҳои зиёдеро ба сомон расондаанд.

Солҳои 50-60-уми асри XX дар рушди минбаъдаи факултет олимони варзида - профессорон Д. Т. Тоҷиев, В. М. Асрорӣ, Ш. Ҳусейнзода, С. Ш. Табаров саҳми хеле арзанда гузоштаанд. Маҳз ҳамин устодон аз ҳисоби шогирдонии хушзавқу хушсалиқа устодони ҷавонро ба камол расонданд, ки

баъдан онҳо идомабахши кору фаъолияти эшон гаштанд. Ин буд, ки як зумра ҷавонони хушзавқ, ба монанди М. Муҳаммадиев, М. Н. Қосимова, С. Ҳалимов, С. Имронов, Х. Шарифов, Ҳ. Мачидов, М. Норматов, М. Бобомуродов, А. Неъматов, Ҳ. Талбакова, В. Абдулазизов ва дигарон сафи устодони факултетро пурра намуда, барои боз ҳам рушду инкишоф додани он сахми арзанда гузоштанд. Дар навбати худ, устодони мазкур шогирдони зиёдеро, ба монанди номзадҳои илми филология, дотсентон А. Мирбобоев, М. Саломов, Д. Ҳомидов, С. Ҳалимова, Ж. Гулназарова, М. Низомов, П. Ниёзов, Н. Қаландаров, Ф. Ҳайдаров, С. Эмомалӣ, Н. Каримов, С. Қурбонов тарбия кардаанд, ки ифтихори ин боргоҳи илму маърифат буда, онҳоро метавон ҳамчун идомадихандагони анъанавии устодони хеш муаррифӣ кард.

Айни замон дар факултети филология насли ҷадида ба кори таълиму тарбия ва илм ҷалб шудаанд, ки кушиши идома додани анъанаҳои неки устодонро асоси фаъолияти худ қарор додаанд, ба монанди: номзадҳои илми филология М. Музофиршоев, Х. Камолов, У. Саъдуллоев, Ҳ. Дӯстов, Ш. Бобомуродов, Ф. Мирзоёров, Г. Нозимова, М. Ҳайдаров, М. Аюбова, Қ. Тӯраҳасанов, Г. Шукуров, А. Бобобеков, Х. Кабиров, М. Муслимов, Ш. Раҳимова, О. Саидҷаъфаров, Д. Ҳафиззода, Л. Бобоёрова ва муаллимони калону ассистентон Қ. Нурқаев, З. Ёрова, Ҳ. Раҳмонов, Л. Ҳочибоева, Н. Худоёрова, А. Авғонов, Ф. Латифов, Ҳ. Муслимов, И. Бобомаллаев, М. Ҳасанов, Б. Аловиддинов, Г. Камолова, Д. Акбарова, М. Муродов, Н. Муҳаммадхоҷа, Д. Нуралиева, С. Холназарова ва М. Ҳасанов.

Факултети филологияро бисёр чехраҳои машҳуру шинохта ва донишмандони маъруф сарварӣ кардаанд. Нахустин декани факултети филология, ки он вақтҳо факултет номи таъриху филологияро дошт, Мануилов таъйин мешавад. Баъдтар номзади илми ҳуқуқ, дотсент Гранберг В.Г. ба ин вазифа пазируфта мешавад. Пас аз он, ки факултети ҳуқуқшиносӣ ба факултети таъриху филология муттаҳид мешавад, декани факултети таъриху филология олими забоншинос Арзуманов С. Ҷ. таъйин мегардад. Дар солҳои баъдӣ олимони машҳури соҳаи таъриху филология – Бухоризода А. Л., Тоҷиев Д.Т., Каримов Т. Р., Неъматзода Т., Бобохонов М. ва минбаъд дар факултети филология Қосимова М. Н., Асрорӣ В.М., Давлатов М., Усмонов И. К., Х. Шарифов, Х. Асозода, Имомзода М. С., Б. Шарифов, Д. Хоҷаев, М. Саломов ва Мисбоҳиддини Нарзиқул вазифаи декани факултетро ба уҳда доштанд. Айни замон Сирочиддини Эмомалӣ сарвари ин маҳзани илму адабро ба дӯш дорад.

Албатта, ҳар кадоме аз ин сарварон барои рушду нумуи факултет, мустаҳкам гардидани базаи илмӣ, таълимӣ ва тарбияи мутахассисони соҳа сахм гузоштаанд. Масалан, соли 1966 бо ташаббус ва дастгирии собиқ ректори донишгоҳ шодравон С. А. Раҷабов ва декани факултет М. Н. Қосимова (ҳоло доктори илми филология, узви вобастаи АИ ҶТ, профессор) нахустин шӯбаи журналистика дар сохтори факултет таъсис дода мешавад. Шӯбаи журналистика бисёр рӯзноманигорони худшиносу хушсалиқаро барои Воситаҳои ахбори умум ба камол расонд ва баъдан дар заминаи ҳамин шӯба факултети мустақил, факултети журналистика таъсис ёфт.

Дар ин солҳо робитаю ҳамкориҳои факултети филология ба марказҳои бузурги илмию таълимии шаҳрҳои Маскаву Санкт-Петербург, Тбилисӣ,

Боку, Тошканд, Қазон хеле густариш меёбад. Донишмандони маъруфу машхури ин марказҳо, ба монанди: М. Н. Боголюбов, А. Н. Болдирев, В. С. Расторгуева, А. З. Розенфелд, В. А. Лившиц, С. Н. Соколов, И. О. Оранский, Л. Г. Гертсенберг, Ҷ. Гиюнашвили, А. Шафой, В. Б. Иванов, Х. Меннигулов ба аспирантону унвонҷӯён роҳбарӣ ва ба донишҷӯёни факултет курсу семинарҳои махсус хондаанд.

Факултети филология дар оғози замони Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон, хусусан дар давраи муноқишаҳои дохилӣ тавонистааст, ки фаъолияти худро ҳамеша барқарор дошта, сарфи назар аз мушкилиҳо, сатҳи илмӣ ва таълимиро ба таври муназзам нигоҳ бидорад.

Дар замони истиқлолият факултети филология ба ҳайси тарғибгари забону адабиёт ва фарҳангу тамаддуни миллати тоҷик мавқеи хосса пайдо кард. Тӯли ин солҳо барои омода намудани мутахассисони соҳибмаълумот ихтисосҳои нави ҳуҷҷатшиносӣ ва таъминоти ҳуҷҷатии идорӣ, забоншиносӣ ва технологияи нави иттилоотӣ, тарҷумаи бадеӣ, фарҳанги ҷаҳонӣ ва ватанӣ- фолклор ва мероси хаттӣ ифтиҳо ёфт. Аксари хатмкардагони ин ихтисосҳо ба ҳайси тарҷумон, кормандони бахшҳои гуногуни идораҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ қору фаъолият доранд.

Донишҷӯён аз соли дуҷуми таҳсил мувофиқи завқу хоҳишашон ба ихтисосҳои кафедраҳои тахассусӣ: забони адабии муосири тоҷикӣ, таърихи забон ва типология, назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ, таърихи адабиёти тоҷик чун шуда, аз рӯи ихтисоси интихобкардашон қори курсӣ, қори хатмқунӣ, маърузаи илмӣ, реферат ва рисолаи дипломӣ менависанд, таҷрибаҳои таълимӣ, омӯзгорӣ, истехсолӣ ва пешаздипломӣ мегузаранд.

Дар факултет барои таълими босамару натиҷадеҳ кабинетҳои муҷаҳҳази «Махзани адаби профессор Худойназар Асозода», «Маркази фарҳангии ба номи профессор Ш. Ҳусейнзода», кабинетҳои ба номи профессор Д.Т. Тоҷиев ва тоҷори хониши доктор РНД ва магистр дар ихтиёри донишҷӯён қарор дошта, маҳфилҳои илмӣ, адабӣ, вохӯрию суҳбатҳои донишҷӯёну устодон бо арбобони илму фарҳанг, ҷеҳраҳои маъруфи ҷумҳурӣ дар ин кабинету марказҳо мутассил баргузор мегарданд.

Дар факултет қорҳои илмиву тадқиқотӣ пайваста бо раванди таълим ҷараён мегарданд. Устодони факултет дар панҷ кафедра аз рӯи самтҳои мушаххаси илмӣ қори тадқиқотӣ мегарданд. Масоили тадқиққашавандаи устодон характери илмиву назарӣ, илмиву амалӣ ва илмиву методӣ доранд. Натиҷаи қорҳои илмии устодон дар шакли рисолаҳои илмӣ (номзадия докторӣ), илмию методӣ (дастури таълимӣ, васоити таълимӣ, китоби дарсӣ), мақолаҳо, гузоришҳо дар конференсия ва семинарҳои илмии ватанию хориҷӣ омода мешаванд.

Дар факултет ҳамасола аз тариқи таҳсили аспирантураю докторантура устодони ҷавону лаёқатманд рисолаҳои номзадия докторӣ навишта дифоъ менамоянд ва сафи устодони унвондорро пурра мегардонанд. Ҳамчунин аз соли таҳсили 2015-2016 бо тақозои замон дар факултет қабули доктор РНД ба роҳ монда шуд.

Устодони факултет дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ, байналмилалӣ фаъолона ширкат меварзиданду меварзанд. Махсусан, ҷеҳраҳои барҷастаю намоёни илми филология, академикон: А. Раҳмонзода ва М. Имомзода, аъзои вобастаи АИ Тоҷикистон М.Н. Қосимова, С.Ш. Табаров,

профессорон Х. Шарифов, Ҳ. Маҷидов, Х. Асозода, Д. Хочаев, А. Махмадаминов, У. Тоиров, Р. Раҳмонов, А. Абдусатторов, Б. Мақсудов, Ш. Исрофилниё, М. Нарзикул, З. Мухторов, Ф. Шарифова, С. Сабзаев, Ш. Кабилов, дотсентон Ҳ. Талбакова, М. Норматов, М. Солеҳов, М. Зайниддинов, М. Абдурраҳмонова, Ж. Гулназарова, Р. Ваҳҳобов, Сирочиддини Эмомалӣ, Мирбобоев А., М. Саломов, С. Анварӣ ва дигарон на танҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, балки берун аз марзи он низ маълуму машҳуранд.

Аз ҳайати устодони факултет 2 нафар академики АИ ҶТ, 1 нафар узви вобастаи АИ Тоҷикистон, 8 нафар узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, 13 нафар профессор ва 9 нафар узви Иттиҳодияи рӯзноманигорони Тоҷикистон мебошанд.

Дар факултет маҳфилҳои илмӣ адабӣ ва фаннии «Забоншиноси ҷавон», «Сипанди сухан», «Нақди адабӣ», «Адибони ҷавон», «Адабиётшиносӣ» «Турсунзодахонӣ» ва «Лоикҳонӣ» фаъолият мекунанд, ки дар онҳо шогирдон таҳти роҳбарии устодони варзида бо гузоришу маърузаҳои илмӣ ва намунаи эҷодиёти назмию насрии худ иштирок менамоянд. Инчунин, дар назди кафедраҳои маҳфилҳои илмии инфиродии профессорон ва дотсентони варзида фаъл ҳастанд, ки дар тарбияи шогирдон нақши муассир доранд.

Дар сатҳи донишгоҳ маҳфили «Посдорон ва дӯстдорони забон» амал мекунад, ки фаъолияти он ба сурати густурда ба роҳ монда шудааст.

Маҳфилҳои илмӣ дар болоравии сатҳи илмӣ ва касбии шогирдон саҳми муҳим доранд. Устодони варзидаи факултет шогирдонро аз тариқи ҳамин маҳфилҳо ба кори илмӣ ҷалб менамоянд. Шогирдони факултет, ки дар ин маҳфилҳо маҳорату малакаи илмии худро сайқал медиҳанд, дар озмунҳои фанӣ дар ҷумҳурӣ тайи чанд соли охир ҷойи аввалро ишғол менамоянд.

Адибони номдори муосири тоҷик - Шоирони халқии Ҷумҳурии Тоҷикистон Мӯъмин Қаноат, Бозор Собир, Гулрухсор Сафиева, Гулназар Келдӣ, Аскар Ҳаким, Сайдалӣ Маъмур, Раҳмат Назрӣ, Нависандаҳои халқии ҷумҳурӣ Юсуф Ақобиров, Саттор Турсун, Сорбон, Аъзам Сидқӣ, Муҳиддин Хочаев, шоир ва адабиётшинос Рустами Ваҳҳоб ва дигарон дастпарварони маҳфили «Адибони ҷавон» - и факултет буда, аввалин ҷакидаҳои хомаи онҳо дар ҳамин маҳфил муҳокима ва манзури хонандагон гардидаанд.

Ин маҳфил анъанайи наҷиб дошт. Дар муҳокима ва баррасии шеърҳои ҳикояи навқаламони маҳфил адибони баркамол устод М. Турсунзода, М. Раҳимӣ, Б. Раҳимзода, Ф. Муҳаммадиев ва дигарон иштирок мекарданд. Баъдтар ин анъанайи устодонро адибони ҷавону хушистеъдод Бозор Собир, Гулрухсор Сафиева, Саттор Турсун, Раҳмат Назрӣ, Зулфия Атой, ки парвардаи маҳфили «Адибони ҷавон» буданд, идома дода, тез-тез меҳмони ин маҳфил мешуданд. Ҳарчанд ки чандин сол ин анъана гусаста гардид, ҳоло аз нав эҳё шуда истодааст. Имрӯзҳо ин маҳфил таҳти роҳбарии олиму адиби шинохта Рустами Ваҳҳоб фаъолияти хубу босамар дорад. Доираи шогирдони маҳфили мазкур маҳдуд набуда, инчунин, донишҷӯёни эҷодкорро аз факултаҳои дигар низ фаро мегирад.

Дар факултет корҳои ташкилию тарбиявӣ як ҷузъи чудонашавандаи фаъолияти ҳар як устод маҳсуб меёбад. Устодони факултет ин корро, аз як тараф, дар фаъолияти ҳаррӯзаи худ анҷом диҳанд, аз ҷониби дигар, дар ҳамкорӣ бо ташкилотҳои ҷамъиятӣ: иттифоқи касаба, шӯрои кураторону духтарон ва созмони ҷавонон амалӣ мегардонанд.

Дар факултет тибқи квотаи Президентӣ як гурӯҳ донишҷӯён таҳсил мекунанд, ки аксари онҳо бо баҳои хубу аъло хонда, дар корҳои ҷамъиятӣ фаъолона иштирок менамоянд.

Дастовардҳои факултет дар панҷ соли охир баёнгари ин аст, ки устодони факултет бо ҳисси баланди масъулиятшиносӣ қору фаъолият намуда, дар ҳамаи бахшҳо ба комёбиҳои назаррас соҳиб шудаанд. Сол то сол сатҳи азхудкунии барномаҳои таълимӣ аз ҷониби донишҷӯёни факултет боло рафта, иштироки онҳо дар дарсҳо, маҳфилу озмунҳо хеле хуб шудааст. Дар солҳои 2010 – 2016 аз ҷумлаи устодону аспирантони факултет 5 нафар рисолаи докторӣ ва 13 нафар рисолаи номзадӣ дифоъ намуданд.

Таълифоти устодони факултет низ назаррас аст.

Равобити байналмилалӣ факултет бар мабной густариши доираи ҳамкориҳои таълимӣ, илмӣ-тадқиқотӣ ва омӯзишӣ ба роҳ монда шудааст. Аз давраи пас аз барқарории истиқрори сулҳу ваҳдати миллӣ дар кишвари азизамон то ин ҷониб чандин шахрвандони хориҷӣ, аз кишварҳои Эрон, Афғонистон, Покистон, Чин, Канада, Туркия, Олмон, Амрико, Куриё ба ҳайси забонамӯз, магистрант, аспирант ва унвонҷӯ дар маркази омӯзиши забонҳо ва кафедраҳо ба таҳсил фаро гирифта шудаанд. Донишмандони хориҷӣ дар доираи ширкат дар конференсияҳои байналмилалӣ ба факултет ташриф овардаанд. Устодони факултет дар конференсия ва семинарҳои байналмилалӣ фаъолона ширкат намуда, дар чунин нишастҳои илмие, ки дар кишварҳои Россия, Чин, Эрон, Афғонистон, Ҳиндустон, Покистон ва дигар кишварҳо баргузор гардидаанд, иштирок ва суҳанронӣ кардаанд.

**Сирочиддини Эмомалӣ – декани
факултети филологияи ДМТ**

Абдурахмонова Мастура Амиралиевна – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

25-уми июни соли 1960 дар шаҳри Кӯлоби вилояти Хатлон таваллуд шуда, соли 1976 мактаби миёна, соли 1980 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии шаҳри Кӯлоб, соли 1990 шӯбаи рӯзонаи аспирантураи Унверситети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленинро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Сохтор ва маъноӣ чумлаи амрӣ дар забони адабии муосири тоҷикӣ» соли 2002 дифоъ намудааст.

Дар соли 2014 барои дастовардҳо дар соҳаи илми гуманитарӣ бо медали «Хизмати шоиста», соли 2011 барои хизматҳои бисёрсолаи дар соҳаи маориф, бо нишони «Аълочии маорифи Тоҷикистон» сазовор доништа шудааст.

Муаллифи китоби «Шасти камолот» (бо шариктаълиф) (2009); «Чумлаи амрӣ дар забони адабии тоҷикӣ» (2010); «Забон-ҳастии миллат Душанбе» (мураттиб) (2013); «Вожашиноси нозукбин ва омӯзгори асил» (мураттиб) (2013) зиёда аз 50 мақолаи илмӣ-оммавӣ ва васоити дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2002-2005 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ дар ихтисоси ҳуҷҷатнигорӣ; аз соли 2007 то соли 2016 мудири кафедраи забони адабии муосири тоҷики факултети филологияи ДМТ буданд. Аз соли 2014 аъзои ҳайати мушовараи Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Абдусатторов Абдушукур - доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

28-уми апрели 1954 дар шаҳри Конибодом таваллуд шуда, соли 1976 шӯбаи арабӣ-тоҷикии факултети шарқшиносӣ, соли 1992 аспирантураи Донишгоҳи омӯзгории Тоҷикистонро хатм карда, соли 1994 рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Ташаккул ва таҳаввули рубоӣ дар адабиёти асрҳои 10-11 форсу тоҷик» дифоъ намудааст. Соли 2003 рисолаи докториро дар мавзӯи «Таъсири забон ва адабиёти араб ба адабиёти асри 11 (Аҳди Сомониён ва Ғазнавиён аввал)» дифоъ кардааст.

Муаллифи китобҳои «Талмеҳ дар шеъри аҳди Сомониён» (1996), «Рӯъяти Қуръон дар шеър» (1997), «Арабият ва адабиёти аҳди Ғазнавиён» (2001), «Равобити адабии Арабу Аҷам дар асри 11» (2003), «Шоирони аҳди Сомониён» (1999, бо ҳамқаламии профессор Х. Шарифов), «Сӯзани Самарқандӣ. Мунтахаби ашъор» (2006, бо ҳамқаламии профессор Имомов М.), «Саъдии Шерозӣ. Насиҳат-ул-мулк» (2007, бо ҳамқаламии профессор Имомов М.), «Асрори шеъри марғуб» (2005), «Ашъори ҳамасрони Рӯдакӣ» (2007, бо ҳамқаламии профессор Х. Шарифов), «Ашъори ҳакимон ва орифон» (2011, бо ҳамқаламии профессор Х. Шарифов), «Таърихи адабиёти араб» (2009), «Таърихи Систон» (2013, бо ҳамқаламии профессор Имомов М.) ва зиёда аз 300 мақолаи илмӣ, илмӣ-омавӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2006-2009 мудири кафедраи забонҳои хориҷӣ; солҳои 2009-2013 мудири кафедраи забони тоҷикии Донишгоҳи славянии Тоҷикистону Россия.

Абдулазизов Ваҳобҷон – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

29-уми октябри соли 1955 дар ҷамоати дехоти Гулистон, ноҳияи Ленин (ҳоло н. Рӯдакӣ) таваллуд шуда, соли 1972 мактаби миёна, соли 1977 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 1985 шуъбаи ғоибонаи аспирантураи Унверситети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленинро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Ҷумлаи мураккаби тобӣ бо ҷумлаи пайрави пурқунанда дар забони адабии ҳозираи тоҷик» соли 1993 дифоъ намудааст.

Дорандаи нишони сарисинагии «Аълочии маорифи халқи Тоҷикистон» (2011), ордени давлатии Ҷумҳурии Афғонистон - «Фидокорӣ», медали Давлатии Ҷумҳурии Афғонистон «Аз мардуми сипосгузори Афғонистон» (1987-1988) ва медали «10-солагии Инқилоби Савр» (1988) ҳамчунин медалҳои фахрии КМ ВЛКСМ- «За активную работу в комсомоле» (1981); «Трудовая доблесть» (1983); медали КМ ВЛКСМ ва Комитети Созмонҳои Ҷавонони (КМО) СССР - «За укрепления мира, дружбы и солидарности молодёжи»(1987) ва «Медали ифтихорӣ»-и «Созмони Демократии Ҷавонони Афғонистон» - ду дафъа солҳои 1983 ва 1987 инчунин чандин Ифтихорномаҳои Вазорати маориф мебошад.

Муаллифи китоби «Пешгирии инфекцияи ВНМБ (ВИЧ – инфекция) ва ҷавонон»(2010) ва «Хусусиятҳои сохтори маъноии ҷумлаи пайрави пурқунанда дар забони адабии тоҷик» (2013) зиёда аз 90 мақолаи илмӣ-оммавӣ ва васоити дастурҳои таълимӣ мебошад.

Ҷаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба илм (1996-2005), Сардори Раёсати муносибатҳои байналмилалӣ Вазорати маорифи Тоҷикистон (2005- 2009), ректори Донишқадаи ҷумҳуриявӣ тақмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи маориф (2009-20012). Мудири шуъбаи илм ва инноватсия (2012 -2013), мудири шуъбаи таҳсилоти олии касбӣ ва баъдидипломии Пажӯҳишгоҳи рушди маорифи Академияи таҳсилоти Тоҷикистон (2013-2014). Директори Маркази таъбу нашр, тарҷума ва баргардони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (аз соли 2014 то ҳол)

Аюбова Мамлакат Бойтураевна - номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

12-уми декабри соли 1956 дар ноҳияи Шаҳритузи вилояти Қўрғонтеппа (ҳозира Хатлон) таваллуд шуда, соли 1974 мактаби миёна, соли 1979 факултети филологияи Донишкадаи давлатии омӯзгории ш. Душанбе, соли 1998 шубҳаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Антропонимияи тоҷикони навоҳии Шаҳритузу Қубодиён (номҳои ашхос)» соли 2002 дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои дарсии “Забони тоҷикӣ барои гурӯҳҳои русии факултетҳои ғайрифилологӣ» (2008, 2014 (бо такмили тасҳеҳ); “Забони тоҷикӣ (дастури амалӣ барои факултети биология)” (2010); “Забони тоҷикӣ (барои факултетҳои биология ва тиббиву дорусозӣ)” (2013); «Барномаи таълимӣ аз фанни забони тоҷикӣ барои гурӯҳҳои русии ихтисосҳои ғайрифилологӣ» (2010), муаллифи рисолаи илмӣ «Антропонимияи тоҷикони навоҳии Шаҳритузу Қубодиён (номҳои ашхос)» (2013) ва зиёда аз 50 мақолаи илмӣ-тадқиқотӣ ва оммавию методӣ мебошад.

Акбарова Давлатбӣ Нусратуллоевна – муаллимаи калони кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

20-уми ноябри соли 1972 дар деҳаи Боғи Ҳабиби ноҳияи Муъминободи вилояти Хатлон таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёна, соли 1995 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии омӯзгории ба номи Абӯабдуллоҳ Рӯдакии шаҳри Кӯлоб, соли 2005 шуъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм намудааст. Дар мавзӯи “Калимасозии морфологии достони “Сиёвуш”-и “Шоҳнома”-и Абулқосим Фирдавсӣ” таҳқиқот бурда истодааст.

Муаллифи як қатор мақолаҳои илмӣ ва дастури таълимии “Забони тоҷикӣ” барои факултети ҳуқуқшиносӣ мебошад.

Авғонов Алишер Файзуллоевич - ассистенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

26-уми ноябри соли 1987 дар ноҳияи Орчоникидзеобод (ҳоло шаҳри Ваҳдат) таваллуд шудааст. Соли 2004 мактаби миёна, соли 2009 факултети филологияи тоҷик, соли 2013 шуъбаи рузонаи аспирантураи ДМТ хатм намудааст. Рисолаи номзадии худро дар мавзӯи “Пайдоиш ва рушди шеъри маснӯъ дар адабиёти форсӣ (асрҳои 11-12)” ба анҷом расонида, дар ҳоли муҳокима қарор дорад.

Муаллифи мақолаҳои “Қавомии Мутарразӣ ва қасидаи маснӯи ӯ (2012), “Сохторшиносии қасидаи “Бадоеъ-ул-асҳор-фи-саноеъ-ул-ашъор” (2012); “Воситаҳои бадеии шеъри маснӯъ” 2012, “Матни комили қасидаи маснӯи Қавомии Мутарразӣ” (2012), “Қасидаи маснӯъ ва анвои он” (2012), “Маънӣ ва мафҳуми шеъри маснӯъ” (2013), “Хабари қатли Абӯмуслими Хуросонӣ” (2014).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз 01.09.2014 то ҳол ҷонишини декан оид ба тарбияи факултети филологияи ДМТ.

Аловиддинов Бурхониддин Давронович –ассистенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми январӣ соли 1986 дар деҳаи Нӯшори ноҳияи Тоҷикобод дар оилаи зиёӣ ба дунё омада, соли 2003 мактаби миёна ва соли 2008 факултети филологияи тоҷик, соли 2012 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намуда, рисолаи номзудаширо дар мавзӯи «Ифодаи категорияи грамматикӣ намуд дар ибораҳои фразеологӣ забони адабии муосири тоҷикӣ» ба анҷом расонида, дар ҳоли ҳимоя қарор дорад.

Муаллифи мақолаҳои “Муродифҳои феълҳои ёвари намудҳои мутлақ ва давомдори ибораҳои фразеологӣ феълҳои забони адабии тоҷикӣ”(2013) “Ифодаи намуди мутлақ дар фразеологӣ феълҳои забони тоҷикӣ”(2013) “Намуди умумии ибораҳои фразеологӣ феълҳои забони адабии тоҷик ва фарқи он аз намудҳои мутлақ ва давомдор”(2013).

Амиркулов Субҳон - доктори илмҳои филология,
профессор.

25-уми июли соли 1935 дар маҳаллаи Гулшани ноҳияи Хузори вилояти Қашқадарӣи Ҷумҳурии Ўзбекистон таваллуд шудааст. Адабиётшинос, доктори илми филология (1997), профессор (1998), Корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон (2005). Хатмкардаи Донишгоҳи омӯзгорӣи ш. Душанбе (1955). Солҳои 1955-1957 муҳаррири калони Нашриёти давлатии Тоҷикистон, 1957-1960 аспиранти шӯбаи рӯзонаи Донишгоҳи омӯзгорӣи ш. Душанбе, 1960-1966 ассистент, муаллими калони ДДТ, 1967-1997, муаллими калони факултети филологияи ДДТ, солҳои 1998-2008, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи ДДМТ буда, аз соли 2008 то инҷониб ходими илмии Институти илмӣ-тадқиқотии ДМТ мебошад.

Дорандаи Ҷоизаҳои “Собиқадори меҳнат”, нишони “Аълочии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон”, Грамотаи фахрии мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ордени “Шараф” мебошад.

Муаллифи китобҳои “Ҷунайдуллоҳи Ҳозик ва достони ӯ “Юсуф ва Зулайхо” (1967), “Адабиёти тоҷик дар нимаи якуми асри 19” (1980), “Фирдавсӣ ва мактаби адабии Аҳмади Дониш” (1995), “Таҳаввули адабиётҳои тоҷик дар нимаи аввали асри 19” (1997), “Рӯдакӣ- падидаи нодир ва ҷаҳонии тамаддуни аҳди Сомониён” (1999), “Таҳаввули жанрҳои адабиёти тоҷик дар нимаи аввали асри 19” (2005), “Падидаи нодир” (2008), “Нигоҳе ба инқилоби таърихи адабиёти тоҷик дар Мовароуннаҳр (қарни 19)” (2010), “Устод Рӯдакӣ-аввалин шоири миллӣ ва ҷаҳонӣ” (2015), барномаҳо ва беш аз сад мақолаи илмӣ-омавӣ ва методист.

Бобомуродов Миршакар – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

29-уми декабри соли 1942 дар шаҳри Панҷакенти вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 1961 мактаби миёна, соли 1967 факултети филологияи тоҷики ба номи В.И.Ленин, соли 1970 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тифлис (Гурҷистон)-ро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Сохтори фонетикӣ ва фонологии калимаҳои якҷиҷоғӣ» соли 1975 дифоъ намудааст.

Дар соли 2001 барои хизмати бисёрсола дар соҳаи маориф бо нишони сарисинагии «Аълочии маорифи Тоҷикистон» ва соли 2002 бо медали «Хизмати шоиста» мукофотонида шудааст.

Муаллифи китоби «Таълими баъзе масъалаҳои душвори фонетика ва имлои забони тоҷикӣ» (2005); «Забони тоҷикӣ барои синфи 5» (бо ҳаммуаллифӣ) (2009); «Барномаи забони адабии муосири тоҷик» (бо ҳаммуаллифӣ) (2005); «Луғати мухтасари калимасозии забони адабии тоҷик» (2012); «Нишондоди методӣ ба китоби дарсии «Забони тоҷикӣ» барои синфи 5» (бо ҳаммуаллифӣ) (2009); «Ҷамоли мард дар фасоҳати гуфтори ӯст» (2012) зиёда аз 80 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Бобомуродов Шухрат Мавлонович– номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

18-уми майи соли 1983 дар шаҳри Панҷакенти вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 2001 мактаби миёна, соли 2006 факултети филологияи тоҷик, соли 2010 шӯъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хусусиятҳои морфологии забони ҳуҷҷатҳои меъёрию ҳуқуқии соҳаи маориф» соли 2011 дифоъ намудааст.

Муаллифи китоби «Хусусиятҳои морфологии забони ҳуҷҷатҳои меъёрию ҳуқуқии соҳаи маориф» (2014), «Роҳнамои машғулиятҳои амалӣ аз фанни забони адабии муосири тоҷикӣ (морфология)» (2014), «Барномаи ҳуҷҷатнигорӣ муосир» (бо ҳаммуаллифӣ) (2013), «Барномаи коргузорӣ» (бо ҳаммуаллифӣ) (2013), «Барномаи лингвистикаи ҳуҷҷат» (бо ҳаммуаллифӣ) (2015) ва зиёда аз 20 мақолаи илмӣ омавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2008-2014 котиби илмии кафедраи забони адабии муосири тоҷики факултети филологияи ДМТ; аз соли 2011 то ҳол раиси Шӯрои олимон ва муҳаққиқони ҷавони факултети филологияи ДМТ мебошад.

Бобобеков Алишер Мирбобоевич - номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ.

1-уми сентябри соли 1965 дар шаҳри Панҷакенти вилояти Ленинобод (ҳоло Суғд) таваллуд шуда, соли 1982 мактаби миёна, соли 1990 факултети филологияи тоҷики Университети давлатии Тоҷикистонро (ҳоло ДМТ) хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Қатрони Табрзӣ ва мероси адабии ӯ” соли 2012

дифоъ намудааст.

Муаллиф ва мураббӣ китобу дастурҳои таълимии “Дастури иншонигорӣ” (2009), “Замимаи китоби дарсӣ барои донишҷӯёни гурӯҳҳои тоҷикии факултетҳои иқтисодӣ” (2009), “Марвориде аз укёнуси беканор” (2010), “Қатрони Табрзӣ”(2014), “Забони тоҷикӣ” (2016) ва зиёда 30 мақолаҳои илмиву оммавӣ мебошад.

Бобомаллаев Илҳомҷон Ҷанобович – ассистенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми июли соли 1989 деҳаи Воруҳи ноҳияи Исфараи вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 2007 гимназия, соли 2012 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айниро хатм кардааст. Аз соли 2012 дар шӯъбаи ғоибонаи аспирантураи ДДОТ ба номи С.

Айнӣ таҳсил карда, дар мавзӯи «Нақши Аминҷон Шукӯҳӣ дар адабиёти солҳои 1950-1970» рисолаи номзадӣ таълиф намуда истодааст.

Барои иштироки фаъолона дар корҳои ҷамъиятиву илмӣ ва озмунҳо бо чандин ифтихорнома, тақдирнома ва дипломи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи кор бо ҷавонони Ҷумҳурии Тоҷикистон кадрдонӣ шудааст. Дар озмуни ҷумҳуриявии корҳои илмӣ-тадқиқотии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти унвони «Донишҷӯ ва пешрафти илмию техникӣ-2010» бахшида ба соли маориф ва фарҳанги техникӣ ҷойи аввалро ишғол намудааст.

Муаллифи мақолаҳои «Рӯдакӣ аз нигоҳи А. Тоҳирҷонов», «Мавқеи касбу ҳунаромӯзӣ дар ашъори Рӯдакӣ», «Сандуқчаи тилоии ҳарфу ҳиҷо...», «Домани шеър зи дасташ надихад Пӯлодӣ...», «Мавзӯъ ва мундариҷаи силсилаи шеърҳои «Муҳаббат ва оила» - и А. Шукӯҳӣ, «Нигоҳе ба забон ва услуби бадеии Аминҷон Шукӯҳӣ», «Шукӯҳӣ ва мусиқӣ».

Гулназарова Жило Бӯриевна - номзади илми филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

19-уми сентябри соли 1972 дар деҳаи Боғи Ҳабиби ноҳияи Мӯъминободи вилояти Кӯлоб (ҳоло вилояти Хатлон) таваллуд шуда, соли 1989 мактаби миёнаро бо медали нуқра, соли 1994 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро бо дипломи аъло хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Таснифоти маъноии феъл дар «Баҳористон»-и Абдурраҳмони Ҷомӣ» соли 2009 дифоъ намудааст.

Барои саҳмгузор будан дар соҳаи маориф ва таълиму тарбияи насли наврас соли 2010 бо ифтихорномаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, соли 2012 бо ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва соли 2015 бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» сазовор дониста шудааст.

Муаллифи китобҳои «Таснифоти маъноии феъл дар «Баҳористон» - и Абдурраҳмони Ҷомӣ» (2011), «Луғати феълҳои «Баҳористон» - и Абдурраҳмони Ҷомӣ» (2014) ва зиёда аз 30 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2006-2009 котиби илмии кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ; солҳои 2008-2011 раиси Шӯрои бонувону духтарони факултети филологияи ДМТ; аз соли 2012 то ҳол мудири кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ мебошад.

Гаффоров Шохрух Ҳабибуллоевич - номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ.

31-уми январи соли 1976 дар деҳаи Иттифоқи ноҳияи Фархор таваллуд шуда, соли 2005 шӯъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро бо дипломи аъло хатм намуда, соли 2005 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии

Тоҷикистонро хатм намуда, рисолаи номзодиашро дар мавзӯи “Азрақии Ҳиравӣ ва хусусиятҳои бадеӣ - эстетикӣ қасоиди ӯ” соли 2012 дифоъ кардааст.

Вобаста ба тадқиқоти илмӣ як монография таҳти унвони «Қасидасарои навоар (Азрақии Ҳиравӣ)» ба чоп расонида, муаллифи зиёда аз 20 мақолаи илмӣ ва илмӣ – оммавӣ мебошад. Инчунин китоби дарсии “Забони тоҷикӣ” (барои ихтисосҳои таъриху фалсафа) - ро бо ҳаммуаллифӣ навиштааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2005-2007 муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия; аз соли 2009 то моҳи сентябри соли 2011 ёвар ва мушовири муовини аввали ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба таълим; солҳои 2011 - 2013 мудирӣ шӯъбаи тайёрии ДМТ; аз соли 2013 то ҳол директори литсейи риёзӣ -табии ДМТ.

Дӯстов Ҳамроҳон Ҷумъаевич – номзоди илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

13-уми сентябри соли 1981 дар деҳаи Хочағалтони ноҳияи Шӯрообод (ҳоло Шамсиддини Шохини вилояти Хатлон) таваллуд шуда, соли 1998 мактаби миёна, соли 2005 факултети филология, соли 2010 шӯбаи рӯзғонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Воҳидҳои фразеологии ташбеҳӣ дар забони адабии муосири тоҷик» соли 2010 дифоъ намудааст.

Муаллифи китоби «Воҳидҳои фразеологии ташбеҳӣ дар забони адабии муосири тоҷик» (2014) ва зиёда аз 20 мақолаи илмӣ ва васоити дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: 2011-2013 ёрдамчи муовини ректор оид ба таълими ДМТ; аз 21.10.2013 то 12.01.2015 мудири шӯбаи таҷрибаомӯзӣ ва кор бо мутахассисони ҷавони ДМТ; аз 12.01.2015 то 31.05.2016 директори Маркази фарҳангӣ-таълимии Конфутсий дар назди ДМТ ва аз 01.06.2016 то ҳол мудири кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон мебошад.

Ёрова Зебуниссо Назаровна – ассистенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми ноябри соли 1964 дар ноҳияи Рӯдакӣ таваллуд шуда, соли 1981 мактаби миёна, соли 1986 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики ДМТ, соли 1993 шуъбаи ғоибона аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, дар мавзӯи «Мавқеи Ҷумъа Одина дар насри муосири тоҷик»

таҳқиқот бурда истодааст.

Мураттиби барномаи «Таърихи адабиёти тоҷик» (2013) ва зиёда аз 35 мақолаи илмӣ- омавӣ мебошад.

Соли 2016 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» сазовор дониста шудааст.

Зайнидинов Муртазо (Мухтадо) – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

3-юми декабри соли 1958 дар деҳаи Воруҳи ноҳияи Исфараи вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 1976 мактаби миёна, соли 1981 факултети филологияи тоҷики ДМТ, соли 1987 шӯбаи рӯзонаи аспирантураи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленинро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Робитаҳои адабии халқҳои тоҷику тотор дар охири асри XIX ва ибтидои асри XX» дифоъ намудааст.

Соли 2009 барои хизматҳои бенуқсон дар соҳаи маориф бо нишони «Аълочии маорифи халқи Тоҷикистон»; соли 1998 «Аълочии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон»; соли 2010 «Аълочии фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон»; соли 2009 сазовори мукофоти давлатии «Ордени дӯстӣ» гардидааст.

Муаллифи китобу дастурҳои «Машъалафрӯз» (1995), «Раҳнамои нақӯихо» (1998), «Фонуси ёдҳо» (1998), «Қайюм Носирӣ. Абӯалӣ Сино» (2008), «Адабиёти ҷаҳон» (2001), «Тафсири Ҳусайнӣ. Сураи Юсуф» (2004), (бо ҳаммуалифӣ) «Таърихи адабиёти хоричӣ» (2005), «Ёде аз бузургон» (2010), «Таърихи адабиёти хоричӣ» (2015), «Пайванди халқҳо ва тамаддунҳо» (2016). Барномаи таълимии адабиёти иттиҳод (2005), Барномаи таълимии адабиёти хоричӣ (2005), китоби дарсии «Адабиёти ҷаҳон барои синфҳои 10-11» (2001).

Муалифи зиёда аз 300 мақолаҳои илмӣ, илмӣ-оммавӣ, таълимӣ-методӣ ва китобу дастурҳо мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1993-1996 муовини декани факултети журналистика ва тарҷумонии ДМТ оид ба корҳои таълим ва тарбия; солҳои 1999 - 2001 Мудирӣ шӯбаи таълими Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон; солҳои 2001 - 2002 муовини Сардори қисми таълими ДДМТ. Соли 2002 тариқи гузариш фаъолияти меҳнатиашро дар Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба сифати сармутахассис идома додааст. Соли 2005 тариқи гузариш ба ДДМТ баргашта то соли 2008 ба сифати сардори Идораи таълимию методӣ фаъолият намудааст. Солҳои 2008 - 2011 декани факултети журналистикаи ДМТ; аз соли 2013 то ҳол мудирӣ кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи ДМТ.

Узви Иттиҳоди тарҷумонҳо ва ноширони Иттиҳоди давлатҳои мустақил ва Балтия; аъзои Иттифоқи журналистони Тоҷикистон (2009), аъзои Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон (2015).

Зоғакова Гурдофарид Исроиловна – номзади илмҳои филология, котиби илмии Шӯрои олимони ДМТ ва дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ.

7-уми ноябри соли 1979 дар ноҳияи Шаҳритуси вилояти Қўрғонтеппа (дар айни ҳол вилояти Хатлон) таваллуд шуда, соли 1998 мактаби миёна, соли 2007 шӯбаи рӯзонаи факултети филология тоҷики ДМТ, соли 2011 шӯбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадро дар мавзӯи «Идиомаҳо дар забони адабии муосири тоҷик (дар асоси маводи осори бадеии С. Айни)» соли 2011 дифоъ намудааст.

Дар соли 2016 бо «Ифтихорнома» - и Донишгоҳи миллии Тоҷикистон сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи мақолаҳои илмӣ «Синонимҳои идиоматикӣ дар насри Садриддин Айни» (2009), «Нишонаҳои муҳимтарини воҳидҳои фразеологӣ» (2010), «Роҷеъ ба масъалаи нишонаҳои муҳимтарини идиоматикӣ ва воҳидҳои фразеологӣ забони тоҷикӣ» (2010), «Мавқеи гурӯҳҳои маъноии ифодаҳои идиоматикӣ дар насри бадеии С. Айни» (2011), «Мавқеи санъатҳои бадеӣ дар қолаби идиомаҳои осори бадеии С. Айни» (2011), «Унсурҳои маъноии ифодаҳои идиоматикӣ дар насри бадеии Садриддин Айни» (2012) ва «Ифоданокии воҳидҳои идиоматикӣ дар насри бадеии С. Айни» (2014) мебошад.

Имомзода Муҳаммадҷусуф Сайдалӣ - доктори илмҳои филология, академики Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

28-уми апрели 1959 дар ноҳияи Темурмалик таваллуд шуда, соли 1976 мактаби миёна, соли 1986 факултети филологияи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон), соли 1991 аспирантураи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро хатм карда, соли 1991 рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хунари портретофарӣ дар насри Садриддин Айнӣ» ва соли 2002 рисолаи докториашро дар мавзӯи «Ҷаҳонбинӣ ва тафаккури бадеии Садриддин Айнӣ» дифоъ намудааст.

Дар соли 2009 бо нишони «Аълочии маорифи Тоҷикон», соли 2011 аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ордени «Дӯстӣ», Грамотаи Сарони давлатҳои ИДМ, Грамотаи Кумитаи иҷроияи Котиботи ИДМ, нишони «Аълочии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон» (2016) ва як қатор ифтихорномаву мукофотҳои ватаниву хориҷӣ қадрдонӣ шудааст.

Имомзода Муҳаммадҷусуф аз соли 2011 инҷониб Корманди фахрии таҳсилоти олии касбии Федератсияи Россия, аз соли 2013 доктори фахрии Донишгоҳи педагогии Синзяни Ҷумҳурии Мардумии Чин ва аз соли 2013 доктори фахрии Донишгоҳи давлатии забоншиносии Москва мебошад.

Муаллифи китобҳои «Маънавият ва нақши зоҳир» (2000), «Ҷаҳонбинӣ ва тафаккури бадеии Садриддин Айнӣ» (2001), «Сужет ва тасвир дар насри Садриддин Айнӣ» (2007), «Хирмани андеша» (2010) ва зиёда аз 200 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1991 – 1999 муовини декани факултети филологияи ДДМТ оид ба таълим; солҳои 1999-2004 декани факултети филологияи ДДМТ; солҳои 2004 – 2012 ректори Донишгоҳи Славянии Россияву Тоҷикистон фаъолият намуда, аз соли 2012 то ҳол ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аст.

Солҳои 2009–2012 Раиси Шӯрои диссертатсионӣ оид ба химояи рисолаҳои докторӣ ва номзадӣ дар назди Донишгоҳи Славянии Россия ва Тоҷикистон; аз соли 2013 то ҳол Раиси Шӯрои диссертатсионӣ оид ба химояи рисолаҳои докторӣ ва номзадӣ дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Исматуллозода Ширин – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

14-уми март соли 1970 дар ноҳияи Ҳисор таваллуд шуда, соли 1992 шӯъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики ДМТ, соли 1997 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро соли 2007 дар мавзӯи «Баъзе хусусиятҳои лексикӣ-семантикии ғазалиёти Камол» ва рисолаи докториро дар мавзӯи «Хусусиятҳои забонӣ ва корбурди истилоҳоти соҳавӣ дар асрҳои XI – XI1» соли 2014 дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои «Дафтари ишқ (Баъзе хусусиятҳои лексикӣ-семантикии ғазалиёти Камол)», «Баъзе масъалаҳои назариявии илми истилоҳшиносӣ», «Истилоҳоти тиббии «Захираи Хоразмшохӣ»-и Исмоили Чурҷонӣ», «Луғати русӣ ба тоҷикии истилоҳоти геологӣ», таҳия ва баргардони «Ғазалиёти Анварӣ», китоби дарсии «Забони давлатӣ барои синфи 7» ва зиёда аз 40 мақолаи илмӣ ва корҳои методӣ мебошад.

Фаъолияти чамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2007-2009 дар вазифаи муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия фаъолият намудааст; солҳои 2009-2012 дар вазифаи сардори Раёсати илм ва навоарии техникии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон; аз моҳи июли соли 2013 то соли 2014 директори Муассисаи нашриявии «Маориф»-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон; солҳои 2014-2015 дар вазифаи муовини ректор оид ба таълим ва корҳои методи Донишгоҳи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи С. Улуғзода; аз соли 2015 то ҳол директори Коллеҷи омӯзгории шаҳри Душанбе мбошад.

Исрофилниё Шарифмурод - доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

7-уми январи соли 1966 дар шаҳри Панҷакент ба дунё омада, соли 1983 мактаби миёна, соли 1990 шӯбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ, соли 1995 шӯбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, соли 1995 рисолаи номзодиашро дар мавзӯи «Тасвири май дар ашъори Ҳофизи Шерозӣ» дифоъ намудааст.

Солҳои 2007 - 2010 докторанти ДДМТ ва аз 01-уми июли соли 2010 дар мавзӯи «Носири Бухорӣ ва тақомули ғазал дар асри XIУ» рисолаи докторӣ дифоъ намудааст.

Дар соли 2012 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълочии маорифи Тоҷикистон» ва соли 2013 бо «Ифтихорнома»-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Академияи таҳсилоти Тоҷикистон сазовор доништа шудааст.

Муаллифи китобҳои «Таҳлили матнҳои адабӣ» (2000), «Хизонаи пурганҷ» (таҳлили мутуни манзуму мансури асрҳои X-XI) (2001), «Фарҳанги таҳлилии алфози хароботии ашъори Ҳоча Ҳофиз» (2003), «Сухани аҳли дил» (2007), «Носири Бухорӣ ва тақомули ғазал дар асри XIУ» (2007), «Ҳамриёти Ҳофиз» (2010), «Мероси адабии Носири Бухорӣ ва тақомули ғазали ошиқонаи орифона дар асри XIУ» (2012), «Наследи Носира Бухараи ва развитие любовно-мистической газели в XIУ веке» (2014), «Шарҳи мунтахаби ашъори устод Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ» (2016), «Шарҳи мунтахаби «Ғулистон»-и Саъдии Шерозӣ» (2016), «Шарҳи мунтахаби «Баҳористон»-и Абдурахмони Ҷомӣ» (2016), «Шарҳи бист ғазали Саъдии Шерозӣ» (2016), «Шарҳи бист ғазали Ҳофизи Шерозӣ» (2016), «Шарҳи мунтахаби «Рисолаи дилкушо»-и Убайди Зоконӣ» (2016). Инчунин таҳиягар ва мураттиби китобҳои «Поэзия любви и мудрости (Фольклор и литературное памятники Таджикистана)» (2009), «Жемчужины океана поэзии (Фольклор и литературное памятники Таджикистана)» (2011), «Баҳор М. Сабкшиносӣ ё таърихи татаввурӣ насри форсӣ» (2012).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2001 - 2005 декани шӯбаи ғоибонаи Донишқадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ва ҳамзамон мудири кафедраи филологияи тоҷики ин донишқада; Солҳои 2005-2006 декани факултаи забонҳои Шарқи ДДЗТ; Солҳои 2010-2011 мудири кафедраи адабиёти тоҷики ДДЗТ, аз 01 феввали соли 2012 то ҳол директори Пажӯҳишгоҳи рушди маорифи ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон.

Кӯчаров Аламхон – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

4-уми феввали соли 1946 дар деҳаи Саричашмаи ноҳияи Шӯроободи вилояти Кӯлоб ба дунё омада, соли 1964 мактаб-интернат, соли 1969 факултаи филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 1976 шуъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Масъалаҳои матншиносии повести «Одина»-и С. Айнӣ» соли 1978 ва соли 1997 рисолаи докториро дар мавзӯи «Мавқеи нақди матн дар адабиётшиносии тоҷик ва масъалаҳои матншиносии насри С. Айнӣ» дифоъ кардааст.

Профессор А. Кӯчаров бо нишони “Аълочии маорифи халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон” (1995) ва “Корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон” (2008), бо ордени “Дӯстии халқҳо” (2001) ва Ҷоизаи адабии ба номи Садриддин Айнӣ (2003) сазовор гаштааст.

Аламхон Кӯчаров соҳиби рисолаҳои «Тадқиқи текстологии «Одина»-и С. Айнӣ» (1982), «Хусусиятҳои миллии ва интернатсионалии назми М. Турсунзода» (1988), «Масъалаҳои матншиносии адабиёти тоҷик» (1994), «Нақди матни осори С.Айнӣ» (2000), «Нақди матн ва масъалаҳои матншиносии насри С.Айнӣ» (2002), Адабиёти тоҷик барои синфи 11-и мактаби таҳсилоти ҳамагонӣ (бо ҳаммуаллифӣ – 2007, 2011, 2015), «Турсунзода: маҳорат ва садоқат» (2011), «Таҳрири адаби ва фаъолияти муҳаррири С.Айнӣ» (2013), «Муҳаққиқи соҳибмактаб» (2014), китобҳои бадеии «Сад рубоӣ» (2012), «Бобо ва набераҳо» (2013), Матнҳои илмии қиссаҳои «Одина» (1992) ва «Марги судхӯр» (2010)-и С. Айнӣ ва матнҳои саҳеҳи қиссаҳои «Одина» (2015), «Марги судхӯр» (2015), рисолаҳои «Қуддусия» (1993), «Маърифати нафс» (1994) ва «Дарवेशия» (2014)-и Мир Сайид Алии Ҳамадониро ба таъб расондааст. Ба муносибати 700-солагии Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ, ки бо қарори Ҳукумати Тоҷикистон ва дастгирии ЮНЕСКО соли 2015 дар сатҳи байналмилалӣ таҷлил гардид, се рисолаи ин мутафаккиро ҳам бо ҳуруфи кириллӣ ва ҳам бо алифбои ниёгон ба чоп омода намуд, ки бо номи «Се рисола»-и Амир Сайид Алии Ҳамадонӣ (2015) ба таъб расид. Инчунин соли 2015 Кӯчаров бо ҳаммуаллифии Ҷ. Ҷӯрабоев, С. Муллоҷон, А. Сайфуллоев китоберо бо номи «Маориф - гарави пешравии ҷомеа» (2015) ба таъб расондаанд. Китоби «Муҳаққиқи соҳибмактаб» ғолиби «Озмуни сол - 2014» гардида, сазовори дипломи Вазорати фарҳанг ва Иттифоқи нависандагони Ҷумҳурии Тоҷикистон гардид.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: Солҳои 1980 - 1988 роҳбарии маҳфили адабии «Адибони ҷавон»-и факултети филологияи тоҷики Институти давлатии омӯзгорӣ ба номи Рӯдакии Кӯлобро ба уҳда дошт. Солҳои 2002-2010 мудирӣ кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи ДМТ. Солҳои 2011-2016 сарҳодими илмии Институти илмӣ-тадқиқотӣ дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва аз моҳи июни соли 2016 то ҳол ба ҳайси профессори кафедраи назария ва

адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи ДМТ фаъолият дорад. Аз соли 2003 то ҳол узви баҳши нақди адабии Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон мебошад. Солҳои 2007 – 2009 узви Шӯрои олимони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон буд. Аз соли 2003 то ҳол узви Шӯрои диссертатсионии ДМТ аст. Аз соли 2007 то ҳол узви комиссияи Ҷоизаи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино дар соҳаи илм ва техника мебошад.

Кабиров Шахбозбек – номзади илми филология, профессори кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

12-уми августи соли 1944 дар ноҳияи Шӯроободи вилояти Кӯлоб (ҳоло ноҳияи Шамсиддин Шохини вилояти Хатлон) таваллуд шудааст.

Соли 1963 мактаб–интернати «Коммунизм»-и деҳаи Саричашма ва соли 1968 факултети филологияи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон)-ро бо дипломи аъло хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хусусиятҳои лексикии «Таърихи Бадахшон» соли 1979 дифоъ кардааст.

Барои хизматҳои шоиста ва тӯлониаш дар тарбияи мутахассисони соҳаи филологияи тоҷики ДМТ бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» (1988) ва медали «Хизмати шоиста» (1999) сарфароз гардонид шудааст.

Муаллифи асарҳои «Хусусиятҳои лексикии «Таърихи Бадахшон» (1984), «Тарбияи ватандӯстиву интернатионалии ҷавонон» (ҳаммуаллиф) (1988), «Калиди дари ганҷ», (1991) «Синтаксис ва пунктуатсия» (ҳаммуаллиф) (1991), «Луғати омонимҳои забони тоҷикӣ» (1992), «Алифбо ва имлои ниёгон» (барои факултетҳои ғайрифилологӣ) (2002), «Наҳв ва аломатгузорӣ» (ҳаммуаллиф) (2003), «Алифбои ниёгон ва матн» (барои синфҳои 4 ва 5, ҳаммуаллиф) (2006), «Забон ва адабиёти тоҷик» (ҳаммуаллиф) барои факултетҳои ғайрифилологии мактабҳои олии ҷумҳурӣ) (2007), «Сухан бифканад минбару дорро» (ҳаммуаллиф) (2009), «Сухан аз арши барин омадааст» (2013), «Забони тоҷикӣ» (барои гурӯҳҳои тоҷикӣ, ҳаммуаллиф) (2016), «Забони тоҷикӣ» (барои факултетҳои биологияву дорусозӣ, ҳаммуаллиф) (2015), «Забони тоҷикӣ» (барои гурӯҳҳои русӣ, ҳаммуаллиф) (2016) ва зиёда аз сад барномаҳои таълимӣ, мақолаи илмӣ-методӣ ва ҳамчунин беш аз 120 мақолаи оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1996 - 2012 мудири кафедраи забони тоҷикӣ барои ихтисосҳои ғайрифилологӣ; аз соли 1992 то ҳол Узви Иттифоқи журналистони Тоҷикистон.

Кабиров Хуршед Шахбозбекович – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

27-уми апрели соли 1973 дар шаҳри Душанбе таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёна, соли 1996 шӯъбаи арабии факултети шарқшиносии ДМТ (УДТ), солҳои 1994-1996 Маркази омӯзиши забонҳои Донишгоҳи давлати Кувейт. Соли 2009 рисолаи номзадиашро таҳти унвони «Вижагиҳои хоси забони

шеъри Мавлоно Ҷалолиддини Румӣ» ҳимоя намудааст.

Муаллифи китобҳои «Дастури иншонигорӣ» (барои доктарабони макотиби олии ҷумҳурӣ) (2008); «Дастури таълимии забони тоҷикӣ барои факултетҳои иқтисодӣ» (замима ба китоби дарсӣ) (2009); «Марвориде дар уқёнуси бекарон» (2010); «Султони мулки сухан» (2011); Вижагиҳои хоси забони шеъри Мавлоно Ҷалолиддини Румӣ (монография) (2009); «Этнолингвистическое исследование бытовой лексики языка таджиков Китая» (2016) (монография) ва бештар аз 60 асару мақолаҳои илмӣ-методӣ мебошад.

Камолов Хуршед Маҳмадисоқович– номзоди илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

13-уми июни соли 1976 дар шаҳри Панҷакенти вилояти Суғд ба дунё омадааст. Соли 1993 мактаби миёна, соли 1998 шӯъбаи рӯзонаи факултети филология ва соли 2007 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намудааст. Соли 2007 дар мавзӯи “Ибораҳои изофӣ дар “Таърихи

Табарӣ”-и Балъамӣ” рисолаи номзадӣ дифоъ кардааст.

Барои хизматҳои бениҳсон дар соҳаи маориф бо “Ифтихорнома”-и ДМТ қадрдонӣ гардидааст.

Муаллифи асарҳои “Ибораҳои изофӣ” (2011), “Омӯзиши хат ва имлои форсии классикӣ” (2015), “Муҳовараи тоҷикӣ – англисӣ - чехӣ” (бо ҳаммуаллифӣ (2016)), бештар 30 мақолаи илмӣ.

Мавсуф ҳунари хушнависӣ дорад ва китобҳои зеринро хаттотӣ намудааст: “Алифбои арабии тоҷикӣ ва имлои он” (муаллиф Қосимова М. Н., 2002). Барои донишҷӯён бо номи “Машқи хатти арабиасос” (2014) роҳнамое низ таҳия намудааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2002-2009 ба сифати танзимгари Маркази омӯзиши забонҳои ДМТ (МОЗ), солҳои 2009-2010 мудирӣ МОЗ, солҳои 2010-2015 муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба масоили тарбиявӣ фаъолият кардааст. Аз соли 2014 то имрӯз Раиси бюрои Иттифоқи касабаи факултети филологияи ДМТ мебошад.

Каримов Назрулло Салимович – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

15-уми сентябри соли 1976 дар ноҳияи Москва (ҳоло Ҳамадонӣ) ба дунё омада, соли 1993 мактаби миёнаи рақами 18-и деҳаи Даштиҷуми ноҳияи Шӯрообод (ҳоло Шамсиддини Шоҳин), соли 2000-ум шуъбаи рӯзонаи факултети филологияро бо ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик ва соли 2005 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хусусиятҳои луғавию маъноии забони ғазалиёти Абулқосим Лоҳутӣ» соли 2013 дифоъ намудааст.

Барои фаъолияти хуб дар содаи таълим ва илм бо Грамотаи фахрии Вазорати маорифи Тоҷикистон (2013) ва Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (2007) сарфароз гардидааст.

Муаллифи китобҳои «Усули таҳлили луғавии вожаҳо» (ҳаммуаллиф) (2012), «Хусусиятҳои луғавию маъноии забони ғазалити Лоҳутӣ» (2014), «Луғати вожаҳои арабии ғазалиёти Лоҳутӣ» (2014), дастури таълимии «Забони тоҷикӣ барои факултети муносибатҳои байналхалқӣ» (2015), «Алифбо ва имлои ниёгон» (ҳаммуаллиф) (2015) ва мураттиби «Барнома аз фанни алифбои ниёгон барои донишҷӯёни соли аввали ихтисосҳои ғайрифилологӣ» (2012), «Барномаи фанни забони тоҷикӣ барои магистрони соли аввали факултетҳои ғайрифилологӣ» (2014) инчунин муаллифи зиёда аз 25 мақолаи илмӣ ва илмӣ-оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2002-2013 мушовири ноиби аввали ректори ДМТ, соли 2013 ба сифати директори Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷумаи ДМТ; аз моҳи октябри соли 2013 то ҳол мудири кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ интихоб гардид. Аз соли 2015 аъзои бахши забоншиносии Шӯрои дифои рисолаҳои номзадӣ ва доктории Донишгоҳи миллии Тоҷикистон мебошад.

Камолова Гадобегим Раҳимовна – ассистенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

17-уми августи соли 1975 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1992 мактаби миёна, соли 2000 факултети филологияи ДМТ-ро хатм карда, дар мавзӯи «Асосҳои лингво-дидактикии пунктуатсияи забони тоҷикӣ» таҳқиқот бурда истодааст.

Муаллифи мақолаҳои «Таълими аломати китобатии тире (–) - и таркиби ҷумлаҳо» (2014), «Усулҳои босамари таълими як аломати китобатии забони тоҷикӣ» (2015), «Усули таълими ифодаи аломатҳои китобат ҳангоми омӯзиши воҳидҳои туфайлӣ» (2015).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз соли 1999 то ҳол танзимагари шӯъбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ.

Қосимова Муқаррама Набиевна – доктори илмҳои филология, Арбоби илму техника, узви вобастаи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, профессори кафедраи таърихи забон ва типологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

16-уми январи соли 1933 дар шаҳри Конибодом таваллуд шуда, соли 1940 мактаби миёна, соли 1955 донишгоҳ, соли 1959 шубҳаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳ) хатм карда, соли 1962 рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Ҷумлаҳои пайрави шартӣ дар забони адабии тоҷик” ҳимоя намуда, соли 1981 рисолаи докториашро дар мавзӯи «Синтаксиси ҷумлаҳои содаи насри асри XI» дифоъ кардааст.

Қосимова М. Н. дорандаи нишони «Мактаби олии СССР. Барои муваффақиятҳои шоиста дар фаъолияти меҳнатӣ», медалҳои «Барои меҳнати шоиста (1970). Бахшида ба муносибати 100-солагии зодрузи В.И.Ленин» (1970) ва «Ветерани меҳнат» (1985), Арбоби илму техника (1996), узви вобастаи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон (2001) мебошанд.

Муаллифи китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимии “Матни классикӣ” /Васоити таълимӣ/ (1969; 1976; 1989; 2000; 2010); “Маҷмӯаи машқҳо аз забони тоҷикӣ”, “Хрестоматия оид ба матни классикӣ” (1974); “Практикум аз забони ҳозираи тоҷик”, /Морфология ва синтаксис: (1976); “Маҷмӯаи машқҳои синтаксиси забони тоҷикӣ (бо ҳаммуаллифии Б. Камолиддинов) (1976); Очеркҳо оид ба синтаксиси ҷумлаҳои содаи насри асри XI (Дар асоси материали “Сиёсатнома”, “Қобуснома”, “Сафарнома”) (1976), “Маҷмӯаи машқҳо аз синтаксиси ҷумлаҳои мураккаби забони тоҷикӣ” (бо ҳаммуаллифии Б. Камолиддинов) (1981), “Луғати мухтасари таълимии тоҷикӣ-русӣ ва русӣ-тоҷикӣ” (бо ҳаммуаллифии Д. Искандарова) (2001), “Луғати мухтасари мавзӯии таълимии тоҷикӣ-русӣ” (бо ҳаммуаллифии Д. Искандарова, С. Собирҷонов, С. Ҳошимов, Т. Шокиров, А. Ҳасанов) (2002); “Краткий русско-таджикский тематический учебный словарь” (бо ҳаммуаллифии Д. Искандарова) (2002), “Алифбои арабии тоҷикӣ ва имлои он” (2002); Луғати мухтасари мавзӯии таълимии тоҷикӣ-русӣ. (2002), Мухтасар оид ба истилоҳоти забоншиносии пешини тоҷик (2002), “Об дар «Шоҳнома»-и Фирдавсӣ” (2003), “Забон ва муъҷизаи он (2004), “Хуб шуд, ки зан ба давлат ёр шуд” (2005), “Истилоҳоти қадимаи тоҷикӣ (маълумоти мухтасар) (2007), “Чор унсур: Маъниофаринӣ, калимасозӣ (дар асоси маводи “Маснавии маънавӣ”) (2007), “Вожаи бад: маъно, калимасозӣ, вазифаҳои грамматикӣ (дар асоси осори асрҳои IX- X) (2011), “Таърихи забони адабии тоҷик (асрҳои IX-X). Ҷ.1.(2012) ва зиёда аз 180 мақолаи илмӣ ва васоити дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1966-1968 ва 1974-1977 декани факултети филологияи ДМТ; солҳои 1986-1995 мудири кафедраи

забони тоҷикии факултети филологияи ДМТ, солҳои 1995-2003 мудири кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ; солҳои 2001-2009 роҳбари Маркази омӯзиши забонҳои факултети филологияи ДМТ; М.Н. Қосимова аз соли 1982 аввал ба ҳайси котиби илмӣ, сипас раиси Шӯрои диссертатсионӣ оид ба дифои рисолаҳои номзадӣ ва докторӣ дар назди ДМТ ва аз соли 2012 узви Шӯрои диссертатсионӣ дар назди Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон. Ҳамакнун ӯ узви Комиссияи аттестатсионии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аст.

Қаландаров Наврӯз Аҳмарович – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

23-юми март соли 1969 дар шаҳраки Мӯъминободи ноҳияи Ленинград (ҳозира ноҳияи Мӯъминобод) таваллуд шуда, соли 1996 шӯбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 2003 шӯбаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Аз таърихи таҳаввули матни «Марги судхӯр»-и С. Айнӣ» соли 2004 дифоъ кардааст.

Соли 1997 бо «Ифтихорнома»-и Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон; соли 2002 бо «Ифтихорнома»-и Кумитаи кор бо ҷавонони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон; 2002 бо «Ифтихорнома»-и Идораи кор бо ҷавонони шаҳри Душанбе; соли 2005 бо «Ифтихорнома»-и Кумитаи кор бо ҷавонони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2005 бо «Ифтихорнома»-и Ҳокимияти иҷроияи ноҳияи Шохмансур ш. Душанбе; соли 2002 ва соли 2005 бо «Ифтихорнома»-и ДДМТ; соли 2011 ва соли 2014 бо «Ифтихорнома»-и мақомоти КИ ҲХДТ дар ноҳияи Шохмансур; соли 2013 бо «Ифтихорнома»-и мақомоти КИ ҲХДТ дар ш. Душанбе ва соли 2013 бо нишони «Аълочии маорифи Тоҷикистон» қадрдонӣ шудааст.

Муаллифи китобҳои «Таърихи матнҳои қаламии қиссаи «Марги судхӯр» - и С. Айнӣ» (2003); «Аз таърихи таҳаввули матни қиссаи «Марги судхӯр» - и С. Айнӣ (2008) ва муаллифи беш аз 25 мақолаҳои илмӣ ва мурағибӣ барномаҳои таълимӣ-методӣ мебошад.

Мақолаҳои ӯ: «Нигоҳе ба нақди матни қиссаи «Марги судхӯр»-и С. Айнӣ», «Зарурати тадқиқ ва дараҷаи омӯзиши матни қиссаи «Марги судхӯр»-и С. Айнӣ», «Таърихи матнҳои қаламии қиссаи ««Марги судхӯр»-и С. Айнӣ», «Таҳаввули қиссаи «Марги судхӯр»-и С. Айнӣ аз матни ўзбекӣ то матни тоҷикӣ».

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1994-1999 Раиси созмони ҷавонон, танзимгари дараҷаи аввал оид ба корҳои тарбиявӣ ва Ҳимояи фонди донишҷӯён ДДМТ; солҳои 2001-2006 мудири шӯбаи кор бо ҷавонон, узви раёсат ва Шӯрои олимони ДДМТ (ҳамзамон раиси Шӯрои шӯбаҳои кор бо ҷавонони мактабҳои олии шаҳри Душанбе), солҳои 2006-2009 мудири сектори ташкилии ДМТ; аз соли 2013 то ҳол муовини декан оид ба шӯбаи ғоибонаи факултети филологияи тоҷики ДМТ мебошад.

Қурбонов Содик Ҳамроқулович – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

23-юми октябри соли 1974 дар ноҳияи Бойсуни вилояти Сурхандарё таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёнаи №18, соли 1996 шӯбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики ДМТ, соли 2003 аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, соли 2004 тахти унвони «Ибораҳои исмӣ дар лаҳҷаҳои Бойсун» рисолаи номзодиашро дифоъ намудааст.

Барои фаъолияти пурсамараш дар таълиму тарбияи донишҷӯён соли 2016 бо нишони “Аълочии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон” кадрдонӣ шудааст.

Муаллифи китобҳои “Лаҳҷа-нумӯи дигари забони куҳан (2008), “Забони тоҷикӣ (дастури таълимӣ барои факултетҳои физика ва риёзӣ)”(2014) (ҳаммуаллиф); Ҳуҷчатнигорӣ (2015) “Таълими қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ” (2016) ва беш аз 70 асару мақолаҳои илмӣ-методӣ ва оммавӣ мебошад.

Қосимов Солеҳ Салимович – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

11-уми июли соли 1976 дар деҳаи Даштиҷуми ноҳияи Шӯрообод (ҳоло Шамсиддини Шохин) ба дунё омада, соли 1993 мактаб миёна, соли 1999 шӯбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро бо дипломи аъло, соли 2005 шӯбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм намудааст.

Соли 2013 дар мавзӯи «Зиндагинома ва осори Салими Хатлонӣ (Масъалаҳои назми тоҷик дар давраи Истиклолияти Тоҷикистон)» рисолаи номзадӣ ҳимоя кардааст.

Барои фаъолияти пурсамараш дар таълиму тарбияи донишҷӯён соли 2013 бо нишони “Аълоҷии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон” қадрдонӣ шудааст.

Қосимов С. дар тӯли фаъолияти хеш 1 монографияи илмӣ, зиёда аз 20 мақолаи илмӣ-методӣ ва оммавӣ дар нашрияҳои давлатӣ нашр карда, як дастури методӣ «Оид ба таълифи рисолаҳои дипломӣ аз адабиёти тоҷик» дар ҳаммуаллифӣ таҳия намудааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2004 - 2007 методисти шӯбаи илмию методӣ ва сармутахассиси Шӯрои илмию методи ДМТ; солҳои 2007 - 2008 ёрдамчии ректори ДМТ; солҳои 2008 -2010 ёрдамчии муовини ректор оид ба таълими ДМТ; аз моҳи феврал соли 2010 то имрӯз дар вазифаи муовини сардори раёсати таълими ДМТ қору фаъолият намуда истодааст. Аз соли 2014 узви Иттифоқи журналистони Тоҷикистон мебошад.

Латифов Фатҳилло Ғаниевич – ассистенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми марти соли 1986 дар деҳаи Қуми ноҳияи Айнӣ таваллуд шуда, соли 2005 мактаби миёна, соли 2010 шӯъбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ, соли 2013 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намуда, дар мавзӯи «Масъалаҳои сохтор ва мундариҷаи қасоиди Амир Хусрави Деҳлавӣ» тадқиқоти илмӣ бурда истодааст.

Муаллифи мақолаҳои «Сарчашмаҳои адабии қасидаи «Дарёи аброр»-и Амир Хусрави Деҳлавӣ» (2013), «Мухтавиёти қасоиди Амир Хусрав» (2013), «Сохт ва таркиби қасоиди Амир Хусрави Деҳлавӣ» (Техрон, 2015) мебошад.

Мачидов Ҳомид – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

15-уми июни соли 1937 дар деҳаи Чоряккорони ноҳияи Рӯдакӣ таваллуд шуда, соли 1961 Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленин, соли 1967 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленинро хатм карда, рисолаи номзадро дар мавзӯи «Хусусиятҳои луғавию маъноии воҳидҳои фразеологии феълӣ забони адабии ҳозираи тоҷик» соли 2002, рисолаи докториро дар мавзӯи «Системаи фразеологии забони адабии муосири тоҷик» соли 1995 дифоъ намудааст.

Профессор Мачидов Ҳ. бо медали «Ветерани меҳнат» (1987), нишони «Аълоҷии маорифи халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон» (1995) ва унвони фахрии «Корманди шоистаи Тоҷикистон» (1997) сазовор доништа шудааст. Муаллифи китобҳои «Изучение русской фразеологии в таджикской школе» (дар ҳамкорӣ) – Душанбе, 1980; «Ҳилол Каримов – муаллими нахустини мо» – Душанбе, 1982; «Фразеологияи забони ҳозираи тоҷик» (1982), *The Similarity of Reflecting Reality in tajik phraseology and in other languages // The «Shahname» of Firdowsi is unique, creative, and artistic achievement in history of word civilization.* – Dushanbe. – Tehran, 1994, «Забони адабии муосири тоҷик ва меъёрҳои луғавию он» // Садои Шарқ. – 2005. – №7-9; «Забони адабии муосири тоҷик». Ҷ.1. – Луғатшиносӣ (2007), «Системаи фразеологии забони адабии муосири тоҷик» (2006), «Фразеологическая система современного таджикского литературного языка». (2006); «Мулоҳизае чанд роҷеъ ба баъзе масъалаҳои грамматикаи забони тоҷикӣ» // Садои Шарқ. -2010. – №2; «Сеҳри сухани форсии тоҷикӣ» (2014).

Профессор Мачидов Ҳ. бунёдгузори назарияи фразеологияи забони тоҷикӣ аст. То имрӯз зиёда аз 300 дастуру мақолаҳо ва асарҳои илмӣ ӯ бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ, англисӣ ва форсӣ рӯйи чоп омадаанд.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1985-1988 проректори Донишқадаи педагогии забон ва дабиёти рус оид ба таълим; солҳои 2002-2005 мудирӣ кафедраи забони адабии муосири тоҷикӣ; Солҳои зиёд ба ҳайси узви Шӯрои махсуси Академияи илмҳои Тоҷикистон оид ба дифои рисолаҳои докторӣ аз забон, узви комиссияи кории назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба тадқиқи Қонуни забон, узви гурӯҳи кории Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба «Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ» фаъолият намудааст.

Махмадаминов Абдулхай Саидович – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми апрели соли 1951 дар деҳаи Муллоқони ноҳияи Сари Хосори вилояти Кӯлоб таваллуд шуда, соли 1973 Университети давлаии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленинро бо дипломи аъло хатм карда, соли 1993 рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Намунаи адабиёти тоҷик”-и С. Айнӣ ва чараёни адабии солҳои 20-ум” ва соли 1997 рисолаи докториро дар мавзӯи “Садриддин Айнӣ ва ташаккули адабиётшиносии муосири тоҷик” (дар асоси “Намунаи адабиёти тоҷик”) дифоъ намудааст.

Махмадаминов Абдулхай ба нишони сарисинагии «Аълочии маорифи халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон» (1998) ва унвони фахрии «Корманди шоистаи Тоҷикистон» (1999) сарфароз гардидааст.

Махмадаминов Абдулхай танҳо дар хусуси асари бунёдии С. Айнӣ таъкираи «Намунаи адабиёти тоҷик» беш аз 100 мақола ва чор монография «Ҷустуҷӯи ҳақиқат» (1994, ба забони русӣ), «Адабиётшиносӣ ва ҳудогоҳии милли» (1998), «Айнишиносӣ ва замони ҳозира» (2005), «Садриддинхоҷаи Айнӣ ва сарнавишти тоҷикон» (2008) ба таъб расонидааст.

Махмадаминов Абдулхай матни илмию интиқодии китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимии «Тартил - ул - Куръон», «Таҳзиб - ус - сибён», «Зарурийёти диний», «Намунаи адабиёти тоҷик» -и С. Айнӣ, «Мухтасари таърихи Ислом», «Мавлуди шариф ё худ миръоти Хайру-л- башар», «Мусулмонони Дорурроҳат», «Оила ё худ вазоифи хонадорӣ», «Баёноти Сайёҳи Ҳиндӣ», «Қоидаҳои забони тоҷик (Сарф ва наҳв)», «Раҳбари наҷот», «Намунаи ганҷи шойгон», «Бародари меҳрубон» - и А.Фитрат, «Дафтари сабз» - и Сомеи Одиназодаи Хатлонӣ, «Маданият ва вазоиф», «Шариати исломия ва таракқиёти мадания» - и Сайид Аҳмади Васлии Самарқандӣ, «Василат-ун - наҷот» - и Муҳаммадхусайни Ҳочиро омода ва ба зевари таъб ораста аст.

Тарҷумаи китоби дарсии С. Айнӣ «Духтарбача ё ки Холида», осори шарқшиносони рус А. Д. Гребенкин «Тоҷикони округи Зарафшон», «Таҷрибаи тавсифи бекигарии Кӯлоб» ба қалами устод Махмадаминов А. тааллуқ дорад.

Фолклоршиносӣ ва луғатшиносӣ қисми таркибии фаъолияти тадқиқотии Махмадаминов Абдулхай мебошад. Таснифи луғати шеваи гӯиши мардуми Хатлон таҳти унвони «Фарҳанги Асалмоҳ», осори фолклории «Қиссаи ҳазрати Шоҳ Аҳтам», «Маликаи зебохусн», «Шоҳзода Доробшоҳи зарринкамар» аз ҷумлаи онҳо мебошанд.

Барнома ва дастурҳои таълимии «Программаи адабиёти тоҷик» (1984), «Мавзӯҳои корҳои контролӣ аз адабиёти тоҷик барои шунавандагони ғойбхони факултетҳои иқтисодӣ ва таъриху ҳуқуқшиносии шӯбаи тайёрии УДТ ба номи В.И.Ленин» (1984), «Дастури методӣ оид ба кори амалии шӯбаи тайёрӣ» (1987), «Муқаддимаи адабиётшиносӣ» (Барномаи дарсҳои лексионӣ ва амалӣ) (1996 - 2012, панҷ

бор ба таъб расидааст), «Адабиётшиносии муқоисавӣ» (2012), «Мактабҳои адабӣ» (2013, 2016), «Назариҳои адабиёт» (Барномаи дарсҳои лексионӣ ва амалӣ) (2013); «Адиби мубориз»(1998); «Поиски истины («Образцы таджикской литературы» в борьбе за права таджикского народа)»(1994), «Адабиётшиносӣ ва ҳудогоҳии миллӣ (Тазкираи С.Айнӣ «Намунаи адабиёти тоҷик»)»(1998), «Ислом – нурбахши адабиёт ва фарҳанг»(2004), «Сомеи Одиназодаи Хатлонӣ». Дафтари сабз. (2004), «Айнишиносӣ ва замони ҳозира» (2005), «Сухан аз қорномаи устод Лохутӣ» (2007), «Садриддини Айнӣ – олим» (2010), «Сайид Садриддинхоҷаи Айнӣ. Духтарбача ё ки Холида» (2010), «Ҳоҷӣ Абдуррауфи Фитрати Бухорӣ. Раҳбари наҷот» (2011), «Родмарде аз Самарқанди бостон» (2012), «Маликаи зебохусн. Афсонаҳои Сайиди Маҳмадӣ дар сабти Абдулҳай Маҳмадаминов» (2016) ва муаллифи зиёда аз 400 мақола аст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1984 – 1992 ҷонишини декани шӯбаи тайёрии ДМТ; солҳои 1996 – 1999 ҷонишини декан оид ба шӯбаи ғоибонаи факултаи филологияи ДМТ; аз соли 2009 то соли 2016 раиси Шӯрои илмию методии факултети филологияи ДМТ; роҳбари маҳфили илми «Нақди адабӣ»-и факултети филологияи ДМТ мебошад. Аз соли 2009 то соли 2016 узви Шӯрои илмию методии ДМТ;

Мақсудов Бадриддин - доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

31-уми майи соли 1956 дар шаҳри Конибодом таваллуд шуда, соли 1973 мактаби миёна, соли 1978 факултети филология, соли 1989 шӯъбаи ғоибонаи аспирантураи Университети давлатии Тоҷикистонро хатм карда, соли 1992 рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Камоли Хучандӣ ва хусусиятҳои асосии ғоявию бадеии ғазалиёти ӯ” ва соли 2007 рисолаи докториро дар мавзӯи “Фахруддини Ироқӣ ва мақоми ӯ дар таърихи адабиёти форсу тоҷик” дифо намудааст.

Соли 1985 ба хотири иҷрои содиқонаи вазифаи интернационалистӣ дар Ҷумҳурии демократии Афғонистон бо Нишони сарисинагии ИЛКҶУ, соли 1987 барои ороиши намунавии толори хониши Кабинети Ҷомӣ Грамотаи Фаҳрии Вазорати мактабҳои олии ва миёнаи махсуси РСС Тоҷикистон, соли 1997 барои тарғиби донишҳои ихтисосии адабӣ дар миёни омӯзгорони фанҳои забон ва адабиёти тоҷики мактабҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2013 барои хидматҳои шоиста дар соҳаи илму маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Ордени Шараф дараҷаи II сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои “Рӯзгор ва осори Камоли Хучандӣ” (1994), Мунтахаби ғазалиёти Камол “Саду як ғазал” (1996), Мунтахаби ғазалиёти Ироқӣ (2004), “Сайре дар ғазалиёти Ироқӣ” (2007), “Феҳристи дастанвисҳои Маркази фарҳангии ба номи Ш. Хусейнзода” (2007), “Мунтахаби ғазалиёти Камоли Хучандӣ” (2008), “Ҷустуҷӯ дар аҳвол ва осори Ироқӣ” (2009), “Равиши таҳқиқи адабиётшиносӣ” (2012), Камоли Хучандӣ. Ғазалҳо (2014), “Равиши таҳқиқ дар адабиёти форсӣ (ва дигар риштаҳои улуми инсонӣ)” (2015), “Камоли Хучандӣ. Девон” (2015), 5 дастур ва васоити таълимӣ ва беш аз 200 мақолаи илмӣ ва илмӣ-омавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1992-1996 ҷонишини декан оид ба илми факултети филологияи ДМТ; солҳои 1996-1997 ҷонишини декан оид ба корҳои таълими шӯъбаи ғоибонаи факултети филологияи ДМТ; солҳои 1998-2006 мудирӣ кафедраи улуми башарии Донишқадаи озоди Исмоили Сомонӣ.

Мисбоҳиддини Нарзиқул – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

19-уми сентябри соли 1970 дар деҳаи Артуҷи ноҳияи Панҷакент таваллуд шуда, соли 1987 мактаби миёна, соли 1993 шӯъбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ, соли 1996 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм кардааст.

Соли 1997 дар мавзӯи “Адабиётшиносии форсии тоҷикӣ дар асрҳои XIII-XIV” рисолаи номзадӣ ва соли 2010 дар мавзӯи “Эъҷози хусравӣ”-и Амир Хусрави Деҳлавӣ ва суннатҳои номанигорӣ дар таърихи адабиёти форсии тоҷикӣ (асрҳои X-XIV)” рисолаи докторӣ дифоъ кардааст.

Дар соли 1997 барои хидматҳои шоиста дар рушди соҳаи маориф ва илм бо нишони “Аълочии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон”, соли 1999 барои дастовардҳо дар соҳаи илмҳои гуманитарӣ бо Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонию Кумитаи кор бо ҷавонони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2007 бо “Ифтихорнома”-и Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва соли 2016 бо нишони “Аълочии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон” сарфароз гардонид шудааст.

Муаллифи китобҳои “Адабиётшиносии форсӣ-тоҷикӣ дар асрҳои XIII-XIV (1998), “Фурӯғи ҳастӣ (зиндагинома, баррасӣ ва нақди ашъори Лоик) (2002), “Ҷойгоҳи сухан” (2006), “Муқаддимаи шеършиносӣ (вазни шеър) (2002), “Авзони ашъори Рӯдакӣ” (2008), “Таърих ва назарияи номанигорӣ” (2009), “Эъҷози Хусравӣ” ва мақоми он дар таърихи афкори адабии форсии тоҷикӣ (2009), “Нома ва номанигорӣ” (2013), “Калиди Эъҷоз” (2014), “Трактат Амир Хусрава Дихлави “Эъдҷазии Хусрави” (“Чудо Хусрава”)-и традицияи эпистолярного жанра в истории персидско - таджикской литературы (X-XIV вв.)” (2014) ва беш аз 150 мақолаи илмӣ, илмӣ-омавӣ ва методӣ мебошад. Мақолаҳои муаллиф дар хориҷ аз Тоҷикистон, дар Эрон, Покистон, Доғистон, Қазоқистон низ чоп шудаанд.

Фаъолияти ҷамъиятиву роҳбарӣ: солҳои 2002-2007 ва 2012-2013 ҷонишини декан оид ба илми факултети филологияи ДМТ; солҳои 1997 - 2007 сарвари Шӯрои олимони ва муҳаққиқони ҷавони факултети филологияи ДМТ; солҳои 2000-2007 раиси Шӯрои марказии Ҷамъияти илмии донишҷӯёни ДМТ; солҳои 2013-2016 декани факултети филологияи ДМТ; аз моҳи март соли 2016 мудири кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ. Аз соли 2010 аъзои Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон ва аз соли 2013 узви Иттифоқи журналистони Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Мухторов Зайнидин Мухторович – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ.

28-уми октябри соли 1967 дар шаҳри Панҷакент таваллуд шуда, соли 1992 факултети филологияи ДМТ-ро хатм намудааст.

Соли 1999 рисолаи номзадро дар мавзӯи «Лексикаи ирфонии ғазалиёти Саной» ва соли 2013 рисолаи докториро дар мавзӯи «Соҳт ва маъноии матн дар забонҳои тоҷикӣ ва русӣ» дифоъ кардааст.

Муаллифи китобу монографияҳои «Лексикаи ирфонии ғазалиёти Саной» (2001), «Таърихи забони тоҷикӣ» (2003), «Дастур барои тренерони барномаи «Хониш ва китобат дар рушди тафаккури интиқодӣ» (2008), «Структура и семантика текста» (2013), «Култура академического письма» (2015), «Лингвистический анализ текста» (2015) ва бештар аз 60 мақолаи илмию оммавӣ аст.

Дар соли 2010 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълочии маорифи Тоҷикистон» ва соли 2013 барои тарғибу ташвиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи фарҳангу маориф бо нишони «Аълочии фарҳанги Тоҷикистон» сазовор доништа шудааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз 4-уми январи соли 2009 то 3-юми октябри соли 2014 директори Китобхонаи илмии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон; солҳои 2008-2015 узви Коллегияи адвокатҳои шаҳри Душанбе; аз соли 2009 узви «Ассотсиатсияи байналмилалӣ Хониш»; аз 26-уми январи соли 2014 то ҳол ба ҳайси раиси Кумитаи авроосиёии «Ассотсиатсияи байналмилалӣ маърифат» (International Literacy Association); аз январи соли 2016 директори Пажӯҳишгоҳи идоракунии давлатӣ ва хизмати давлатии Донишқадаи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аст.

Мирбобоев Азиз - номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. 22-юми октябри соли 1957 дар ноҳияи Ишкошим ба дунё омада, соли 1975 мактаби миёна, соли 1980 факултети филологияи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин, соли 1987 шуъбаи аспирантураи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро хатм карда, соли 1991 рисолаи номзадиашро дар мавзӯи «Лексикаи чорводории забони вахонӣ» дифоъ намудааст.

Дар соли 1997 барои ба нашр омода намудани фарҳанги масодирӣ гӯйишҳои эронии Тоҷикистон ва сахми арзанда дар рушди эроншиносӣ ба Ҷоизаи Мавлавии Бунёди байналмилалӣ забони форсӣ-тоҷикӣ сарфароз гардидааст.

Муаллифи китобҳои “Фарҳанги масодирӣ забонҳо ва гӯйишҳои эронии Тоҷикистон” (Бо ҳаммуаллифон, ба забони форсӣ). Ҷилди 1-2. (1997) ; Фарҳанги номҳои тоҷикӣ (Бо М. Қосимӣ, ба забонҳои форсӣ ва тоҷикӣ) (2000); “Девони Одамушшуаро Рӯдакӣ” (Бо ҳаммуаллифон, ба забонҳои форсӣ ва тоҷикӣ) (2002); Барномаи «Муқаддимаи филологияи Эрон» (барои донишҷӯёни донишкадаҳои филологии мактабҳои олии) (2006); “Иранистика”(2012) (ҳамроҳ бо П. Ҷамshedов). “Муқаддимаи филологияи эронӣ” ва зиёда аз 200 мақолаи илмӣ ва васоити дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолиятҳои ҷамъиятию роҳбарӣ: Солҳои 1997-2003 котиби илмӣ кафедраи таърихи забони факултети филологияи ДМТ, муовини илмӣ декани факултети филологияи Донишгоҳи Славянии Россия ва Тоҷикистон; солҳои 1998-2007 узви Шӯрои илмӣ, узви Шӯрои диссертатсионӣ Донишгоҳи Славянии Россия ва Тоҷикистон; аз соли 2015 то ҳол мудири кафедраи назария ва амалияи забоншиносии ДДОТ ба номи С. Айнӣ ва ҳамзамон дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ.

Муслимов Маъбуд – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забону адабиёти тоҷики факултаи филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми майи соли 1972 дар ноҳияи Қумсангир (ҳозираи Ҷайхуни вилояти Хатлон) таваллуд шудааст. Соли 1989 мактаби миёна, соли 1995 шӯбаи арабии факултети шарқшиносии ДМТ, соли 1999 шӯбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм намудааст. Рисолаи номзadiaшро дар мавзӯи «Воҳидҳои фразеологӣ забони адабии муосири тоҷик бо унсурҳои луғавии арабӣ» соли 2006 дифоъ намудааст.

Барои корҳои шоёнаш дар ҷодаи таълиму тарбия соли 2014 ба “Ифтихорнома”-и Вазорати маориф ва илми ҚТ сарфароз гардидааст.

Муаллифи китобҳои «Воҳидҳои фразеологӣ забони адабии муосири тоҷик бо унсурҳои луғавии арабӣ» (2009), «Забони тоҷикӣ замимаи китоби дарси барои донишҷӯёни факултетҳои геология ва кимиё» (2009), «Маҷмӯаи саволҳои тестӣ аз фанни забони тоҷикӣ» (2009), «Забони тоҷикӣ китоби дарсӣ барои донишҷӯёни факултети кимиё» (2012), «Луғатномаи таълимии воҳидҳои фразеологӣ забони тоҷикӣ бо вожаҳои арабӣ» (2014) ва зиёда аз 30 мақолаи илмӣ ва васоити дастурҳои таълимӣ мебошад.

Муродов Махмад Салбович - муаллими калони кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ.

21-уми январи соли 1952 дар ноҳияи Панҷ ба дунё омада, соли 1968 мактаби миёна ва соли 1974 Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон)-ро хатм кардааст.

Муаллифи мақолаҳои “Мавқеи экспертизаи забоншиносӣ дар илми муосир”, “Тарзи таълими забони тоҷикӣ дар гурӯҳҳои низоми кредитӣ”, “Забони тоҷикӣ ва низоми кредитӣ”, мураббӣ “Барномаи забони тоҷикӣ барои гурӯҳҳои ғайрифиллологии низоми кредитӣ”, Ҳамчунин узви “Фарҳанги имлои забони тоҷикӣ” мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1998- 2003 директори генералии Маркази офияткунӣ; солҳои 2011 - 2015 мудири баҳши экспертизаи Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Музофиршоев Махмадалишо – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикӣ факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

27-уми июли соли 1961 дар ноҳияи Шугнони ВМКБ таваллуд шуда, соли 1978 мактаби миёна, соли 1989 факултети филологияи тоҷикӣ Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон) -ро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Наввожаҳо ва усули тавлиди онҳо дар забони адабии муосири тоҷикӣ» соли 2012 дифоъ намудааст.

Муаллифи монография бо номи «Наввожаҳо ва усули тавлиди онҳо дар забони адабии муосири тоҷикӣ» (2013) ва зиёда аз 40 мақолаи илмӣ ва васоити дастуроти таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятӣ: солҳои 2007-2008 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия, солҳои 2013-2016 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба илм ва муносибатҳои байналмилалӣ.

Мирзоёров Фирдавс Ниёзович – номзоди илмҳои филология, муаллими калони кафедраи забони адабии муосирӣ тоҷикӣ факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

25-уми сентябри соли 1979 дар деҳаи Вешаби ноҳияи Айнӣ таваллуд шуда, соли 1997 мактаби миёна, соли 2001 шӯбаи коршиносии факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (бакалавр), шӯбаи забон ва адабиёти тоҷикӣ факултети филологияи тоҷикӣ Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (магистр, 2003), шӯбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро (2008) хатм карда, рисолаи номзадиро соли 2011 дар мавзӯи «Шарҳи грамматикӣ дар фарҳангҳои тафсирии асрҳои XVI-XIX» дифоъ намудааст.

Дар соли 2010 барои таблиғи худшиносӣ дар соҳаи фарҳангу маориф бо нишони «Аълочии матбуоти Тоҷикистон» сазовор дониста шудааст.

Муаллифи ду барномаи таълимӣ аз фанҳои «Лингвистикаи ҳуҷҷат» (ҳаммуаллиф) (2015) ва «Фарҳангшиносии муосирӣ» (ҳаммуаллиф) (2016) ва зиёда аз 80 мақолаҳои илмиву оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз соли 2012 то ҳол роҳбари «Маҳфили забоншиносии ҷавон»-и назди кафедраи забони адабии муосирӣ тоҷикӣ факултети филологияи ДМТ. Аз соли 2008 узви Иттифоқи журналистони Тоҷикистон мебошад.

Муслимов Ҳайдар Абубакрович – ассистенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

3-юми ноябри соли 1986 дар шаҳри Ваҳдат таваллуд шуда, соли 2005 мактаби миёна, соли 2010 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиашро дар мавзӯи «Хусусиятҳои луғавӣ-маъноӣ дар қасоиди Манучеҳрии Домғонӣ» навишта истодааст.

Муаллифи мақолаҳои «Топонимия Мавераннаҳра в «Худуд-ул-олам» (2011), «Шарҳи чанд мифоним дар қасоиди Манучеҳрии Домғонӣ (2014), «Шарҳи чанд муродифоти қасидаҳои Манучеҳрии Домғонӣ (2014), «Вожаҳои ифодагари узви бадани инсон дар қасоиди Манучеҳрии Домғонӣ (2015), «Вожаҳои ифодагари ороишот дар қасоиди Манучеҳрӣ (2015).

Фаъолияти ҷамъиятӣ: аз 01.10.2014 то ҳол котиби илмии кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ.

Норматов Мадиброҳим – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми феввали соли 1938 дар ноҳияи Ашти вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 1951 мактаби миёна, соли 1955 Омӯзишгоҳи омӯзгории Конибодом, соли 1960 Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленин, соли 1966 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленинро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Тартиби калима дар забони адабии ҳозираи тоҷик» соли 1968 дифоъ намудааст.

Барои меҳнати пурсамараш бо медалҳои «Барои меҳнати шоён» (1985), нишони «Аълочии маорифи халқ» (1997) ва соли 1998 сазовори унвони ифтихории «Корманди шоистаи Тоҷикистон» гардидааст.

Муаллифи китобҳои «Ҷумлаҳои сода дар забони адабии ҳозираи тоҷик» (2001); «Муқаддимаи забоншиносӣ» (2004); Усули таҳлили синтаксисӣ» (1991); «Таҳлили синтаксисӣ ва навъҳои он» (2008); «Шасти камолот» (2009); «Забоншиносии умумӣ» (2013); «Забони адабии муосири тоҷик» (2011) ва зиёда аз 100 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Ниёзов Пӯлод Одинаевич – номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

17-уми март соли 1969 дар ноҳияи Шӯроободи (ҳоло Шамсиддини Шоҳин) вилояти Хатлон ба дунё омада, соли 1992 омӯзишгоҳи омӯзгории ноҳияи Рӯдакӣ, соли 1997 Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (ДДТ ба номи В. И. Ленин), соли 2004 шӯбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, соли 2004 дар мавзӯи «Хусусиятҳои ғоявӣ ва бадеии «Саломон ва Абсол»-и Ҷомӣ рисолаи номзадӣ дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои «Абдурраҳмони Ҷомӣ ва «Саломон ва Абсол»-и ӯ» (2015), «Рӯдакӣ дар шеъри муосири тоҷик» (2005), «Таърихи адабиёти Эрон, қ.2. (баргардон аз хатти форсӣ)» (2001), «Барномаи намунавии фанҳои таълимии кафедраи таърихи адабиёти тоҷик» (2012), «Барномаи имтиҳони минимуми номзадӣ аз ихтисоси 10.01.03», «Барномаи намунавии таърихи адабиёти тоҷик» (барои факултетҳои ғайрифилологӣ) (2014) ва зиёда аз 50 мақолаи илмӣ – оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1999-2003 – Раиси Кумитаи иттифоқҳои касабаи донишҷӯёни ДМТ; солҳои 2003-2007 Директори нашриёти «Сино»-и ДМТ; солҳои 2013-2014 – декани факултети забонҳои хориҷии Донишгоҳи давлатии Данғара мебошад.

Низомов Мухриддин – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

2-юми феввали соли 1973 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёнаро бо медали нуқра, соли 1995 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон (ҳоло ДМТ)-ро бо дипломи аъло хатм намудааст. Рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Масъалаҳои поэтикаи ғазалиёти Фаридуддин Аттори Нишопурӣ» соли 2002 ҳимоя намудааст. Рисолаи докториашро бо унвони “Ҳафт авранг”-и Абдурраҳмони Ҷомӣ ва суннати маснависароӣ дар адабиёти форсӣ-тоҷикии асри XV” барои муҳокима ба кафедра пешниҳод кардааст.

Дар соли 2009 барои саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо “Ифтихорнома”-и Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва соли 2012 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф бо нишони “Аълочии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон” мукофотонида шудааст.

Муаллифи асарҳои “Ҳафт авранг”-и Ҷомӣ ва анъанаи дostonсароӣ дар асри XV” (2014), “Хусусиятҳои ғоявию бадеии маснавии «Силсилат-уз-заҳаб»-и Ҷомӣ” (2016), 5 барнома ва дастури таълимӣ, беш аз 100 мақолаи илмӣ ва илмӣ-омавӣ мебошад.

Китобҳои “Мурғи саҳар”- и Маликушшуаро Баҳор” (2006), “Таърихи адабиёти Эрон” (чилди чаҳорум) (2011) ва “Девон”- и Камолуддин Баной (2012) - ро бо ҳаммуаллифии профессор Худой Шарифов ба чоп омода кардааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2000-2002 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия; солҳои 2007-2012 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба илм; аз 2- юми майи соли 2012 то 31-уми декабри соли 2012 директори Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷумаи ДМТ фаъолият намудааст.

Нуралиева Дилором Қудратовна – ассистенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

28 - уми октябри соли 1966 дар ноҳияи Совети вилояти Кӯлоб (ҳозира Темурмалики вилояти Хатлон) таваллуд шуда, соли 1984 мактаби миёна, соли 1990 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм намуда, соли 1992 аспиранти шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1990 - 1991 лаборанти кафедра, солҳои 1991-1992 унвонҷӯи кафедра, солҳои 1996 - 2011 корманди Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, солҳои 2011 – 2013 лаборанти кафедраи забонҳои хориҷии факултети муносибатҳои байналхалқии ДМТ.

Нурқаев Қарор Муҳаммадиевич – муаллими калони кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

26-уми апрели соли 1975 дар деҳаи Сарчашмаи ноҳияи Шаҳрисабзи вилояти Қашқадарёи Ҷумҳурии Ўзбекистон таваллуд шуда, соли 1992 мактаби миёна, соли 1998 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 2003 аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм намудааст. Дар мавзӯи «Хусусиятҳои психологӣи адабиёти тоҷик» (дар мисоли эҷодиёти Саттор Турсун) ба таҳқиқ ва таҳияи рисолаи номзадӣ машғул аст.

Аз ҷониби ӯ барномаи таълимии “Таърихи адабиёти ҷаҳон” (2007), барномаи таълимии “Адабиёти хориҷӣ” (2014), дастури таълимии “Таърихи адабиёти хориҷӣ” (2014) нашр гардидааст. Муалифи зиёда аз 20 мақолаҳои илмӣ, таълимӣ-методӣ ва китобу дастурҳо мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2009-2015 муовини декан оид ба таълим дар факултети филологияи ДМТ.

Нозимова Гулрухсор Саидисломовна – номзади илмҳои филология, муаллими калони кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

12 –уми сентябри соли 1978 дар ноҳияи Мӯъминободи вилояти Хатлон таваллуд шуда, соли 1995 мактаби миёна, соли 2007 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии омӯзгории шаҳри Кӯлоб ба номи Рӯдакӣ, соли 2011 шӯбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадро дар мавзӯи «Пайдоиш ва таҳаввалули тамсил дар адабиёти форсу тоҷик (асри 10 ва нимаи аввали асри 11)» соли 2012 дифоъ намудааст.

Барои фаъолияти бенуқсон ва тарғибу ташвиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи Васоити ахбори омма соли 2006 бо “Ифтихорнома”-и Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қадрдонӣ шудааст.

Муаллифи китоби “Тамсил дар шеъри форсӣ-тоҷикии асри X ва нимаи аввали асри XI” (2011), “Тулӯи сабзи як орзу” (2012), “«Пайдоиш ва таҳаввалули тамсил дар адабиёти форсу тоҷик (асри X ва нимаи аввали асри XI)»” (2016) ва барномаҳои таълимии “Адабиёти тамсилии форсу тоҷик” (2014) ва “Таърихи адабиёти тоҷик (барои донишҷӯёни факултетҳои ғайрифилологӣ) (ҳаммуаллифӣ)” (2015) зиёда аз 15 мақолаи илмӣ - оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2013-2014 Раиси Шӯрои занони факултети филологияи ДМТ, солҳои 2013-2014 роҳбари маҳфили “Адабиётшиносӣ”.

Назари Муҳаммадхоча –муаллими калони кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

14-уми майи соли 1982 дар шаҳри Қўрғонтеппаи вилояти Хатлон ба дунё омада, соли 2000 мактаби миёна, соли 2005 шубҳаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ-ро хатм намудааст.

Рисолаи номзadiaшро дар мавзӯи “Масъалаҳои поэтикаи сухани бадеӣ дар эҷодиёти Хусайн Воизи Кошифӣ”- омодаи дифоъ намудааст. Муаллифи китобҳои “Таърихи адабиёти тоҷик” (Баёз, ҷ.І), ҳаммуаллиф (2010), “Баёзи адабиёт – синфи 10 (ҳаммуаллиф) (2010), “Таърихи адабиёти тоҷик” (Баёз, ҷ.ІІ) (2014,) (ҳаммуаллиф) мебошад.

Раҳмонзода Абдучаббори Азиз – доктори илми филология, академики Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, академики Академияи илмҳои байналмилалӣ мактабҳои олии, профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи ДМТ.

15 – уми март соли 1959 дар деҳаи Андароби ноҳияи Кӯлоби вилояти Хатлон таваллуд шуда, соли 1983 факултети филологияи Унверситети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон) –ро бо баҳои аъло хатм намуда, моҳи ноябри соли 1987 ба аспирантура дохил шуда, соли 1991 дар мавзӯи «Консепсияи замон дар насли солҳои 70-80-уми тоҷик» рисолаи номзадӣ, соли 1999 рисолаи доктории худро дар мавзӯи «Манбаҳои асотирӣ дар адабиёти тоҷики нимаи аввали асри XX» дифоъ кардааст.

Раҳмонзода Абдучаббори Азиз бо нишони сарисинагии «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» (1977), ордени «Шараф», (2006), Медали «20-солагии Истиқлолияти Тоҷикистон» (2011), «Ифтихорнома»-и Кумитаи иҷроияи кишварҳои аъзои ИДМ (2012), «Диплом»-и Агентии Федералии ҳамкории бо кишварҳои ИДМ - и Федератсияи Россия (2014) мукофотонида шудааст.

Муаллифи китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимии «Пиндорҳои асотирӣ дар адабиёти тоҷик (1999), «Назария ва сайри таърихии устурасозии форсии тоҷикӣ (1999), «Заминаҳои асотириву маросимӣ дар адабиёти нимаи аввали садаи XX» (2004); Дар омада ва чопи «Куллиёт»-и шоири нимаи дувуми асри XIX Шамсиддини Шоҳин (2005) ҳиссаи муносиб гузошта, муқаддимаи ин Куллиёт ба қалами вай тааллуқ дорад. Дар ҳамин асос баъдан вай рисолаи «Шамсиддин Шоҳин ва анъанаи ғазалсароӣ дар адабиёти тоҷики нимаи дуюми асри XIX ва аввали асри XX» - ро (2006) таълиф намудааст.

Раҳмонзода А. А. дар рушди маорифи Тоҷикистон хидмати шоиста намуда, доир ба проблемаҳои соҳаи маориф мақолаҳои зиёд таълиф намудааст. Вай ба ислоҳот ва таҷдидгароии зинаҳои мухталифи таҳсилот оғоз намуда, дар ин самт бо дастгирии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон – Эмомалӣ Раҳмон ба комёбиҳо ноил гардидааст. Рисолаи вай «Дирӯз ва имрӯзи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки бо ҳаммуаллифии Расулов А., Қодиров Қ., Афзалов Х. таълиф шудааст, ислоҳоти соҳаи маорифи Тоҷикистонро бозгӯ менамояд. Дар рисолаи таълимӣ - ахлоқии вай «Одоби салом» бошад, арзиши ахлоқии «салом» барои наврасон ва навҷавонон шарҳ дода шудааст. Номбурда инчунин дар таълифи як қатор қонунҳои, ки дар соҳаи маориф тасдиқ гардидаанд, иштирок намуда, дар таҳия ва таълифи барномаҳо, стратегияҳо ва консепсияҳои соҳаи маориф

бевосита ширкат намудааст. Бо ташаббуси вай лоиҳаи китоби «Муқаддимаи низоъшиносӣ» барои донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти касбӣ амалӣ шуда, соли 2006 аз чоп баромадааст, ки муқаддима, ва боби «Фарҳанг ва низоъ»-и он ба қалами ӯ тааллуқ дорад. Рисолааш бо номи «Назария ва сайри таърихии устура ва устурапардозихо дар адабиёти форсӣ-тоҷикӣ» соли 2009 бо хатти форсӣ дар нашриёти «Мадраса» - и Ҷумҳурии Исломи Эрон аз чоп баромад. Ройзании фарҳангии Ҷумҳурии Исломии Эрон рисолаҳои номбурдаҳо бо унвони «Пиндорҳои асотирӣ дар адабиёти тоҷикӣ», «Шамсиддин Шохин ва анъанаи ғазалсароӣ дар адабиёти тоҷики нимаи дуюми асри XIX ва аввали асри XX» ба хатти форсӣ бо таҳриру иловаҳо соли 2011 аз чоп баровада, пешниҳоди мардуми форсизабон намуд.

Ҳамчунон номбурда муаллифи «Стандарти фанни адабиёти тоҷик» (барои синфи XI), китоби таълимии «Одоби салом», «Одоби муошират ва рӯзгордорӣ» (бо ҳаммуаллифии Х. Зиёев, Ё. Одинаев ва дигарон) мебошад. Мураттиби барномаҳои «Адабиёти садаи XX-и форсии тоҷикӣ» бо ҳамроҳии Х. Асозода (соли 1995), ва «Устурашиносӣ» (2007) мебошад.

Дар солҳои 2011 ва 2013 Абдучаббор Раҳмонзода мақола ва рисолаҳои зеринро таълиф ва нашр намудааст: «Истиклолият ва масъалаҳои соҳаи маориф», «Рушди маориф-омили пешрафти мамлакат», «Мирзо Турсунзода мунодии сулҳу мадоро», «Дирӯз ва имрӯзи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон», (Очерки таърихӣ дар бораи соҳаи маориф), «Истиклолият таҳкимбахши давлати ҳуқуқбунёд», «Абармарде дар дунёи маориф», «Маориф-меҳвари сиёсати иҷтимоии давлат», «Такмили тасвирсозӣ дар шинохти маънавии инсон», «Проблемаҳои таҳсилоти мутаасил дар низоми таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Таъсири устураҳо дар тафақури бадеии Аблуқосим Фирдавсӣ», «Фарҳанги муошират ва меҳмондорӣ (дастури таълимӣ), «Эволюция и развития художественных жанров в таджикской прозе в период независимости Таджикистана» ва «Фуруғи субҳи доноӣ».

Раҳмонзода Абдучаббор дар соли 2014 мақолаҳои зеринро ба чоп расонидааст, ки муҳимтаринашон инҳо мебошанд: «Гулқанди шеър дар чакомаи хаёли доктор Абдуғаффори Орзу», «Мақоми таҳсилот дар ҷаҳони муосир ва нақши он дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Одоби муошират», «Мақоми Абдурраҳмони Ҷомӣ дар шинохти тарикқати сӯфия ва шахсиятҳои ирфонии Хуросону Мовароуннаҳр», «Истиклолият ва рушди нахустмуассисаи таҳсилоти олии кишвар», «Ташаккул ва таҳаввули жанрҳои адабӣ дар насри муосири тоҷикии даврони Истиклолият», «Манбаъҳои асотирӣ ва ривоятӣ дар адабиёти тоҷики охири садаи XIX ва аввали садаи XX».

Раҳмонзода Абдучаббор соли 2015 як қатор мақола ва пажӯҳишҳои илмӣ дар маҷаллаҳо ва маҷмӯаҳои илмӣ интишор кардааст, ки ба

масъалаҳои муҳими адабиёт, фарҳанг ва сиёсат бахшида шудаанд. Дар миёни онҳо муҳимтаринашон инҳо мебошанд: “Пешгирии зухуроти ифротгароӣ дар Тоҷикистон”, “Роль писателӣ ва шоирон Гиссара дар таърихи адабиёти тоҷик”, «Доир ба аҳамияти Паёми Президенти мамлакат Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон», “Воқеияти иҷтимоӣ ва инъикоси он дар суруду офаридаҳои мардумии Кӯлоб”, “Суруду офаридаҳои мардумӣ ганҷинаи бебаҳои халқанд”, “Мақоми Мир Сайид Алиӣ Ҳамадонӣ дар рушди ирфон ва адабиёти тоҷик”, “Рушди давлатдорӣ миллӣ ва равандаҳои идеологии ҷаҳони муосир”, “Бозтоби симои Пешвои миллат - Эмомалӣ Раҳмон дар адабиёти тоҷик”, “Белинский тоҷик” (Очерки илмӣ - оммавӣ дар бораи устод Соҳиб Табаров).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1995 - 1999 мудири шӯбаи таълими ДМТ; солҳои 2000 - 2002 мудири шӯбаи тарҷумаи Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон кор карда, сипас, ба шӯбаи фарҳанги Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шудааст. Солҳои 2004 – 2005 Раиси Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон; аз моҳи март соли 2005 то моҳи январ соли 2012 Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон; аз моҳи январ соли 2012 то феврал соли 2015 Ректори Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣ ба номи Садриддин Айнӣ; аз моҳи феврал соли 2015 то ба имрӯз бо Амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Ёрдамчи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеа мебошад. Раҳмонзода Абдуҷаббори Азиз узви Шӯрои олимони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон доир ба ҳимояи рисолаҳои докторӣ ва номзадӣ ва аз соли 2013 узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон мебошад.

Равшан Раҳмонӣ (Раҳмонов Равшан Қаҳқорович) - доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

28-уми ноябри соли 1954 дар деҳаи Пасурхи ноҳияи Бойсун, Ҷумҳурии Ўзбекистон ба дунё омада, соли 1977 факултети филологияи тоҷики Университети давлатии Тоҷикистони ба номи В.И.Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон), соли 1989 аспирантураи Институти кишварҳои Осие ва Африқои Донишгоҳи давлатии Маскав ба номи М.В.Ломоносовро хатм карда, зери унвони «Назми шифоҳии таълифии дарӣ дар Афғонистони муосир» (Москва, 1989) рисолаи номзадӣ ва «Афсонаҳои мардуми форсизабон дар сабти имрӯз (Масъалаҳои истилоҳ, хусусият, таърих, репертуар, вазъият ва маҳорати афсонагӯён дар асоси пажӯҳиши майдонӣ)» соли 1998 рисолаи докторӣ дифоъ намудааст.

Хизматҳои профессор Равшан Раҳмонӣ сазовори ордени «Дӯстӣ» (2008), нишонҳои «Аълочии фарҳанги Тоҷикистон» (2008), «Аълочии маорифи Тоҷикистон» (2008) доништа шудааст. Соли 2003 барои китоби “Таърихи гирдоварӣ, нашр ва пажӯҳиши афсонаҳои мардуми форсизабон”, аз кишвари Эрон, ҷоизаи байналмилалии Пажӯҳиши солро дарёфт намудааст. Соли 2008 дар дувоздахумин ҷашнвораи байналмилалии қиссагӯӣ, дар шаҳри Исфохон суҳанронӣ намуда, сазовори «Медали тилло» гардидааст.

Муаллифи китобҳои «Омӯзиш ва таҳқиқи фолклори даризабонони Афғонистон дар Тоҷикистон» (Кобул, 1984), «Намунаҳои фолклори дарӣ» (дар 3 ҷилд, Кобул, 1985), «Шавғот (Афсонаҳои форсӣ ва маҳорати як афсонапардозии эронӣ)» (1996); Простонародная литература современного Афганистана (дар 2 ҷилд, М., 1994); «Афсонаҳои дарӣ» (*Техрон 1994, 1998*); «Шугҳои Бухоро дар сабти Равшани Раҳмонӣ» (М., 1997); «Қиссаҳо, ривоятҳо ва дуҳои Бухоро дар сабти Раҳмонӣ» (Д., 1998); «Афсона ва жанрҳои дигари насри шифоҳӣ» (Д., 1999); Рочез ба таърихи гирдоварӣ, нашр ва омӯзиши адабиёти омиёнаи тоҷик. (Washington DC – 2000, ба форсӣ), *Conversations with Davlat Khalav. Oral narratives from Tajikistan*. Mosow: Publishing house “Humanitary”, (2000), «Таърихи гирдоварӣ, нашр ва пажӯҳиши афсонаҳои мардуми форсизабон» (Д., 2001; Техрон, 1380=2001); «Tajik Women as Folktale Tellers: Tales in tradition (With video-records)» (Будапешт, 2002); «Афсонаҳои нодир» (Пешовар, 2003, 2005); «Эҷодиёти гуфтории мардуми тоҷик» (Д., 2008), «The Popular Literature of the Tajiks» дар кит.: «A History of Persian Literature» (London-New York, 2010), «Як афсона дар баёни чор насл» (Пажӯҳиш ва матн) (Д., 2011), «Фарёди бесадо» (Гуфтугӯ бо доктор Асадуллоҳ Ҳабиб) (Д., 2011),

«Замоне бо Ғафуров ҳамкор будам» (Гуфтугӯ бо профессор Чаҳонгир Дуррӣ) (Д., 2012), «Муши тиллоӣ» (Д., 2012), «Фарҳанги ориёӣ ва тоҷику Тоҷикистон» (Д., 2012), «Наврӯзи ориёии тоҷикон» (Д., 2013) ва ғайра. Дар Афғонистон бо ҳамкориҳои профессор Чалолиддин Сиддиқӣ китоби «Тоҷикон»-и Б.Ғафуровро аз алифбои крили ба алифбои форсӣ баргардон кард, ки барои худшиносӣ ва ваҳдати миллии ҳамзабонон нақши муҳиме бозидааст. Муаллиф ва таҳиягари бештар аз 30 китоб ва зиёда аз 400 мақолаҳои илмӣ ва оммавӣ мебошад, ки аз ҷумла 14 китоб ва 58 мақолаи илмӣ эшон дар кишварҳои хориҷӣ ба нашр расидааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: раиси Пажӯҳишкадаи «Мардумшиносӣ» (1992), бунёдгузор; узви Иттиҳодияи журналистони Тоҷикистон (1993); узви «Анҷумани байналмилалӣ мутолиоти эроншиносӣ дар кишвари Амрико» (2000); узви Иттиҳодияи нависандагони Тоҷикистон (2000), узви «Анҷумани фолклори Амрико» (2003); узви «Созмони байналмилалӣ пажӯҳиши нақлҳои фолклорӣ» (2005); узви Шӯрои «Анҷумани тоҷикон ва форсизабонони ҷаҳон» (1996-2000), дубора аз соли 2006); узви Шӯрои дифои рисолаҳои номзадӣ доктории ДМТ ва Пажӯҳишгоҳи забон ва адабиёти тоҷики ба номи Рӯдакии АИ ҶТ аст.

Рустами Ваҳоб - номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

5 –уми майи соли 1960 дар ноҳияи Тоҷикобод таваллуд, шуда, соли 1983 факултаи филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм кардааст. Соли 2008 дар мавзӯи «Таҳаввули поэтикаи вазн ва ритми шеърӣ муосири тоҷик» рисолаи номзадӣ дифоъ кардааст.

Барои маҷмӯаи «Шаҳри Хуршед» Барандаи Ҷоизаи ба номи Мирзо Турсунзода гардидааст.

Муаллифи китобҳои – «Калимаҳо» (1990) ва «Шаҳри Хуршед» (2008) ва «Салом» (2015), Мунтахаби аҳодиси Паёмбари акрам (с)-ро таҳия ва ба забони русӣ тарҷума кардааст. Таълиқи шеърӣ муосири Тоҷикистон «Бӯи чӯи Мӯлиён» (2014) ва таҳияи китоби М. Ёҳақӣ «Фарҳанги асотир ва дostonвораҳо дар адабиёти форсӣ» (бо тавзеҳот ва таълиқот) (2014), дастури таълимии «Дуруст бинависем» (2016) ва рисолаи «Мирзо Турсунзода» (2016) мебошад. Соли 2012 маҷмӯаи мақолаҳои «Адабиёт ва фарҳанги миллӣ» ба таърифи расидааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: роҳбари маҳфили адабии “Адибони чавон”-и факултети филологияи ДМТ; сардабири Нашрияти миллии адабии Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон «Садои Шарқ»; аз соли 2008 узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон аст.

Раҳимова Шаҳринисо Содиқовна – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

8-уми октябри соли 1960 дар шаҳри Қурғонтеппаи вилояти Қурғонтеппа (ҳоло вилояти Хатлон) таваллуд шудааст. Соли 1977 мактаби миёна, соли 1981 Институти давлатии педагогии шаҳри Душанбе ба номи Т.Г. Шевченко, соли 1987 аспирантураи Институти давлатии педагогии шаҳри Душанбе ба номи Т.Г. Шевченкоро хатм карда, рисолаи номзадиро соли 1992 дар мавзӯи «Унсурҳои лаҳҷавӣ ва хусусиятҳои услубии истифодаи онҳо дар насри тоҷик» ҳимоя намудааст.

Барои хизматҳояш дар таълиму тарбияи мутахассисони соҳаи маориф бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» қадрдонӣ шудааст.

Муаллифи китобҳои «Забони тоҷикӣ (дастури таълимӣ барои донишҷӯёни факултетҳои геологӣ ва кимиё)» (2009), «Забони тоҷикӣ (дастури таълимӣ барои донишҷӯёни шӯъбаи ғоибонаи факултетҳои ғайрифилологӣ)» (2011), «Забони тоҷикӣ (дастури таълимӣ барои донишҷӯёни факултети геология)» (2015), «Диалектизмҳо ва хусусиятҳои услубии истифодаи онҳо дар насри тоҷик» (2013) ва зиёда аз 30 мақолаи илмӣ ва илмию-методӣ мебошад.

Сабзаев Саидкул Миралиевич – доктори илми филология, профессори кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

31-уми декабри соли 1947 дар деҳаи Лархобӣ, ноҳияи Восеъ таваллуд шудааст. Соли 1954 ба мактаби ҳаштсолаи №27 деҳа дохил шуда, соли 1962 онро ба итмом расонд. Соли 1962 ба Омӯзишгоҳи касбӣ-техникии №32 шаҳри Кӯлоб дохил шуда, ҳамзамон дар мактаби шабонаи коргарчавонони №3 шаҳри Кӯлоб таҳсил кардааст. Соли 1964 ҳам ОКТ №32 ва ҳам мактаби миёнаро хатм намуда, ба факултети забон ва адабиёти тоҷики Институти давлатии педагогии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дохил шуд. Соли 1968 институтро бо дипломи аъло хатм намудааст. Соли 1982 дар мавзӯи «Лексикаи насри бадеи ёдгории асри XI форсу тоҷик «Кашф-ул-махҷуб»-и Абдулҳасани Ҷуллобӣ» рисолаи номзадӣ ва соли 1996 дар мавзӯи «Таҳқиқи лингвистии истилоҳоти тасаввуфи асрҳои XI- XII форсу тоҷик (зимни маводи «Кашф-ул-махҷуб»-и Абдулҳасани Ҷуллобӣ, «Табакот-ус сӯфия»-и Абдуллоҳи Ансорӣ ва «Асрор-ут-тавҳид»-и Абӯсаиди Абулхайр)» рисолаи докторӣ дифоъ намудааст.

Соли 1998 ба нишони «Аълочии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон», соли 1998 ба нишони «Аълочии фарҳанги Тоҷикистон» ва соли 2001 ба нишони «Аълочии матбуоти Тоҷикистон» қадр карда шудааст.

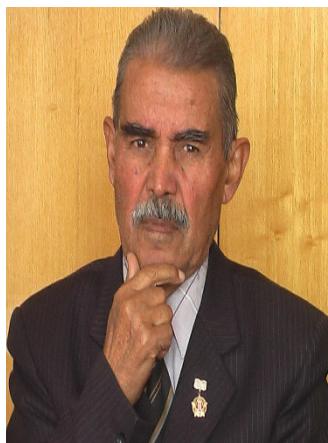
Муаллифи асарҳои илмӣ таълимии «Тасаввуф ва баъзе масъалаҳои таълими забон ва адабиёти тоҷик» (1989), «Бидъат ва илҳод дар адабиёти классикии тоҷику форси асри XI» (1989), «Системный анализ некоторых полисемичных имён существительных, обозначающих части головы человека в русском и таджикском языках (в его историческом освещении)» (1990), «Саволҳои имтиҳони тестӣ аз фанҳои забон ва адабиёти тоҷик барои дохилшавандагони мактабҳои олии ва миёнаи махсус» (2000), маҳорати суханварии Носири Хусрав» (2003), «Забони тоҷикӣ. Китоби дарсӣ барои синфи 5 (2006, 2013), «Каломи Президент дар таълими забон» (2007-2011), «Сухан рӯдакивор некӯ бувад» (2008), «Из истории олимпийского движения (Учебные тексты для учащихся старших классов с углубленным изучением русского и немецкого языков)» (2008), «Мақоми сухан дар рӯзгори Имоми Аъзам Абӯҳанифа» (2009), «Нишондодҳои методӣ ба китоби дарсии «Забони тоҷикӣ» барои синфи 5» (2009), «Забон ва сабки баёни Мавлоночалоулуддини Балхӣ» (2004), чамъ зиёда аз сад рисола, дастурҳои методӣ, мақолаҳои фишурдаҳои илмӣ мебошад.

Шоир, драматург. Драмаи ӯ «Исёни таҳмина» - ро соли 1993 Театр-студияи «Авасто» ва соли 1994 театри давлатии мазҳакаи мусиқии ба сахна гузошта, ба Озмуни ҷумҳуриявии театрҳои касбӣ «Парасту» пешкаш

намуда буданд. Асарҳои бадеӣ: «Хатти роҳ (маҷмӯаи шеърҳо)» (2001), «Садафи меҳр (маҷмӯаи шеърҳо)» (2003), «Номи модарам (маҷмӯаи шеърҳо)» (2006), «Саошианта (драмаи манзум)» (2006), «Хоки намозӣ (маҷмӯаи шеърҳо)» (2011), «Синаи раҳм (маҷмӯаи шеърҳо)» (2014), «Пагоҳ равам ба мактаб (маҷмӯаи шеърҳо)» (2014).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳо 1989 - 1993 мудири кафедраи забони тоҷикӣ; солҳои 1993 - 1998 декани факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Қўрғонтеппа ба номи Носири Хусрав ; аз 30-юми март соли 2000 то 3-юми декабри соли 2004 ректори Донишгоҳи давлатии Қўрғонтеппа ба номи Носири Хусрав; солҳои 2004-2005 декани факултети филологияи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Қандил Ҷўраев; солҳои 2006-2007 мудири шӯбаи таълими забон ва адабиёти ПРМ; солҳои 2007-2010 мудири кафедраи умумидонишгоҳии забони тоҷикӣ ДДОТ ба номи Қандил Ҷўраев; солҳои 2010-2013 мудири шӯбаи забони Институти забон, адабиёт, шарқшиносӣ ва мероси хаттии АИ ҶТ; узви Шўрои диссертатсионии Д:047.016.01 оид ба ҳимояи рисолаҳои докторӣ ва номзадӣ аз рӯйи ихтисоси педагогикаи умумӣ, назария ва таърихи педагогикаи умумӣ, назария ва таърихи педагогика дар назди Академияи таҳсилоти Тоҷикистон; узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон (аз соли 2000).

Сӯфизода Асадулло – номзоди илмҳои филология, дотсент.

Соли 1932 дар деҳаи Баландчашма (собик ҷамоати Давлатшоён) - и ноҳияи Кангурти вилояти Кӯлоб (ҳоло Хатлон) таваллуд шудааст. Соли 1956 факултети таъриху филологияи тоҷики Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин, соли 1962 шӯбаи фолклори аспирантураи АУ Тоҷикистонро хатм карда, соли 1965 рисолаи номзадӣ дар мавзӯи «Шоирони халқӣ – вассофи воқеият» дифоъ намудааст.

Сӯфизода А. сазовори мукофотҳои раёсати донишгоҳ, грамотаҳои КМ ЛКСМ ҷумҳурӣ ва баъдтар ҳангоми фаъолияти омӯзгорӣ дар донишгоҳ сазовори мукофоти Ҳизби коммунисти ҷумҳурӣ, Вазорати маданияти Тоҷикистон ва Вазорати маълумоти олии Иттиҳоди Шӯравӣ гардидааст. А.С. аъзои Иттиҳоди журналистони Тоҷикистон ва «Ходими шоистаи илм ва маорифи ҷумҳурӣ» буда, соли 1963 ба унвони Аълочии маорифи халқи ҷумҳурӣ мушараф шудааст.

А. Сӯфизода муаллифи зиёда аз 450 асару мақолаи илмӣ, танқидӣ, адабиётшиносӣ, фолклоршиносӣ, забоншиносӣ ва методӣ таст. Қисме аз рисолаву асарҳои А.Сӯфизода ба забонҳои чехӣ, немисӣ ва халқҳои собик Иттиҳоди Шӯравӣ тарҷимаву нашр шудаанд. Асарҳои ӯ «Шеваи тоҷикони Кангурт» (1957), «Таълими ҳаёт ва эҷодиёти Сайидои Насафӣ» (1960), «Таълими ҳаёт ва эҷодиёти Абдулқодир Бедил дар синфи нӯх» (1962), «Таълими фолклор дар мактаб» (1964), «Шоирони халқӣ – вассофи воқеият» (1967), «Назми халқ – оинаи ҳаёт» (1969), «Чистонҳои халқии тоҷикӣ» (1972) «Классикони марксизм дар бораи фолклор» (1972), «Гуманизм ва интернационализм дар фолклор» (1975), «Инъикоси воқеияти советӣ дар фолклори тоҷик» (1977), «Фолклор – афкори эстетикӣ ва иҷтимоии халқ» (1982), «Фолклор – санъати сухан» (1985), «Ҳазору як чистон» (1986), «Таҳаввулоти назми шифоҳии тоҷик» (1992), «Фолклор ҳамрадиҳои таърих» (1999), «Фолклор – маҳзани сухан» (2006) .

Сирочиддини Эмомалӣ – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

5-уми март соли 1975 дар ноҳияи Москваи вилояти Кӯлоб (ҳоло Мир Сайид Али Ҳамадонии вилояти Хатлон) таваллуд шуда, соли 1991 мактаби миёна, соли 1996 шӯбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ, соли 2001 шӯбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Аз таърихи эҷоди романи «Восеъ» - и Сотим Улуғзода» соли 2002 дифоъ намудааст.

Дар соли 2007 барои дастовардҳо дар соҳаи илмҳои гуманитарӣ бо «Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ барои олимони ҷавон дар соҳаи илм ва техника», соли 2010 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълочии маорифи Тоҷикистон» ва соли 2016 барои тарғибу ташвиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи фарҳангу маориф бо нишони «Аълочии матбуоти Тоҷикистон» қадрдонӣ шудааст.

Муаллифи китобҳои «Нақши Восеъ дар адабиёти бадеӣ» (2001), «Аз таърихи эҷоди романи «Восеъ» - и Сотим Улуғзода» (2003), «Восеънома» (2003), «Сотим Улуғзода ва тасвири шӯриши Восеъ дар адабиёти тоҷик» (2007), «Таърихи эҷоди қиссаи «Ривояти суғдӣ» - и Сотим Улуғзода» (2011), «Сотим Улуғзода ва фарҳанги миллии» (2012), «Андеша ва маҳорати адабӣ» (2012), «Тасвири муҳити хонавода ва манзараи табиат дар насри Сотим Улуғзода» (2015) ва зиёда аз 50 мақолаи илмӣ ва васоити дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2001-2005 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия; солҳои 2005-2009 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба таълим; солҳои 2008-2013 мудири шӯбаи таҷрибаомӯзӣ ва кор бо мутахассисони ҷавони ДМТ; аз 21.10.2013 то 06.06.2014 директори Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷумаи ДМТ; аз 07.06.2014 то 30.12.2014 сардори шӯбаи кадрҳо ва корҳои махсуси ДМТ; аз 02.01. 2015 то 26.03.2016 сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси ДМТ; аз 26.03.2016 то ҳол декани факултети филологияи ДМТ.

Сулаймон Анварӣ – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

5-уми октябри соли 1946 дар ноҳияи Комсомолобод (ҳоло Нуробод) ба дунё омада, соли 1965 мактаби миёна, соли 1969 факултети таъриху филология, бахши забон ва адабиёти тоҷик ва соли 1975 шӯбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии омӯзгории шаҳри Душанбе ба номи Т.Г. Шевченкоро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Вожаҳои низомии «Шоҳнома» -и Абулқосими Фирдавсӣ» соли 1980 дифоъ намудааст.

Барои фаъолияти хуб дар арсаи таълиму илм бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон», се Грамотаи фахрии Вазорати маорифи Тоҷикистон сарфароз гардидааст.

–Муаллифи китобҳои «Шеваи омӯзиш ва парвариш» (1991), «Суруди Зафар» (1994), «Вожаҳои низомӣ дар «Шоҳнома»-и Абулқосими Фирдавсӣ»(1994),«Забони аҳди Сомониён ва арзиши сухан» (1999), «Ромишгари мумтоз» (2000), «Дар ҷустуҷӯи сухани зебо» (2000), «Ҷойгоҳи сухан дар осори форсӣ-тоҷикӣ» (2005), «Туфон дар ғунча» (2009), «Зафари нотакрор» (2010), «Сухан дар коми ӯ меёфт сайқал» (2011), «Ҳоҷӣ Хусайн ва арзиши сухан» (2013), «Шоҳнома»-ганҷинаи сухан» (2016), «Зафар Нозим- хунарманди ширинадо» (2016), «Дар роҳи пажӯҳиши забон» (2016) ва китобҳои дарсии «Забони тоҷикӣ»[барои синфҳои V,VI, VII-и мактабҳои миёнаи таҳсилоти умумӣ (солҳои 1984, 2015) ва барои риштаҳои ғайрифилологии донишгоҳҳо (2015)] ва ғайра ва беш аз 250 мақолаи илмӣ, дастурӣ (методӣ) ва оммавӣ (публиксистӣ) мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятиву роҳбарӣ: солҳои 1996-2002 декани факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Қ. Ҷӯраев (ҳоло ДДОТ ба номи устод С. Айни), солҳои 1997-1999 раиси ҳайати коршиносони бахши забон ва адабиёти тоҷики Вазорати маорифи ҷумҳурӣ. Узви Шӯрои ҳамгунсозии истилоҳоти Кумитаи забон ва истилоҳоти Ҳукумати Тоҷикистон, аъзои Бахши забоншиносии Шӯрои дифои рисолаҳои доктории Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон ва узви Иттифоқи рӯзноманигорони Тоҷикистон аст.

Солехов Мирзо Одинаевич - номзади илми филологӣ, дотсенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

15-уми март соли 1950 дар ноҳияи Орҷенкидзеобад (ҳоло Ваҳдат) таваллуд шуда, соли 1966 мактаб-интернат, соли 1973 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ба номи Ленин, соли 1976 шӯъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, соли 1987 рисоларо дар мавзӯи “Таҳқиқи қиёсии “Калила ва Димна”-и Абулмаолии Насруллоҳ бо “Анвори Сухайлӣ”-и Камолиддин Хусайн Воизи Кошифӣ дифоъ намудааст.

Дар соли 2010 барои хидматҳои шоиста дар соҳаи маориф бо нишони сарисинагии “Аълочии маорифи Тоҷикистон”, соли 2014 барои корҳои пурсамар дар соҳаи илм ва маориф бо Ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои “Шоири тавоно” (1990), “Рубоӣҳои Хоқонии Шарвонӣ” (1993), “Андеша ва маърифати адабӣ” (2001), “Арӯз ва омӯзиши он” (2005), “Саноии Ғазнавӣ”, “Рубоӣёт” (Бо ҳаммуаллифии академик Имомзода М.С.) (2006), “Дар боғи рӯшноӣ” (Таҳияи сарсухан ва матни шарҳу тавзеҳоти Аҳмад Маҳдии Домғонӣ бар “Ҳадиқат-ул-ҳақиқат ва шарият-ул-тариқат”-и Ҳақим Саноии Ғазнавӣ) (2006), “Гулчини андарзҳои Мавлавӣ аз “Маснавии маънавӣ” (2008), “Адабиёти тоҷик барои синфи 10” (Бо ҳамроҳии проф. У. Тоиров ва Р. Шарифов) (2008), “Адабиёти тоҷик барои синфи 10. Баёз. (Бо ҳамроҳии проф. Тоиров ва Н. Маҳмадхоча)”(2010), “Дар ҳарими суҳансанҷӣ” (2011), “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ (бо шарҳи вожаҳо ва таъбироту ифодаҳо, дар ҳамкори бо Ф. Ҳайдаров) (2015), “Арӯз ва омӯзиши он” (2016) “Китобҳои таълимии адабӣ” (бо ҳаммуаллифии профессор Тоиров У. 2016) ва зиёда аз 200 мақолаи илмӣ, илмӣ-омавӣ ва васоити дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1980-1985 мудирӣ Кабинети Ҷомӣ, солҳои 2009-2016 мудирӣ кафедраи таърихи адабиёти тоҷики ДМТ.

Саломов Маҳмадвуд Қаюмович – номзоди илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

12-уми феврالی соли 1967 дар ноҳияи Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ (собиқ ноҳияи Москва)-и вилояти Хатлон таваллуд шуда, соли 1984 мактаби миёнаро хатм кардааст. Соли 1992 факултети филологияи тоҷик ва соли 1996 шӯбаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, соли 2000 дар мавзӯи «Ифодаҳои маҷозӣ дар ғазалиёти Ҳофизӣ Шерозӣ» рисолаи номзадӣ дифоъ кардааст.

Соли 2001 барои дастовардҳои илмӣ бо ҷоизаи Кумитаи ҷавонони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба номи Исмоили Сомонӣ, соли 2007 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, сахми арзанда гузоштан дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» ва чанд интихорномаҳои Донишгоҳ сарфароз гардонда шудааст.

Муаллифи китобҳои «Ифодаи маҷоз дар ғазалиёти Ҳофизӣ Шерозӣ» (2001), «Маҷмӯаи саволномаҳои тестӣ» (бо ҳаммуаллифӣ, дар се нашр), «Рисолат-ун-нойия»-Абдурахмонӣ Ҷомӣ» (2014) ва зиёда аз 100 мақолаҳои илмӣ оммавӣ мебошад.

Фаъолиятҳои ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1998-2000 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия, солҳои 2000-2004 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба таълим, 2004-2008 мудирӣ кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ, солҳои 2008-2013 декани факултети филологияи ДМТ.

Саидчаъфаров Озод Шоҳвалиевич – доктори илми филологӣ, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

6-уми март соли 1974 дар шаҳри Кӯлоби вилояти Хатлон таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёна, соли 1995 факултети филологияи тоҷики ДДОК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакии шаҳри Кӯлобро хатм намудааст.

Соли 1999 ба шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи ДДОД ба номи С. Айнӣ) дохил шуда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Мавқеи Калими Кошонӣ дар адабиёти форсии забони асрҳои XVI-XVII Ҳиндустон» соли 2001 дифоъ намудааст. Соли 2015 рисолаи докториро дар мавзӯи «Сабки ғазали форсӣ-тоҷикӣ дар асрҳои XVI-XVII дар намунаи эҷодиёти Фигонӣ, Назирӣ, Соиб)» дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои «Дар тангнои асолат ё дар паҳнои беасолатӣ» (2009), «Асолат дар забони мардум» (2010), «Калими Кошонӣ ва ашъори ғиноии ӯ» (2011), «Вазъи сиёсӣ ва адабии Ҳиндустон дар асрҳои XVI-XVII» (2014) ва зиёда аз 40 мақолаи илмӣ ва васоити дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2011-2012 ҷонишини декан оид ба тарбияи факултети журналистикаи ДМТ.

Саъдии Қосимӣ – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

7-уми июли соли 1969 дар деҳаи Паткуноби ноҳияи Дарвози ВМКБ таваллуд шуда, соли 1986 мактаби миёна, соли 1992 шӯбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики ДДОТ ба номи Қандил Ҷӯраев (ҳоло ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ) ва соли 1997 шӯбаи рӯзонаи аспирантураи донишгоҳи мазкурро хатм намуда, соли 1998 рисолаи номзадияшро дар мавзӯи «Бадеияти латифаҳои халқии тоҷикӣ» дифоъ намудааст.

Саъдии Қосимӣ соли 2012 барои тарғибу ташвиқ ва таълими фарҳанги мардумӣ бо нишони «Аълочии фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва соли 2013 барои хизматҳояш дар соҳаи маориф ва сахми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълочии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон» сазовор доништа шудааст.

Саъдии Қосимӣ муаллиф ва мураттиби дастури таълимии «Назмшиносӣ» (2007) ва зиёда аз 70 мақолаи илмӣ, инчунин, мураттиби васоити методии «Қорҳои санҷишӣ аз фанни таърихи адабиёти тоҷики асрҳои 9-15, 16-19 ва ибтидои асри 20» (2004), «Қорҳои санҷишӣ аз фанҳои муқаддимаи адабиётшиносӣ ва эҷодиёти шифоҳии халқи тоҷик» (2005), дастури илмӣ-методӣ доир ба ҷашни Наврӯзи Аҷам - «Дастури наврӯзӣ» (солҳои 2006 ва 2012), «Барнома барои донишгоҳҳои омӯзгорӣ аз рӯи усули таълими зинавӣ аз фанни эҷодиёти даҳанакии халқи тоҷик» (2000), «Барномаи фанни таърихи адабиёти хориҷӣ» (2005).

Фаъолияти ҷамъиятиву роҳбарӣ: солҳои 1997-2000 ҷонишини декани факултети филологияи тоҷик оид ба тарбия (ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ); солҳои 2000-2005 ҷонишини декани факултети филологияи тоҷик оид ба таълим (ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ); солҳои 2005-2007 декани факултети филологияи тоҷики ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ; солҳои 2007-2008 ҷонишини декани факултети филологияи тоҷик оид ба таълим (ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ); соли 2008 ёрдамчии ректори ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ; солҳои 2008-2013 ёрдамчии ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон; солҳои 2013-2014 сардори шӯбаи кадрҳо ва қорҳои махсуси Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, соли 2014 то ҳол ёрдамчии Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аст.

Саъдуллоев Умедчон Қудратуллоевич – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

4-уми январи соли 1982 дар деҳаи Ромити ҷамоати деҳоти Ромити шаҳри Ваҳдат таваллуд шуда, соли 2000-ум мактаби миёна, соли 2005 факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм кардааст.

Пас аз хатми донишгоҳ ба сифати муҳаққиқи коромӯз дар кафедраи таърихи забон ва типология ба фаъолият шурӯъ кардааст. Рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хусусиятҳои луғавӣ ва маъноии «Футувватномаи султони»-и Хусайн Воизи Кошифӣ» соли 2010 дифоъ намудааст.

Муаллиф ва мураттиби «Футувватномаи султони»-и Хусайн Воизи Кошифӣ (2010) (таҳия ва ба нашр омода намудани матни мукаммали (бо ҳаммураттибӣ); “Вожаҳои муарраби тоҷикӣ дар «Қуръони маҷид» (2011); “Муҳовараи тоҷикӣ – англисӣ – русӣ - арабӣ” (2012) (бо ҳаммуаллифӣ); “Хусусиятҳои луғавӣ ва маъноии «Футувватномаи султони»-и Хусайн Воизи Кошифӣ (2013) ва беш аз бист мақолаи илмӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2008-2010 Раиси Шӯрои олимони ҷавони факултети филологияи ДМТ; солҳои 2010-2015 Раиси Шӯрои кураторони факултети филологияи ДМТ; аз соли 2015 то ҳол ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба таълим мебошад.

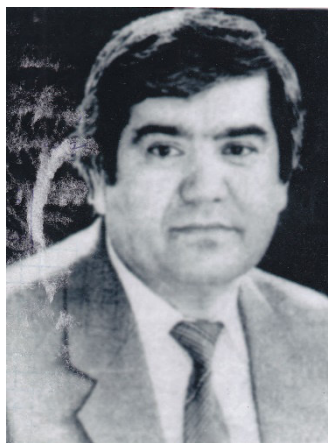
Талбакова Хуснигул – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

24-уми декабри соли 1943 дар ноҳияи Совет вилояти Кӯлоб (ҳоло Темурмалики вилояти Хатлон) таваллуд шуда, соли 1961 мактаби миёна, соли 1966 факултети филологияи тоҷик, соли 1976 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Унверситети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленинро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хусусиятҳои лексикӣ ва фразеологӣи «Маъвои дил»-и Раҳим Чалил» соли 1978 дифоъ намудааст.

Дар соли 2001 барои дастовардҳо дар соҳаи илмҳои гуманитарӣ бо унвони «Корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон», соли 1984 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълочии маорифи халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон» сазовор доништа шудааст.

Муаллифи китоби «Лексикаи забони адабии тоҷик» (бо ҳаммуаллифӣ) (1997); Вожашиносии забони муосири тоҷик (бо ҳаммуаллифӣ) (1999); Усули таҳлили луғавӣ ва фразеологӣи вожаҳо.– (2006); «Забон ва услуби коргузорӣ» (барномаи таълимӣ) (2006); «Луғати антонимҳои забони адабии тоҷик» (2008); «Антонимҳои номӣ яке аз воситаҳои муҳими тасвир» (2010); «Дурахши маънӣ» (2014) зиёда аз 80 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолиятҳои ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1983-2008 Раиси Шӯрои занони факултети филологияи ДМТ.

Тоиров Урватулло – доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми майи соли 1942 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1961 мактаб-интернат, соли 1966 факултети таърих ва филологияи тоҷик, соли 1971 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ба номи Лениро хатм карда, рисолаи номзадро дар мавзӯи “Қасида дар адабиёти тоҷик (асрҳои 9-11)” соли 1990 дифоъ намудааст. Соли 1996 дар мавзӯи “Таҳаввул ва тақомулоти арӯз дар назария ва амалияи шеъри форсӣ-тоҷикӣ” рисолаи докторӣ дифоъ намудааст.

Дар соли 1988 барои наشري ҳаштҷилдаи Энциклопедияи Советии Тоҷик бо Грамотаи фахрии Шӯрои Олии ҶТ, соли 2002 хидматҳои шоиста дар соҳаи маориф бо нишони сарисинагии “Аълочии маорифи халқи Тоҷикистон” ва боз дар ҳамин сол барои хидматҳои шоиста дар соҳаи илму маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо медали “Нишони фахрӣ” сазовор гардидааст.

Муаллифи китобҳои “Фарҳанги истилоҳоти арӯзи Аҷам” (1991), “Қомуси қофия ва арӯзи шеъри Аҷам” (1994), “Таҳқиқ ва таълими арӯз” (1995), “Фарҳанги истилоҳоти қофия” (1997), “Офтобе дар миёни сояе (ду қисм) (1999), “Назмшиносӣ” (бо ҳамроҳи Худой Шарифов) (2004), “Каломи манзум” (2005), “Анвоъ ва авзони шеъри халқии тоҷикӣ” (2007), “Роҳе ба сӯйи ғафлат” (2007), “Мавлавии Рум хуб бидонад арӯз” (2007), “Адабиёти тоҷик (китоби дарсӣ барои синфи 10, ҳамроҳи М. Солеҳов) (2010), “Таърихи адабиёти тоҷик, ҷ.1. (ҳамроҳи М. Солеҳов), (2010), “Баёзи адабиёти тоҷик” (ҳамроҳи М. Солеҳов) (2011) Адабиёти тоҷик (китоби дарсӣ барои синфи 7, ҳамроҳи Мӯсоев М.) (2013), “Рӯдакӣ-офаридгори назми оламгир” (2013), “Меъёр ва андозаҳои шеър” (2013), “Рисолаҳои илмии Абдурраҳмони Ҷомӣ” (2014), “Се рисолаи арӯз” (2014), “Таҳаввул ва тақомули арӯз” (2015), “Китобҳои таълимии адабӣ” (бо ҳаммуаллифии дотсанти Солеҳов М. 2016). Инчунин, дар ҳамин замина матни чанд асари гаронбаҳои адабиётшиносии форс-тоҷик, аз қабилӣ “Чаҳор мақола”-и Низомии Арӯзии Самарқандӣ бо ҳамроҳи профессор Худой Шарифов (1986), “Ал-мӯъҷам”-и Шамси Қайси Розӣ (1991), “Меъёр-ул-ашъор”-и Насируддини Тӯсӣ (1992), “Фунун ва саноеи адабӣ”-и Ваҳидиёни Комёр (1995), “Бадоеъ-ул-афкор”-и Хусайн Воизи Кошифӣ (2007), “Рисолаи рубоӣ”-и Мулло Саъдуллоҳ (2007) ва ғайраро бо таҳқиқ ва шарҳу тавзеҳ, таҳияву нашр кардааст. Ҷамчунин муаллифи 920 мақоли илмӣ ва илмӣ-омавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1974-1975 мудири редакцияи санъат ва маданияти Энциклопедияи Советии Тоҷик; солҳои 1976-1991

муриди редаксияи луғатнома, истилоҳот ва наشري луғатҳои дузабонаи Энциклопедияи Советии тоҷик; солҳои 1994-1996 муриди кафедраи фолклоршиносӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷик; солҳои 2002-2006 сардабири маҷаллаи “Маърифат”; Муддати шаш сол аст, ки ба маҳфили илмии “Таҳлили каломӣ манзум” роҳбарӣ мекунад. Аз соли 1998 узви Шӯрои олимони ДМТ, ба аспирантони зиёде роҳбарӣ кардааст.

Тӯрахасанов Қодиркул Шодикӯлович- номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

28-уми декабри соли 1966 дар ноҳияи Айнии вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 1984 мактаби миёна, соли 1991 шӯъбаи рӯзонаи факултети шарқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, соли 1997 аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, соли 2000-ум рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Истилоҳоти пешобшиносӣ дар забони форсии тоҷикӣ» ҳимоя намудааст.

Муаллифи китобҳои «Истилоҳоти пешобшиносӣ дар забони форсии тоҷикӣ» (2005); «Забони тоҷикӣ барои факултети ҳуқуқшиносӣ» (2009); «Забони тоҷикӣ (барои гурӯҳҳои русӣ)»(2010); «Забони тоҷикӣ (барои гурӯҳҳои иқтисодӣ)» (2011); «Фарҳанги истилоҳоти пешобшиносӣ» (соли 2008)» «Саду як иншо» (2009); «Таърихи таҳаввули истилоҳоти илмии тиббӣ дар забони тоҷикӣ» (2015); «Се ҳазору сесаду сию се саволу ҷавобҳои тестӣ аз забон ва адабиёти тоҷик» (2014); «Расму оинҳои мардумӣ» (2009) ва зиёда аз 50 асару мақолаҳои илмиву методӣ ва оммавӣ мебошад.

Хоҷаев Давлатбек - доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

12-уми майи соли 1947 дар шаҳри Роғун (собик ноҳияи Оби гарм) ба дунё омада, соли 1966 мактаби миёна, соли 1972 факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленинро хатм кардааст. Соли 1981 рисолаи номзодиашро дар мавзӯи «Ҷумлаҳои мураккаби тобӣ бо пайрави муайянкунанда дар забони тоҷикӣ» ва соли 2004 рисолаи докториашро дар мавзӯи «Афкори забоншиносии тоҷик дар асрҳои X-XVI» дифоъ намудааст.

Дар соли 1990 барои хизматҳои бисёрсолаи бунёдгон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълочии маорифи халқи РСС Тоҷикистон», соли 1998 бо медали «Хизмати шоиста», соли 2011 бо медали «20 солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» сарфароз гардидааст.

Муаллифи китобҳои «Абдусалом Дехотӣ ва баъзе масъалаҳои забони адабии тоҷик» (1984), «Тарбияи ватандӯстию интернационалии ҷавонон» (1988), «Маҷмӯаи машқҳо аз синтаксис ва пунктуатсия» (1990), «Калиди дари ганҷ» (1990), «Синтаксис ва пунктуатсия» (1991), «Дарсҳои забони тоҷикӣ дар синфҳои 9» (1992), «Ташаккул ва таҳаввули илми забоншиносии форсу тоҷик дар асрҳои миёна» (1998), «Хоҷа Ҳасани Нисорӣ ва афкори забоншиносии ӯ» (2004), «Забони тоҷикӣ. Синфи 9» (2007; 2013), «Гуфтори накӯ куҳан нагардад» (2011), «Афкори забоншиносии тоҷик дар асрҳои X-XIV» (2013) ва зиёда аз 180 мақолаи илмӣ ва васоити дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолиятҳои ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1986-1987; 1997-2000 ҷонишини декани факултети филологияи тоҷики ДМТ оид ба таълим, солҳои 2001-2007 мудири кафедраи забони адабии муосири тоҷики факултети филологияи ДМТ, солҳои 2007-2008 декани факултети филологияи ДМТ, 2009-2012 мудири кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ. Аз соли 1995 аъзои Иттиҳодияи журналистони Тоҷикистон мебошад.

Хочаева Зебуннисо Давлатбековна – ассистенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми январи соли 1977 дар шаҳри Душанбе таваллуд шуда, соли 1994 мактаби миёна, соли 2000 шӯъбаи ғоибонаи факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм карда, дар мавзӯи «Оид ба хусусиятҳои забони осори насри бадеии Саттор Турсун» таҳқиқот бурда истодааст.

Китоби “Наҳви забони тоҷикӣ”-ро аз лотинӣ баргардон карда (2010), муаллифи беш аз 10 мақолаи илмӣ-омавӣ мебошад.

Холназарова Сафаргул Алиевна -ассистенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

15-уми августи соли 1960 дар шаҳри Душанбе таваллуд шуда, соли 1977 мактаби миёна, соли 1982 факултети филологияи тоҷики Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленинро хатм кардааст.

Китоби “Дастури тиб”-и Закариёи Розиро дар ҳаммуаллифии А. Девонакулов соли 2000 ба чоп тайёр намуда, муаллифи 4 мақолаи илмӣ дар Энциклопедияи тоҷик мебошад.

Худоёрова Нигина Зардовна – ассистенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

9-уми сентябри соли 1978 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1995 мактаби миёна, соли 2000 шӯъбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ, соли 2003 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, дар мавзӯи «Фразеологияи насри Ёрун Кӯҳзод» таҳқиқот бурда истодааст.

Мураттиби барномаи «Хуччатшиносӣ» (2013) ва зиёда аз 20 мақолаи илмӣ- оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз соли 2011 то ҳол раиси Шӯрои занони факултети филологияи ДМТ.

Ҳомидов Дилмурод Раҷабович – номзоди илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

30-юми сентябри соли 1965 дар деҳаи Варгонзаи ноҳияи Китоби Ҷумҳурии Ўзбекистон таваллуд шуда, соли 1982 мактаби миёна, соли 1992 шӯбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 1997 шӯбаи аспирантураро хатм кардааст. Соли 1999 дар мавзӯи «Таҳқиқи лингвистии топонимҳои водии Кешрӯд» рисолаи номзадӣ дифоъ намудааст. Рисолаи докториаш «Таҳқиқи забоншиносии гидронимҳои Осиёи Миёна» омодаи дифоъ аст ва умед аст, ки рӯзҳои наздик дифоъ хоҳад намуд.

Дар соли 2016 барои хизматҳои бисёрсолаи бениҳсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» сазовор доништа шудааст.

Муаллифи китоби «Топонимияи водии Кешрӯд» (2002-2014), «Шевашиносии тоҷик» (2006), «Сарнавишти вожаҳо» (2006), «Таърихи забони тоҷикӣ» (Самарқанд, 2007), «Лафзи хуш дар чилва орад маънии гуфторро» (2010), «Варгонза» (2012), «Фарҳанги мухтасари гидронимҳои эронисли Мовароуннаҳр» (2013), «Баррасии забоншиносии номвожаҳои ҷуғрофии водии Кешрӯд» (2014) ва беш аз 120 мақолаи илмиву васоиту дастурҳои таълимиву методӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз соли 2009 директори Маркази омӯзиши забонҳои ДМТ буда, ҳамзамон аз моҳи сентябри соли 2015 раиси Шӯрои илмӣ-методии факултети филологияи ДМТ аст. Узви Иттиҳодияи рӯзноманигорони Тоҷикистон мебошад.

Ҳайдаров Фахриддин Наботович – номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

10-уми март соли 1968 дар ноҳияи Данғара таваллуд шуда, соли 1996 шӯъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ва соли 2000 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадро соли 2002 дар мавзӯи «Рӯзгор ва осори

Бадри Чочӣ» дифоъ намудааст.

Дар соли 2004 барои дастовардҳо дар соҳаи илмҳои гуманитарӣ бо «Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ барои олимони ҷавон дар соҳаи илм ва техника» ва соли 2012 барои хизматҳои шоён дар соҳаи маориф ва сахми босазо дар таълим ва тарбияи мутахассисони соҳибкасб бо нишони «Аълочии маорифи Ҷумҳури Тоҷикистон» сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои «Бадри Чочӣ. Гулчини девони ашъор» (2000), «Рӯзгор ва осори Бадри Чочӣ» (2002), Дастури методӣ оид ба таълифи рисолаи дипломӣ аз фанни таърихи адабиёти тоҷик (ҳаммуаллифӣ, 2010), «Гулистон»-и Саъдӣ (бо шарҳи вожаҳо ва таъбироту ифодаҳо, ҳаммуаллифӣ, 2015), Равзанаи нигоҳ (маҷмӯи мақолаҳо, ҳаммуаллифӣ, 2015) ва зиёда аз 20 мақолаву фишурдаҳои илмӣ ва илмию оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2001-2004 мушовири ноиби аввали ректори ДДМТ, солҳои 2004-2006 мудирӣ шӯъбаи таълими бахши ғоибонаи ДДМТ, солҳои 2006 – 2008 мудирӣ сектори тарбияи ДДМТ, солҳои 2008-2010 мудирӣ шӯъбаи мониторинг ва назорати сифати таълими ДМТ, солҳои 2010 -2013 сардори Маркази тестӣ ва мониторинги сифати таълими ДМТ, аз августи соли 2013 то феввали соли 2016 декани факултети журналистикаи ДМТ фаъолият намудааст.

Ҳалимова Сафаргул Шарифовна - номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи милли Тоҷикистон.

4-уми майи соли 1968 дар ноҳияи Ваҳдат таваллуд шуда, соли 1985 мактаби миёна, соли 1990 факултети филологияи тоҷик, соли 1997 аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзодиашро дар мавзӯи “Лексикаи касбу хунари дар осори Сайиди Насафӣ” Соли 2002 дифоъ

намудааст.

Муаллифи китоби “Вожаҳои истилоҳоти пешаварӣ дар осори Сайиди Насафӣ” (2014) буда, беш аз 30 мақолаи илмӣ ва барномаҳои таълимӣ мебошад.

Ҳафиз Раҳмон (Раҳмонов Ҳафиз Азизович) – муаллими калони кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

4-уми майи соли 1964 дар ноҳияи Вахш таваллуд шуда, соли 1986 факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон), соли 1997 шӯъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм кардааст.

Солҳои 2001-2004 муҳассили маълумоти дуҷуми факултаи ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон буда, онро бо дипломи аъло хатм кардааст.

Бо Ифтихорномаи Вазорати маорифи Тоҷикистон (2009), нишонҳои «Аълочии матбуоти Тоҷикистон», «Аълочии фарҳанги Тоҷикистон» (2011), «Аълочии телевизион ва радио» (2013), «Аълочии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон» (2016) сазовор шудааст.

Муаллифи беш аз 200 мақолаи илмӣ ва илмию оммавӣ, дастурҳои таълимӣ ва барномаҳои таълимӣ аз фанни «Таърихи адабиёти ҷаҳон» аст. Мавсуф инчунин фаъолияти пурмахсули муҳаррирӣ ва тарҷумонӣ дошта, мураббӣ ва муҳаррири 18 китоби илмию таълимӣ марбут ба анвои гуногуни ҳуқуқ, аз ҷумла ҳуқуқи шаҳрвандӣ, ҳуқуқи байналмилалӣ оммавӣ, ҳуқуқи оилавӣ, ҷиноятӣ ва ғайра мебошад, инчунин яке аз муаллифони «Фарҳанги истилоҳоти ҳуқуқ» (нашри соли 2005) ба шумор меравад.

Ҳафиз Раҳмон ҳамчун журналисти касбӣ аз соли 1987 инҷониб бо қалам ва сухан саруқор дорад. Аз соли 1987 инҷониб узви Иттифоқи журналистони Тоҷикистон мебошад. Муаллифи силсилабарномаҳои «Марворидҳои бесадаф» мебошад, ки дар он маъруфтгарин чехраҳои адабиёти ҷаҳон бо осори мондагори хеш муаррифӣ шудаанд ва мешаванд. То кунун беш аз 60 барномаи «Марворидҳои бесадаф» манзури бинандагон гардонида шудааст, ки дар онҳо симоҳои намоёни адабиёти ҷаҳонӣ ва осори оламшумули онҳо мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд. Мавсуф инчунин ба хайси муаллиф ва баранда дар таҳия ва паҳши барномаҳои иҷтимоию сиёсӣ ва адабию фалсафии «Тафсир», «Афкор» ва «Ҷемҷужини мисли» сахм дорад, ки дар онҳо аз мавзӯҳои муҳими сиёсат ва иҷтимоӣ, фарҳангу маънавият ва ахлоқи ҷомеаи Тоҷикистон сухан меравад. Муаллифи якчанд филмҳои мустанад, аз қабилӣ «Ойини зиндагисоз» (бахшида ба Наврӯзи байналмилалӣ), «Пойдевори тамаддун» (гиромидошти забони давлатӣ), «Ҳикмати рамзҳои Парчам» (таърих, ҳосият ва моҳияти рамзҳои Парчам), «Мизони адолат» (роҷеъ ба ҳуқуқи инсон аз таърих то имрӯз) мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: соли 2010 иҷроқунандаи вазифаи мудирӣ кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи ДМТ; Аз моҳи сентябри соли 2010 то моҳи августи соли 2012 ба сифати

сармухаррири ҳафтаномаи «Ба қуллаҳои дониш» - нашрияи расмии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон; аз 13-уми августи соли 2012 то 3-юми ноябри соли 2014 дар вазифаи муовини аввали директори Шабакаи якуми телевизиони Тоҷикистон; аз 3-юми ноябри соли 2014 то ҳо ба ҳайси котиби масъули Шабакаи якум фаъолият дорад.

Ҳочибоева Лола Тоҷибоевна – ассистенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

5-уми майи соли 1972 дар ноҳияи Зафаробод таваллуд шуда, соли 1989 мактаби миёна, соли 1994 факултети филологияи ДМТ, соли 1997 шӯбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм кардааст.

Муаллифи мақолаҳои «Таъвили ашъори Рӯдакӣ дар гуфтори Абӯсаиди Абулхайр» (2012), пешгуфтори китоби «Маҷмӯаи рубоӣҳои Абӯсаиди Абулхайр» (2013), «Тарҳи ҷамол дар рубоӣҳои Абӯсаиди Абулхайр», «Эпические сказания – мост методу древностью и настоящим в Таджикистане» / “Epic Stories that Bridge Ancient and Present worlds in Tajikistan”.

Беш аз 20 китобро аз хати форсӣ ба кириллии тоҷикӣ баргардондааст, аз ҷумла, китобҳои «Таъсири Миср дар тамаддуни Эрони бостон» (2007), «Мероси ишроқии Мавлоно Ҷалолуддини Румӣ» (2008), «Турк ва Тур дар «Шоҳнома»-и Фирдавсӣ» (2009). Мутарҷими новеллаи «Тӯморҳои наврӯзӣ» - и Эраҷ Баширӣ аз форсӣ ба русӣ («Новогодние свитки») аст.

Ҳайдаров Муҳаммадёр Маҳмадумарович – номзади илмҳои филология, муаллими калони кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

9-уми июли соли 1980 дар деҳаи Турбақалъа - 4 (ҳоло Ваҳдат) -и ноҳияи Шаҳринав таваллуд шудааст. Хатмкардаи мактаби миёнаи №6-и ноҳияи Шаҳринав (1997), шӯбаи коршиносии факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (бакалавр, 2001), шӯбаи забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (магистр, 2003), шӯбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (2008). Рисолаи номзадиро соли 2015 дар мавзӯи «Калимаҳои услуби баланд дар забони адабии муосири тоҷик» дифоъ намудааст.

Муаллифи як дастури методӣ (Машғулиятҳои амалӣ аз фанни луғатшиносии забони адабии муосири тоҷик, 2010) ва зиёда аз 30 мақолаҳои илмиву оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2004-2008 танзимгари Маркази забони адабии муосири тоҷик (МЗАМТ); солҳои 2014-2015 раиси Кумитаи падару модарони факултети филологияи тоҷики ДМТ; аз соли 2015 то ҳол раиси Шӯрои кураторони факултети филологияи ДМТ.

Ҳафизода Дӯстмурод – дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми октябри соли 1977 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1994 мактаби миёна, соли 2005 шӯъбаи ғоибонаи факултети филологияи ДМТ, соли 2010 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намудааст. Рисолаи номзадиашро дар мавзӯи “Мавзӯҳои сиёсӣ-назми

солҳои 90-уми тоҷик” соли 2010 Ҷимоя намудааст.

Соли 2015 бо нишони “Аълочии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон” сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои “Ҷанги шаҳрвандӣ ва инъикоси бадеии он” (2010), “Инъикоси воқеаҳои иҷтимоӣ-сиёсии Тоҷикистон дар назми солҳои 90-уми садаи XX”. (2014) мебошад.

Ҳасанов Исматулло Саъдуллоевич – муаллими кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми январи соли 1960 дар деҳаи Чашмасори ноҳияи Мӯъминободи вилояти Хатлон таваллуд шуда, соли 1977 мактаби миёна, соли 1982 факултети забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии омӯзгории шаҳри Кӯлоб ба номи Рӯдакиро хатм намудааст.

Муаллифи мақолаҳои “Феълҳои ифодагари нутку калом дар забони тоҷикӣ” (2013), “Калимаҳои мураккаби муодили ибораҳои озоди синтаксисӣ дар ашъори Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ (2014), “Мавқеи ғазал дар эҷодиёти Алимӯҳаммад Муродӣ” (2015), “Тарҳбандии сарфию нахвии ҳамвазифа дар осори Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ” аст.

Ҳасанов Меҳроб Маҳмадович – ассистенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

23-юми июни соли 1990 дар ноҳияи Ховалинг таваллуд шуда, соли 2008 мактаби миёна, соли 2014 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики ДМТ, соли 2015 ба шуъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дохил шудааст, дар мавзӯи «Тадқиқи сохториву фонатсионии воҳидҳои фразеологии забони адабии тоҷикӣ» таҳқиқоти илмӣ

бурда истодааст.

Мураттиби зиёда аз 5 мақолаи илмӣ омавӣ мебошад.

Шарифов Худой (Шарифзода) – доктори илмҳои филологӣ, профессор, Арбоби шоистаи илм ва техникаи Тоҷикистон, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

25-уми июни соли 1937 дар ноҳияи Дарвози Тоҷикистон таваллуд шуда, соли 1956 мактаби миёна, соли 1961 шӯбаи забон ва адабиёти тоҷики факултети филология, соли 1969 аспирантураи назди кафедраи таърихи адабиёти тоҷикро хатм карда, соли 1970 дар мавзӯи «Ташаккули афкори адабии форс-тоҷик дар асрҳои X-XI» рисолаи номзадӣ дифоъ намудааст. Соли 1987 дар мавзӯи «Назарияи наср дар осори форсии марҳилаи классикӣ» (асрҳои X-XV) рисолаи докторӣ ҳимоя кардааст.

Дар соли 1997 барои меҳнати пурсамараш дар соҳаи суҳаншиносӣ бо уновни Арбоби шоистаи илм ва техникаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2007 бо нишони Аълочии маориф, ва бо Ҷоизаи адабии Айнӣ (1995), Ҷоизаи адабии Саъдӣ (РҶИ), (2016) Нишони миллии Фирдавсӣ (ҶИЭ) 2016 сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои «Услуб ва камолоти суҳан» (1985), «Мақоми Ибни Сино дар шеърӯ адаби тоҷик» (1985, ҳамроҳ бо Ш. Ҳусейнзода), Ибни Сино: «Пирӯзинома», «Фанни шеър» (1985, ҳамроҳ бо Ш. Ҳусейнзода), «Мунтахаби «Тарҷумон-ул-балоға» ва «Ҳадоиқ-ус-сеҳр» (1987), «Каломи бадеъ» (1991), «Шоир ва шеър» (1998), «Шоирони аҳди Сомониён» (1999, ҳамроҳ бо А. Абдусаттор), «Мероси Сомониён» (1999, ҳамроҳ бо А. Абдусаттор), «Озурдагон ва умедворон» (2001), «Савти Аҷам» (2002), «Балоғат ва суҳанварӣ» (2002), «Рози ҷаҳон» (2003), «Назарияи наср» (2004), «Суннатҳои адабӣ» (2007), «Ашъори ҳамасрони Рӯдакӣ» (2007), Восифӣ: «Бадоеъ-ул-вақоеъ» (мунтахаби ҳикоёт, 2008), «Суҳан аз адабиёти милли» (2009), «Ашъори ҳакимон ва орифон» (2011, ҳамроҳ бо А. Абдусаттор), «Маънавият ва ҷаҳони зоҳирӣ» (2012), «Сездаҳ мақола» (2013), «Шоҳнома» ва шеъри замони Фирдавсӣ» (2014), Маҷмуаи асарҳои адабии Сино (2016), «Шоҳнома» ва шеъри замони Фирдавсӣ (2016-Эрон).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1975-1976 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба таълим; солҳои 1989-1993 мудири кафедраи фолклор ва методикаи таълими факултети филологияи ДМТ; солҳои 1993-1997 декани факултети филологияи тоҷики ДМТ; солҳои 1993-2009 мудири кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ; аз соли 1989 то соли 2003 раиси бахши танқид ва адабиётшиносии ИНТ; аз соли 1993 то 2015 аъзои Президиуми ИНТ; Раиси бахши адабиёт барои ҷоизаи давлатии ба номи Рӯдакӣ; аз соли 1979 узви Иттиҳодияи нависандагони Тоҷикистон аст.

Шарифова Фарангис Худоиевна – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми октябри соли 1970 дар шаҳри Душанбе таваллуд шуда, соли 1987 мақолаи миёна, соли 1992 факултети филологияи тоҷики ДМТ ва соли 2000 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Хусусиятҳои лексикӣ-семантикии “Кашф-ул-маҳҷуб”-и Алӣ Ҳуҷвирӣ Ғазнавӣ ” соли 2012 ва рисолаи докториро дар мавзӯи “Таҳаввули ҷумлаи содаи забони тоҷикӣ” дифоъ намудааст.

Соли 2016 барои хизматҳои шоиста дар соҳаи маориф бо нишони “Аълочии маорифи Тоҷикистон” сазовор доништа шудааст.

Муаллифи китобҳои “Хусусиятҳои вожагонии “Кашф-ул-маҳҷуб”-и Алӣ Ҳуҷвирӣ Ғазнавӣ” (2011), “Таҳаввули ҷумлаи содаи забони тоҷикӣ” (2013), “Забони паҳлавӣ. Адабиёт ва дастури он” (баргардон аз хатти форсӣ, соли 2013) ва 46 мақолаи илмиву оммавиро ба ҷоп расонидааст.

Шарифов Боймурод Бобоевич – номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

2-юми декабри соли 1964 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1989 шӯбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 1994 шӯбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, соли 1995 рисолаи номзодиашро дар мавзӯи «Афкори адабӣ ва танқидии

Хоқонӣ» ҳимоя намудааст.

Боймурод Шариф як монография ва беш аз сад мақола таълиф ва мунташир намуда, корҳои таълимиву тадқиқоти илмиро пайваста пеш мебарад. Аз ҷумла асарҳои ӯ «Афкори адабӣ ва танқидии Хоқонӣ» (1995), «Хоқонӣ ва нақди шеър» (2010) дар муайян намудани паҳлуҳои норавшани таърихи адабиёти тоҷик, адабиёти Эрон ва Афғонистон, нақди адабӣ, тафсир ва осору аҳволи чехраҳои адабӣ нақши арзанда доранд.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1996-1998 муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия ва илм; аз соли 2003 то моҳи декабри соли 2004 муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба таълим ва аз моҳи декабри соли 2004 то моҳи апрели соли 2007 декани факултети филологияи ДМТ шуда кор кардааст. Аз соли 2012 инҷониб декани факултети филологияи тоҷики ДДОТ ба номи С.Айнӣ мебошад.

Шукуров Гулназар Холович – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ.

1-уми январи соли 1974 дар ноҳияи Айнии вилояти Суғд, дар оилаи омӯзгор таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёна, соли 1999 шӯъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики ДМТ ва соли 2010 факултети молиявию иқтисодии ДМТ (маълумоти дуюм)- ро хатм намудааст. Рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Таҳаввули забони адабии тоҷик дар давраи истиқлол (дар асоси маводи рӯзномаҳо)» соли 2007 дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои «Дастури иншонигорӣ» (2008), Забони тоҷикӣ (дастури таълимӣ барои факултетҳои иқтисодӣ) (2009) «Таҳаввули забони адабии тоҷик дар давраи истиқлол» (2011), «Tajik for beginners» (бо забони англисӣ) (2012), «Луғати вожаҳои нав» (2013), Забони тоҷикӣ барои навомӯзон (бо забони чинӣ) (2014), «Забони тоҷикӣ барои навомӯзон (бо забони казоқӣ)» (2015), «Забони тоҷикӣ» (2016) ва зиёда аз 27 мақола ва дастуру васоити таълимӣ мебошад.

Юлдошев Абдулло Курбонмамадович – номзоди илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

20-уми октябри соли 1948 дар шаҳри Оҳангарони вилояти Тошканд Ҷумҳурии Ўзбекистон таваллуд шуда, соли 1972 шӯъбаи рӯзонаи факултети шарқшиносии ДМТ-ро хатм карда, соли 1987 рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Таҳаввули ғазали арабӣ дар асрҳои V-VIII” дар Институти шарқшиносии АФ

СССР дар шаҳри Москва дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои “Рӯзгори Борбади ромишгар” (1987), “Санъо дар сарчашмаҳои забони арабӣ” (Санъо-1990), “Тамаддуни исломӣ: Тоҷикистон” (ба забони арабӣ) ва беш аз 50 мақолаҳои илмӣ ва илмӣ-омавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1970 – 1972 тарҷумони забони арабӣ дар Ҷумҳурии Арабии Яман; солҳои 1977-1981 тарҷумони забони арабӣ дар Ироқ; соли 1992 - 1994 мудири шӯъбаи Осиё ва Африқои Идораи муносибатҳои дучониба ва бисёрҷонибаи Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон; солҳои 1994 – 1997 мудири Идораи муносибатҳои дучониба ва бисёрҷонибаи Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон; 1998 - 2004 мудири Идораи Осиё ва Африқои Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон; солҳои 2004 - 2006 мушовири Котиботи Созмони Ҳамкории Шанхай, Пекин; аз 03.04.2006 то 20.06.2007 ҷонишини Вазири корҳои хориҷӣ; аз 20-уми июни соли 2007 то соли 2010 ҷонишини якуми Вазири корҳои хориҷӣ; аз 10. 2010 то 11.2014 Сафири фавқулода ва мухтори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мамлақати Арабистони Саудӣ фаъолият намудааст.

**Мукофотҳои давлатӣ дар 25 – соли Истиқлолияти давлатии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

**Барандагони Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ
барои олимони ҷавон дар соҳаи илм
ва техника**

1. Мисбоҳиддини Нарзиқул – соли 1999;
2. Саломов Муҳаммадвуд – соли 2001;
3. Ҳайдаров Фаҳриддин – соли 2004;
4. Сирочиддини Эмомалӣ – соли 2007.

Ордени “Дӯстӣ”

1. Кӯчаров Аламхон – соли 2001;
2. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008;
3. Зайниддинов Мухтадо – соли 2009;
4. Имомзода Муҳаммадҷусуф Сайдалӣ – соли 2011;

Ордени “Шараф”

1. Раҳмонзода Абдуҷаббори Азиз – соли 2006;
2. Мақсудов Бадриддин – соли 2013.

Медали “Ҳизмати шоиста”

1. Ҳоҷаев Давлатбек – соли 1998;
2. Кабилов Шаҳбозбек – соли 1999;
3. Бобомуродов Миршакар – соли 2002;
4. Абдурахмонова Мастура – соли 2014.

Медали 20 - солагии Истиқлолияти Тоҷикистон

1. Раҳмонзода Абдуҷаббори Азиз – соли 2011;
2. Ҳоҷаев Давлатбек – соли 2011;

Медали «Нишони фаҳрӣ»

1. Тоиров Урватулло – соли 2002;

Арбоби илм ва техника

1. Қосимова Мукаррама – соли 1996;
2. Шарифов Худой – соли 1997.

Корманди шоиста

1. Мачидов Ҳомид – соли 1997;
2. Норматов Мадиброҳим – соли 1998;
3. Маҳмадаминов Абдулҳай Саидович – соли 1999;
4. Талбакова Ҳуснигул – соли 2001;
5. Амиркулов Субҳон – соли 2005;
6. Кӯчаров Аламхон – соли 2008.

Мукофотҳои соҳавӣ дар 25 – соли Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Нишони Аълочии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Кӯчаров Аламхон – соли 1995;
2. Мачидов Ҳомид – соли 1995;
3. Норматов Мадиброҳим – соли 1997;
4. Мисбоҳиддини Нарзиқул – соли 1997;
5. Маҳмадаминов Абдулҳай – соли 1998;
6. Сабзаев Саидқул – соли 1998;
7. Бобомуродов Миршакар – соли 2001;
8. Тоиров Урватулло – соли 2002;
9. Худой Шарифов – соли 2007;
10. Саломов Маҳмаддовуд – соли 2007;
11. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008;
12. Имомзода Муҳаммадюсуф Сайдалӣ – соли 2009
13. Зайниддинов Муртазо – соли 2009;
14. Раҳимова Шаҳринисо – соли 2009;
15. Сирочиддини Эмомалӣ – соли 2010;
16. Солехов Мирзо – соли 2010;
17. Абдурахмонова Мастура – соли 2011;
18. Абдулазизов Ваҳобҷон – соли 2011;
19. Низомов Муҳриддин – соли 2012;
20. Ҳайдаров Фаҳриддин – соли 2012;
21. Исрофилниё Шарифмурод – соли 2013;
22. Қаландаров Наврӯз – соли 2013;
23. Қосимов Солех – соли 2013;
24. Саъдии Қосимӣ – соли 2013;
25. Гулназарова Жило – соли 2015;
26. Ҳафиззода Дӯстмурод – соли 2015;
27. Ёрова Зубунисо – соли 2016;
28. Қурбонов Содик – соли 2016;

29. Ҳомидов Дилмурод – соли 2016;
30. Ҳафиз Раҳмон – соли 2016;
31. Шарифова Фарангис – соли 2016;

Ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Мисбоҳиддини Нарзикул – соли 2007;
2. Низомов Муҳриддин – соли 2009;
3. Ҳафиз Раҳмон – соли 2009;
4. Гулназарова Жило – соли 2012;
5. Каримов Нарзулло – соли 2014
6. Исрофилниё Шарифмурод – соли 2013;
7. Муслимов Маъбуд – соли 2014;
8. Солеҳов Мирзо – соли 2014;

Ифтихорномаи Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Каримов Нарзулло – соли 2015.

Ифтихорномаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

1. Каримов Нарзулло – соли соли 2008;
2. Гулназарова Жило – соли 2010;
3. Қаландаров Наврӯз – соли 2011;
4. Камолов Хуршед –соли 2011
5. Зоғакова Гурдофарид – соли 2016;
6. Ҳикматова Дилафрӯз – соли 2016;

Аълочии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Зайниддинов Мухтадо – соли 1998;
2. Сабзаев Саидкул – соли 2001;
3. Мирзоёров Фирдавс – соли 2010;
4. Ҳафиз Раҳмон – соли 2011;
5. Имомзода Муҳаммадҷосуф Сайдалӣ – соли 2016
6. Мисбоҳиддини Нарзикул – соли 2016;
7. Сирочиддини Эмомалӣ – соли 2016:

Аълочии фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Сабзаев Саидкул – соли 1998;
2. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008;
3. Зайниддинов Мухтадо – соли 2010
4. Ҳафиз Раҳмон – соли 2011;
5. Саъдии Қосимӣ – соли 2012;

Аълочии телевизион ва радио

1. Ҳафиз Раҳмон – соли 2013;

Ҷоизаи адабии ба номи Садриддин Айнӣ

1. Шарифов Худой – соли 1995;
2. Кӯчаров Аламхон – соли 2013.

Ифтихорномаи Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Нозимова Гулрухсор – соли 2006

Мукофотҳои давлатҳои бурунмарзӣ

1. Раҳмонзода Абдучаббори Азиз – «Ифтихорнома»-и Кумитаи иҷроияи кишварҳои аъзои ИДМ, соли 2012;
2. Раҳмонзода Абдучаббори Азиз – «Диплом»-и Агентии Федералии ҳамкориҳо бо кишварҳои ИДМ - и Федератсияи Россия, соли 2014;
3. Мирбобоев Азиз – Ҷоизаи Мавлави Бунёди байналмилалӣ забони форсӣ-тоҷикӣ, соли 1997;
4. Равшан Раҳмонӣ – соли 2003 барои китоби “Таърихи гирдоварӣ, нашр ва пажӯҳиши афсонаҳои мардуми форсизабон”, аз кишвари Эрон, ҷоизаи байналмилалӣ Пажӯҳиши солро дарёфт намудааст;
5. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008 дар дувоздаҳумин ҷашнвораи байналмилалӣ қиссагӯӣ, дар шаҳри Исфаҳон суҳанронӣ намуда, сазовори «Медали тилло» гардидааст.
6. Шарифов Худой – соли 2016 Ҷоизаи “Беҳтарин китоби сол”-и ба номи Саъдӣ Ҷумҳурии Ислонии Эрон
7. Шарифов Худой – соли 2016 Ҷоизаи фарҳангӣ ва ҳунарии Фирдавсӣ (ҶИЭ).

Феҳристи ному насаби устодони факултет

1. Абдурахмонова Мастура Амиралиевна.....	24
2. Абдусатторов Абдушукур.....	25
3. Абдулазизов Ваҳҳобчон.....	26
4. Аюбова Мамлакат Бойтураевна.....	27
5. Акбарова Давлатбӣ Нусратуллоевна.....	28
6. Авғонов Алишер Файзуллоевич	29
7. Аловиддинов Бурҳониддин Давронович	30
8. Амиркулов Субҳон	31
9. Бобомуродов Миршакар.....	32
10. Бобомуродов Шухрат Мавлонович.....	33
11. Бобобеков Алишер Мирбобоевич.....	34
12. Бобомаллаев Илҳомчон Чанобович.....	35
13. Гулназарова Жило Бӯриевна	36
14. Ғаффоров Шохрух Ҳабибуллоевич	37
15. Дӯстов Ҳамрохон Чумъаевич.....	38
16. Ёрова Зебуниссо Назаровна.....	39
17. Зайниддинов Мухтадо.....	40
18. Зоғакова Гурдофарид.....	41
19. Имомзода Муҳаммадюсуф Сайдалӣ.....	42
20. Исматуллозода Ширин.....	43
21. Исрофилниё Шарифмурод	44
22. Кӯчаров Аламхон.....	45
23. Кабиров Шаҳбозбек.....	47

24. Кабилов Хуршед Шахбозбекович.....	48
25. Камолов Хуршед Махмадисоқович.....	49
26. Каримов Нарзулло Салимович.....	50
27. Камолова Гадобегим Рахимовна.....	51
28. Қосимова Мукаррама Набиевна.....	52
29. Қаландаров Наврӯз Аҳмарович	54
30. Қурбонов Содик Ҳамроқулович	55
31. Қосимов Солеҳ Салимович.....	56
32. Латифов Фатхулло Ғаниевич.....	57
33. Мачидов Ҳомид.....	58
34. Маҳмадаминов Абдулхай Саидович	59
35. Мақсудов Бадриддин	61
36. Мисбоҳиддини Нарзикул	62
37. Мухторов Зайниддин Мухторович	63
38. Мирбобоев Азиз	64
39. Муслимов Маъбуд	65
40. Муродов Маҳмад Салбович	66
41. Музофиршоев Маҳмадалишо	67
42. Мирзоёров Фирдавс Ниёзович.....	68
43. Муслимов Ҳайдар Абубакрович.....	69
44. Норматов Мадиброҳим.....	70
45. Ниёзов Пўлод Одинаевич.....	71
46. Низомов Мухриддин Зайниддинович	72
47. Нуралиева Дилором Қудратовна.....	73

48. Нурқаев Қарор Муҳаммадиевич.....	74
49. Нозимова Гулрухсор Саидисломовна.....	75
50. Назари Муҳаммадхоча.....	76
51. Раҳмонзода Абдучаббор Азиз.....	77
52. Равшан Раҳмонӣ.....	80
53. Рустами Ваҳҳоб.....	82
54. Раҳимова Шаҳринисо Содиқовна.....	83
55. Сабзаев Саидкул Миралиевич.....	84
56. Сӯфизода Асадулло.....	86
57. Сирочиддини Эмомалӣ.....	87
58. Сулаймон Анварӣ.....	88
59. Солеҳов Мирзо Одинаевич.....	89
60. Саломов Маҳмаддовуд Қаюмович.....	90
61. Саидчаъфаров Озод Шоҳвалиевич.....	91
62. Саъдии Қосимӣ.....	92
63. Саъдуллоев Умедчон Қудратуллоевич.....	93
64. Талбакова Ҳуснигул	94
65. Тоиров Урватулло.....	95
66. Тӯраҳасанов Қодиркул Шодикӯлович.....	97
67. Хоҷаев Давлатбек.....	98
68. Хоҷаева Зебуннисо Давлатбековна	99
69. Холназарова Сафаргул Алиевна.....	100
70. Худоёрова Нигина Зардовна.....	101
71. Ҳомидов Дилмурод Раҷабович.....	102
72. Ҳайдаров Фаҳриддин Наботович.....	103

73. Ҳалимова Сафаргул Шарифовна.....	104
74. Ҳафиз Раҳмон.....	105
75. Ҳочибоева Лола Тоҷибоевна	107
76. Ҳайдаров Муҳаммадёр Маҳмадумарович	108
77. Ҳафиззода Дўстмурод	109
78. Ҳасанов Исматулло Саъдуллоевич.....	110
79. Ҳасанов Меҳроб Маҳмадович	111
80. Шарифов Худой.....	112
81. Шарифова Фарангис Худоиевна	113
82. Шарифов Боймурод Бобоевич.....	114
83. Шукуров Гулназар Холович.....	115
84. Юлдошев Абдулло Қурбонмамадович.....	116

Мундарица

Пешгуфтор	12
Фаъолияти илмию омӯзгорӣ ва ҷамъиятию роҳбарии устодони факултет	25
Қадрдонии устодон дар даврони истиқлолият...	118
Мукофотҳои давлатӣ дар 25 - соли Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон	120
Мукофотҳои соҳавӣ дар 25 - соли Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон	123
Феҳристи ному насаби устодони факултет.....	124